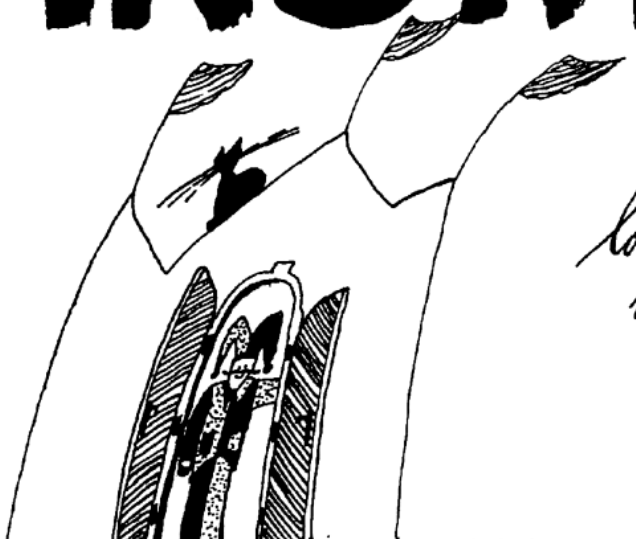

divadelní HROMADA

*zpravodaj
samostatných
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve východních Čechách,
na pomoci
Moravy a v části
Sudeta*

LXXIX *jaro-léto* **2019**

„Jestliže svoboda slova vůbec něco znamená,
potom je to právo říkat lidem to, co nechtějí slyšet.“

George Orwell

5 VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Usnesení Valné hromady VSVD, VSVD má nové webové stránky

6 Jaroslav Souček je nový člen Rady VSVD,
Návrh na udělení Zlatého odznaku J. K. Tyla

8 Červený Kostelec 2020

9 IMPULSY Z IMPULSU

bylo...

Červený Kostelec 2019

12 Miletínské divadelní jaro 2019

15 Audimafor 2019

17 DIVadelní SETkání 2019

21 Regionální kolo dětských recitátorů 2019

22 Wolkrův Prostějov 2019

23 Vzdělávání - 1. pololetí

Zpráva z dílny Neutrální maska, Dílna S přednesem o přednesu

bude...

23 Divadlo a vzdělávání

24 Impuls se nově prezentuje jako Centrum uměleckých aktivit

25 PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

Orlická maska 2019

30 Sněhový Brněnec

31 Modrý kocour Turnov

32 Svitavský Fanda 2019, Svitavský dýchanek 2019

33 Lomnice nad Popelkou

35 Josefodolské divadelní jaro 2019

39 Turnovský drahokam 2019

42 Dospělí (pro radost) dětem Havlíčkův Brod 2019, Divadlo Exil Pardubice

44 Divadelní Potštejn 2019

45 Pernštejn(!)ove

47 Hradecký divadelní festival oslavil kulatiny

48 Košumberské léto 2019

49 Slaměný klobouk

50 VÝCHODOČEŠI...

Zpráva o Šrámkově Písku 2019

52 68. Loutkářská Chrudim

53 Mladá scéna Ústí nad Orlicí 2019

58 Program Divadelního pikniku Volyně 2019

59 RAČTE VSTOUPIT

Klicperovo divadlo Hradec Králové

62 Východočeské divadlo Pardubice

64 VE SLUŽBÁCH THÁLIE

Panu Františku Laurinovi k 85. narozeninám

67 Karel „C“ Šefrna, osmdesát !

68 Smutné zprávy...

70 ZPRÁVY ZÁVĚREM

Výroční zpráva předsedy VSVD za rok 2018

72 Zpráva revizní komise pro doplnění zprávy o hospodaření VSVD
za rok 2018

73 Přehled hospodaření za rok 2018,
Divadlo Jesličky Josefa Tejkla v uplynulé sezóně odehrálo
téměř 300 představení

Uzávěrka příštího čísla:

30. ZÁŘÍ 2019

Příspěvky a foto prosíme zasílat na adresu:

IMPULS Hradec Králové

Tomkova 139

500 03 Hradec Králové

e-mail:

divadlo@impulshk.cz

www.impulshk.cz

HROMADA č. LXXIX / 2019

JARO-LÉTO

Vydává:

IMPULS Hradec Králové,

centrum podpory uměleckých aktivit

Tomkova 139

500 03 Hradec Králové

ve spolupráci s Volným sdružením

východočeských divadelníků

Vychází 2x ročně

Redakce:

Kateřina Fikejzová Prouzová

Josef Jan Kopecký

Alexandr Gregar

Fotografie:

Pokud není uveden autor, pocházejí

fotografie z archivu souboru.

Grafická úprava:

Impuls Hradec Králové

Tisk:

Art-D Grafický ateliér Černý

Registrováno na MK ČR E 11424

Vychází za finančního přispění MK ČR

Náklad 500 ks

Neprošlo jazykovou úpravou

Milé dámy, vážení pánové, milí divadelní přátelé,

je tu léto, jsou tu prázdniny, sezóna skončila, vrcholí národní přehlídky, blíží se Hronov. A to mě vede k dalšímu zamyšlení nad tím, kdo na naše přehlídky vlastně jezdí.

Už před lety jsem si pro sebe rozdělil divadelníky do několika kategorií. Prosím, neberte je jako hodnotící, nejde o to, co je víc nebo méně, pouze o pojmenování různých náhledů na divadlo – a tím i motivací jej dělat. Na jaké si pomyslné úsečce tedy vidím ochotníky, amatéry, poloprofesionály a profesionály.

Ochotníci dělají divadlo od srdce. Jasně, řeknete: „To přece všichni!“ – a možná budete mít i pravdu, ale srdce je pro ochotníky rozhodnou motivací. Dělají divadlo pro sebe, aby se bavili, a dělají divadlo pro své publikum, aby se bavilo. Typicky je to sousedské divadlo na venkově, kde několik „bláznů“ nazkouší inscenaci a jednou, dvakrát ji odehrají na sále místního hostince. Zažil jsem to. Moji Sopotničtí mi snad nebudou zazlívat, když je budu jmenovat. V Sopotnici byl totiž před lety obnoven ochotnický soubor – SOD, rozuměj Sopotnické *ochotnické* divadlo. A co jsem s nimi mohl prožít, to jsem do té doby nikdy nepoznal. Ochotníci totiž nemají s ničím problém. Rozpočet není potřeba předem připravovat. „Víš, tady jsem si představoval takovou pochozí plošinu,“ vymyslel jsem si jednou. „Jak vysokou?“ Franta doveze prkna, truhlář Ondra to sbouchne. Teta Míla ušije, co bude třeba. Prostě žádný problém. Ochotníci dělají divadlo od srdce. Třeba ne někdy úplně dobře. Ale vždy spontánně, upřímně a nezištně. Bez jakékoli jiné ambice než pobavit své publikum. Krásní blázni jsou ochotníci. A netýká se to samozřejmě jenom venkova.

Amatéri, to je trochu jiná parta. Rozhodnou motivací pro ně není pobavení publika, ale děláni divadla. Mají ambici dělat divadlo dobře. Dělat intelektuální divadlo, které se i na klasických textech vyjadřuje k dnešku. Je jedno, zda se jedná o komedii, tragédii či experiment. Motivací tedy není srdce, ale hlava. I přes to, že je slovo amatér odvozeno od latinského *amare*, tedy milovat. Amatéri divadlu věří. A snaží se být profesionální – ovšem bez toho, že by se jim divadlo stalo profesí. Ačkoli je pravda, že mnozí profesionální divadelníci začínali právě jako amatéri.

A tím jsme u profesionála. U okamžiku, kdy se divadlo člověku stává obživou. Spory o to, zda je profesionálem jen ten, kdo divadlo vystuduje, či také ten, který se jím

živí, nechám stranou. Spory mezi asociací profesionálních divadelníků a asociací nezávislých divadel, které spolu řeší, zda jedni druhé vyčleňují mezi ne-profesionály (amatéry) a druhí první mezi závislé (na státní kase) také. Profesionál se divadlem prostě živí. Rozhodnou motivací je tedy mzda. Pokud k tomu patří i láska, hlava či srdce, je to jen bonus navíc. Poloprofesionálové, tedy ti, kteří mají vedle divadla i další zdroj příjmu nebo divadlo prostě jen nevystudovali, ale živí se jím, stejně jako profesionálové, kteří se živí jenom jím, zakončují úsečku. Zastávají pozici, na kterou se mnozí amatéri chtějí dostat. Ale myslím, že si úplně neuvědomují, co jim *profesionalizace* vezme. Svobodu. Svobodu dělat divadlo, které chtějí a jak chtějí. Neuvědomují si, že kritériem už nemusí být *dělání intelektuálního divadla*, ale plná kasa a spokojený divák, který se v divadle nechce dívat na smutné věci, ale chce se bavit. Neuvědomují si, že mohou přijít o *své divadlo*. Že možná budou muset dělat prostě to, co jim kdo nadiktuje...

Ale zpět k přehlídkám. Už několik let (možná několik desítek let) na soutěžních přehlídkách amatérského divadla zažíváme zvláštní diskrepanci. V mé vědomé paměti to byl například spor o to, zda Geisslers Hoffkomedianten mohou jezdit na takové přehlídky. Když to jsou přece z většiny vystudovaní *profesionálové*. Ale nedělají to na kšeft. Jsou nezávislí. Stejně jako *amatéri*. Byl jsem vždy obhájcem toho, aby na přehlídky v takovémto případě mohli jezdit, protože se zároveň stávali motorem pro ostatní. Inspirací a motivací. Říkával jsem, zda, když jim zakážeme účast, zakážeme ji také amatérskému souboru, který si ke spolupráci přizve profesionála – výtvarníka, architekta, hudebního skladatele... Protože všichni chceme zabodovat. Dělat divadlo dobře. Jak nejlépe to jde. A tak přece takové lidi oslovujeme.

Posledních pár let jsem se ale dostal do jiné pozice – do role porotce, člena lektorského sboru. A najednou mám s účastí takových souborů problém sám. Myslím sám za sebe, protože jak je hodnotit? Pokud soubor osloví ke spolupráci profesionálního režiséra, profesionálního dramaturga, profesionálního herce, který mu pomáhá s hereckou složkou, profesionálního výtvarníka – a jsou-li někteří z herců v pozici poloprofesionálů, mám je hodnotit jako amatéry? Mám na ně mít stejná kritéria, jako je mám pro soubor z Horní Dlouhé, který si vyšlapává sám cestičku k chápání jevištního tvaru? Jak si obhájím svůj postoj vůči jednomu i těm druhým? Těžká věc. Těžko řešitelná. Těžko obhajitelná. I letos na národní přehlídku postoupilo několik takových souborů. A udělaly skvělé inscenace! Měly by ale postoupit i na Hronov? V jakém módu? Jako inspirace v „doprovodném programu“ nebo jako nominanti v hlavním programu?

Zažil jsem také několik lektorských rozborů těchto insce-

D I V A D E L N Í

nací. A promiňte mi to, ale byli servilní. A hlavou chápu proč. Srdce se mi ale vzpírá. Pokud má profesionální režisér v pozici porotce rozborovat práci svého kolegy (a mnohdy kamaráda) profesionálního režiséra v pozici režiséra amatérského souboru, je to prostě komplikované. Najednou se do jeho hodnocení dostává mnoho kritérií, které by v něm být neměla.

Hodnotit (je samo o sobě trochu nesmysl, protože jak hodnotit tak éterickou věc, jako je umění) divadlo prostě není snadné. Hodnotit ho objektivně – nemožné. S tím bychom měli všichni na přehlídky jezdit a už dopředu s tím počítat. Jedeme hrát do „cizího“ prostoru, v časovém presu na přípravu. A vždy se nám nepodaří odehrát stejně. Jsme lidé, takže naše momentální rozpoložení se vždy promítne do našich výkonů. Poroty jsou složeny z lidí různých vkusů. Různého vnímání divadla. A jsou to

jen lidé, kteří se také nechávají ovlivňovat momentálním rozpoložením.

Nehněvejme se proto na výsledky přehlídek. Neptejme se: „Kdo to sem proboha poslal?“ Buďme pokorní. Ambice je dobrý motor, ale zlý pán.

Mám radost z toho, co se letos dostalo na národní přehlídky – a moc se těším, co uvidím na Hronově. Pojdme si všichni užívat, že můžeme dělat divadlo, jak chceme, že můžeme vidět mnoho skvělých inscenací a že o nich můžeme společně mluvit. A souhlasit s nimi – nebo nesusouhlasit. Buďme rádi, že amatérské divadlo je skutečně nezávislé, svobodné, upřímné. Ať už ho děláme srdcem či hlavou.

Krásné léto vám přeje Josef Jan Kopecký

Impuls se nově prezentuje jako Centrum uměleckých aktivit

Vážení a milí divadelníci, dámy a pánové, dovoluji vám co nejlépe osvětlit kroky, které vedly ke změně komunikace názvu vám dobře známého „Impulsu“. Impuls Hradec Králové, centrum podpory uměleckých aktivit nese své jméno s drobnou obměnou již od roku 1991, kdy došlo k transformaci z původních krajských/okresních kulturních středisek na příspěvkovou organizaci, která se stala tzv. servisní organizací pro vznikající spolky. A rozhodně mu slouží ke cti, že název Impuls byl a je trefný a velmi vypovídající o činnostech organizace. Bohužel se za téměř tři dekády nepodařilo zvrátit vnímání širší veřejnosti, která jej často zaměňuje s regionální pobočkou komerční rádiové stanice (A je zcela irrelevantní, který název vznikl dříve. Jak sami víte, je fenomén „Haló tady Impulsovi“ v české kotlině opravdu velmi silně zakořeněn a podotýkám, že se dotýká i v kultuře a umění činných lidí).

Po 28 letech bylo tedy více než žádoucí provést redesign, lépe řečeno navrhnout zcela novou formu sebevědomé komunikace, a to především té vizuální. Nově se tedy prezentujeme jako Centrum uměleckých aktivit. Chtěli jsme pojmenovat organizaci tím, co dělá, k čemu slouží. Lze si tak lépe představit, že podporujeme umělce v různé fázi jejich tvorby, a jsme otevření všem druhům umění. Oficiální název organizace však i nadále zůstane ve stejné podobě tedy Impuls Hradec Králové, centrum podpory uměleckých aktivit. A pakliže budu parafrázovat

oblíbený seriál, tak to bude „Dycky Impuls!“ Dne 12. března jsme proto vypsali otevřenou soutěž na návrh nové jednotné vizuální identity s termínem přihlášek do 16. dubna. Jejím záměrem bylo najít takové grafické řešení, které by podtrhlo nové směřování organizace coby moderního kulturního, uměleckého a vzdělávacího centra Královéhradeckého kraje a zároveň jednoduchou formou umožňovalo vydávané materiály a elektronické výstupy k jednotlivým akcím sjednotit tak, aby na první pohled bylo jasné, že je realizuje jedna organizace.

Do dne uzávěrky se nám sešlo celkem sedm návrhů, ze kterých byl hodnotící komisí jednomyslně vybrán jeden, o kterém jsme přesvědčeni, že nejlépe vystihuje jak podstatu naší organizace, tak i aktivity, kterým se věnujeme. Tuto představu nejlépe naplnilo hradecké studio Otherwise.cz pod vedením Ondřeje Marka, který se přímo specializuje na tvorbu značek, log a jednotných vizuálních stylů. Již nyní se těšíme ze spolupráce, která bude postupně spatřovat světlo světa a bavit nás všechny. Je to pro nás další IMPULS.

Věříme, že změna názvu pomůže veřejnosti ke snadnější identifikaci a orientaci. Nyní usilovně pracujeme na nové nabídce služeb, srozumitelné prezentaci centra a rozšíření spolupráce s organizacemi v celém Královéhradeckém kraji.

-red-

**USNESENÍ VALNÉ HROMADY
VOLNÉHO SDRUŽENÍ
VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ,
KTERÁ SE KONALA DNE 16. 2. 2019
V DIVADLE EXIL V PARDUBICÍCH**

Celkem mandátů: 35

Valná hromada:

I. schvaluje

- a) program valné hromady
- b) mandátovou komisi ve složení Ilona Chytráčková, Rostislav Hejzman a Jaroslav Málek
- c) návrhovou komisi ve složení Alena Exnarová, Iveta Zavadilová a Pavel Hladík
- d) návrh na udělení Zlatého Tyla v roce 2019 Janu Brožovi z Červeného Kostelce, Nadě Gregarové z Hradce Králové a Blance Vylíčilové z Úpice
- e) nové členy Rady VSVD: Petr Dudáček Náchodská divadelní scéna a Jaroslav Souček z Police nad Metují
- f) divadelní cenění v Chlumci nad Cidlinou 21. 9. 2019

II. bere na vědomí

- a) výroční zprávu předsedy Josefa Jana Kopeckého o činnosti VSVD v roce 2018
- b) zprávu hospodářky Ilony Chytráčkové o hospodaření v roce 2018
- c) zprávu předsedy revizní komise Pavla Švorčíka o správnosti a kvalitě hospodaření a vedení účtů v roce 2018

III. ukládá

Radě VSVD

- a) zajistit agendu a činnost VSVD a redakční rady Divadelní Hromady
- b) vypracovat rozpočet sdružení pro rok 2019
- c) připravit program VSVD pro rok 2019
- d) provozovat facebookovou stránku VSVD a novou webovou stránku (www.vsvd.cz): fungovat začne první den, kdy začne přehlídka v Červeném Kostelci (takže 21. 2. 2019) a informovat o tom divadelní soubory

**VOLNÉ SDRUŽENÍ
VÝCHODOČESKÝCH
DIVADELNÍKŮ
MÁ NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY**

Dosud jste informace o našem sdružení mohli najít na webu Impulsu. Ale teď už nás najdete i na internetové sólo adrese: www.vsvd.cz.

Vlastní stránky nám poskytují více prostoru i možností. A co na nich najdete? Především základní informace o členských souborech a odkazy na jejich domovské stránky, také archiv tištěných Divadelních hromad v pdf. A také vše o divadelních přehlídkách, které spolupořádá VSVD nebo členové sdružení.

Především aktuality – chystáte premiéru? Dniéru? Oslavu v souboru? – Nemusíte už čekat na další vydání Divadelní hromady, raději nám to napište hned. Dlouze nebo krátce. A přiložte video či fotografie, vše hned zveřejníme a nasdílíme i na našem Facebooku, navíc vaši zprávu uchováme i pro následující vydání Divadelní hromady.

Pokud vám psaní moc nejde a psaní článků není vaší silnou stránkou, přesto se nebojte. Vše zkontrolujeme a upravíme do potřebné formy. A mimochodem, na našem Facebooku sdílíme i další zajímavé zprávy, a nejen z amatérského divadla, např. nabídky vzdělávání i pracovních pozic. Sledujeme, co se kolem děje zajímavého. A nově máme také vlastní Youtube kanál. Naše spojení s vámi: www.vsvd.cz; info@vsvd.cz

Kateřina Prouzová

Nový člen Rady VSVD Jaroslav Souček

NÁVRH NA UDĚLENÍ ZLATÉHO ODZNAKU J. K. TYLA

NAĎA GREGAROVÁ
(29. 4. 1955)
*za celoživotní přínos
amatérskému divadlu*

Nad'a Gregarová jednoznačně patří mezi osobnosti, které výrazným způsobem ovlivnily východočeské amatérské divadlo. Začátkem sedmdesátých let min. století, po absolutoriu brněnské knihovnické školy, nastoupila jako metodička do Okresního kulturního střediska v Ústí nad Orlicí ke svému prvnímu profesnímu zaměstnání – a jedinému, neb od druhé poloviny devadesátých let pak ve stejné profesi (až po svůj odchod do důchodu) pokračovala v podobné pracovní pozici na královéhradeckém Středisku amatérské kultury Impuls.

Pracovní náplní a vlastně i celoživotním posláním Nadi Gregarové se stala péče o rozvoj ochotnického divadla, přestože sama na jevišti, coby herečka nebo režisérka, či v jiné podobě, nikdy nestála. Ale pro stovky divadelníků se stala ikonou i duší amatérského hnutí – především svou perfektní prací pořá-

datelskou a organizační, a to nejen v souvislostech přehlídkových aktivit a vzdělávacích procesů, které vždy měly dokonalou profesionální úroveň. Dovedla vždy skvělým způsobem spojovat lidi, přátelsky komunikovat a stala se perfektní organizátorkou, moderním slovníkem řečeno – výkonnou producentkou. A to takového formátu, který v uměleckých profesích (zvláště na západ od nás) bývá vždy vysoko ceněn. Nad'a Gregarová totiž dovedla objevovat, vyhledávat a organizovat renomované lektorské a vzdělávací týmy, získávat pro ně významné osobnosti, a to nejen v oborech amatérské činohry, loutkového a alternativního divadla, ale i pro výchovu mladých recitátorů, pro dětské divadelní soubory (v královéhradeckém Impulsu i v oborech pěveckých sborů, tanečních souborů apod.).

Zcela mimořádným způsobem se podílela na vzniku celé řady akcí, které z amatérského divadla ve východních Čechách vytvořily dodnes nepřehlédnu-

telný fenomén: již v osmdesátých letech min. století se spolu s Mirkou Císařovou podílela na organizaci legendárních divadelních Inspirací. V roce 1992 na jednom z prvních „průřezových“ divadelních festivalů pod názvem SuperComenius v Brandýse nad Orlicí a v tomtéž roce zorganizovala mezinárodní festival dětského divadla v Kunvaldu, do Ústí nad Orlicí převedla na několik let i národní přehlídku dětského divadla. Neodmyslitelný je její vliv na rozvoji krajských divadelních postupových přehlídek v Červeném Kostelci, na Audimaforu, přehlídek dětského a loutkového divadla, vzdělávacích cyklů pro herce a režiséry ad. Všechny tyto její aktivity doprovázel i hluboký osobní vztah k osobnostem, které těmto projektům poskytovaly mimořádný zvuk, např. k prof. Janu Císařovi, prof. Františku Laurinovi, Vladimíru Hulcovi, Haně Kofránkové, Nině Malíkové a k dalším. Svými zkušenostmi přispěla k práci řady ministerských grantových komisí, odborných rad Artamy, přípravných výborů Jiráskova Hronova a dalších.

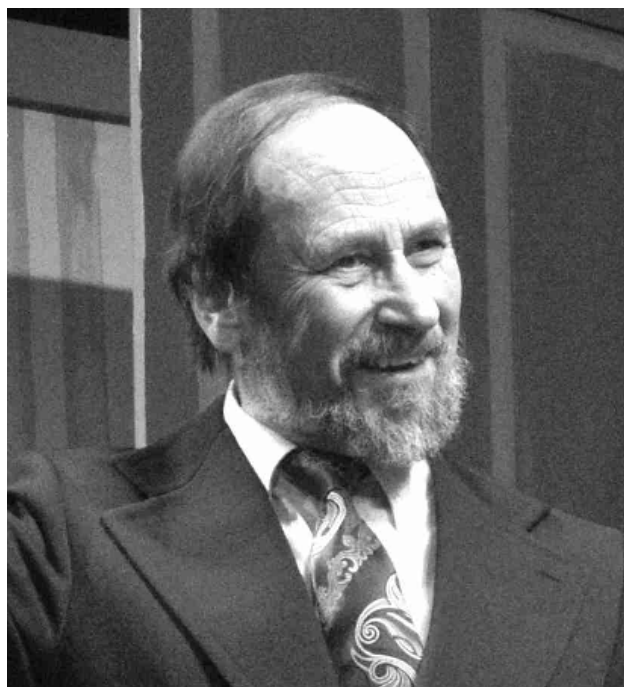
Kromě svého profesního podílu na rozvoji amatérského divadla se Nad'a Gregarová, jako členka a jednatelka Volného sdružení východočeských divadelníků, pečlivě starala o jeho členskou základnu, dokázala stmelovat, iniciovat a zajistit mnohé aktivity. Především jejím úsilím se podařilo rozvinout pravidelné vydávání Divadelní hromady a uskutečnit řadu edičních počinů, např. vydání publikací Kale a kyselo, Císařova jarmárka, Panáčkové Hanky Voříškové, knihu vzpomínek Františka Laurina a dalších. Svou práci jednatelky brala jako mimořádnou příležitost k propojení VSVD s posláním střediska amatérské kultury Impuls – její práce v podstatě naplňovala metaforický smysl názvu této instituce. Po deset let, od roku 2000 spoluvytvářela (se svým manželem Alexandrem Gregarem) jedinečnou a v Čechách dosud stále největší přehlídku nezávislého, a nejen amatérského divadla – Open Air program při mezinárodním festivalu Divadlo evropských regionů v Hradci Králové, který se v té době stal i značkou VSVD a Impulsu. Propojení obou značek vedlo např. i k akcím v českém amatérském divadle zcela ojedinělým, např. k výročnímu Cenění, každoročnímu setkání východočeských divadelníků všech divadelních oborů a druhů, které je symbolem komunikace a inspirace.

Podíl Nadi Gregarové na rozvoji amatérského divadla ve východních Čechách i v rámci celé České republiky je jistě nepominutelný. Přesto, a snad právě proto, že se nikdy neobjevila na jevišti kromě rolí moderátora soutěží či přehlídek, stala se Nad'a Gregarová jednou z nejznámějších tváří současného českého amatérského divadla, osobností, která bez výhrad patří do jeho paměti.

JAN BROŽ

(4. 10. 1942)

*za celoživotní přínos
amatérskému divadlu*

Honza se narodil 4. 10. 1942, v civilním životě byl po roce 1989 osm let členem zastupitelstva města a 8 let členem a 4 roky předsedou kulturní a školské komise při Městském úřadu v Červeném Kostelci.

Od roku 1960, kdy začal hrát v červenokosteleckém souboru, do dnešní doby odehrál 56 rolí ve 491 představeních, režíroval 12 her, které se hrály 104x. Hostoval v Náchodě a Hronově, kde odehrál 3 role ve 46 představeních (Hrátky s čertem, Lucerna a Emigrant). Kolem roku 2000 se věnoval zvláště operetám (Mamzelle Nitouche a Perly panny Serafinky). Jeho životní rolí byl Karel IV. v Noci na Karlštejně. A největšího úspěchu dosáhl ve hře Reného Falleta Zelňačka, která se hrála 54x po celé republice, mimo jiné i na Národní přehlídce v Třebíči, na 73. Jiráskově Hronově i na VI. Národní přehlídce seniorského divadla ve Znojmě. Ztvárnil postavu Kastlíka. Díky tomuto výkonu ho obsadil režisér Pavel Štingl do svého filmu Mír jejich duší, do role Drahoše Waldmanna, která byla v ČT vysílána o Vánocích 2005. Za své herecké role získal na krajských i celostátních přehlídkách několik cen a čestných uznání. Byl i dlouholetým místopředsedou ochotnického spolku. Od roku 2014 je spolu s Pavlem Labíkem kronikářem souboru.

D I V A D E L N Í

ČERVENÝ KOSTELEC 2020

Krajská postupová přehlídka amatérského
činoherního a hudebního divadla
20. – 23. února 2020
Divadlo J. K. Tyla Červený Kostelec

Datum uzávěrky přihlášek: 30. října 2019
Ukončení výběru inscenací: 31. ledna 2020

Přehlídka je otevřená souborům bez ohledu na jejich regionální příslušnost.

Přehlídka zahrnuje účast divadelních souborů v těchto třech kategoriích:

- a) soubory, které uplatňují principy hereckého divadla dramatické postavy, a soubory, jejichž inscenace vycházejí z textů dramatických autorů;
- b) soubory využívající různých principů hereckého divadla, jejichž inscenace vycházejí z nejrůznějších zdrojů tzv. otevřené dramaturgie;
- c) soubory hudebního divadla.

Každý soubor se může zúčastnit se stejnou inscenací pouze jedné krajské přehlídky, která je programově

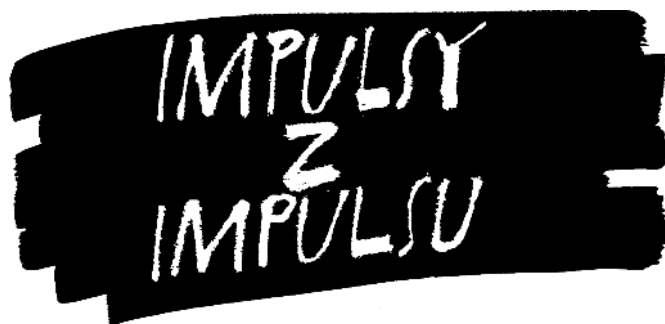
postupovou pro Divadelní Piknik Volyně. POZOR!!!
- z jednání programové rady bude vyloučena inscenace, která se v roce 2020 zúčastní dvou a více krajských přehlídek s postupem na jakoukoli celostátní přehlídku. Pokud se soubor v předchozím roce účastnil např. krajské postupové přehlídky na Šrámkův Písek, může se účastnit jedné krajské přehlídky s postupem na DPV.

Odborná porota krajské soutěže má právo nominace a doporučení neomezeného počtu inscenací s uvedením pořadí pro program celostátní přehlídky.

Postupové krajské přehlídky činoherního a hudebního divadla vrcholí celostátní přehlídkou amatérského činoherního a hudebního divadla, která je koncipována jako soutěžní přehlídka amatérských divadelních souborů dospělých, které ve své inscenační praxi reflektují zákonitosti divadla jako uměleckého druhu a jejichž adresátem je dospělé publikum.

Odborná porota krajské soutěže má rovněž právo doporučení inscenací s uvedením pořadí pro program celostátní přehlídky inscenací her pro děti a mládež Popelka Rakovník. Odborná porota má možnost udělit další kolektivní individuální ocenění.

BYLO...

ČERVENÝ KOSTELEC 2019

22. krajská postupová přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla
s postupem na národní přehlídku Divadelní Piknik Volyně
Červený Kostelec, Divadlo J. K. Tyla, 21. – 24. února 2019

Lektorský sbor:

MgA. Adam Doležal, doc. MgA. Lukáš Rieger, Ph.D. Mgr. Libor Vodička, Ph.D., Mgr. Regina Szymiková

Přehlídku pořádalo Volné sdružení východočeských divadelníků ve spolupráci s Impulsem Hradec Králové, Městským kulturním střediskem Červený Kostelec a Divadelním souborem NA TAHU za finanční podpory Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR za účasti 10 soutěžních představení, v nichž vystupovalo 182 členů hrajících souborů.

Lektorský sbor **nominoval** na celostátní přehlídku amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně:

DS VRCHLICKÝ, JAROMĚŘ:

Jeana-Baptiste Poquelin Molière

Lakomec a další světci

Lektorský sbor **doporučil** na Divadelní Piknik Volyně:

Vlastenecký DS VLASTÍK, VRCHLABÍ:

Leo Rosten, Miroslav Hanuš

Pan Kaplan má třídu rád

a

DS J. K. TYL MEZIMĚSTÍ:

Ray Cooney

Rodina je základ státu

(Porota podala i návrh na **doporučení** inscenace *Lola běží o život* Divadla Exil, Pardubice na celostátní přehlídku experimentujícího divadla Šrámkův

Písek, aby inscenace mohla být konfrontována adekvátně ke svému žánru a tvaru)

Lektorský sbor dále udělil:

CENY a ČESTNÁ UZNÁNÍ

- Čestné uznání za hledání nekonvenčních postupů při inscenování klasického textu DS NODIVSE, Nové město nad Metují: William Shakespeare *Půjčka za oplátku*
- Čestné uznání Kateřině Urbánkové za herecký výkon v roli Věry (Divadelní spolek JIŘÍ, Poděbrady: Petr Zelenka *My se vám ozveme*)
- Čestné uznání za inscenaci a Cenu souboru za souhru a čistotu hereckých prostředků v rámci žánru Divadelnímu souboru J. K. Tyl Meziměstí: Ray Cooney *Rodina je základ státu*
- Čestné uznání Ivanu Krejčímu za scénografii (Náchodská divadelní scéna: Dany Laurentová *Bouřka na obzoru*)
- Čestné uznání za inscenaci, Čestné uznání Jiřímu Loudovi za herecký výkon v roli Profesora Parkhilla, Čestné uznání Janě Erbenové za herecký výkon v roli paní Greyové, Cenu Jiřímu Severýnovi a Janě Erbenové za režii, Cenu Ivoši Farskému za herecký výkon v roli Pana Kaplana (Vlastenecký DS VLASTÍK, Vrchlabí: Leo Rosten, Miroslav Hanuš *Pan Kaplan má třídu rád*)

- čestné uznání Janu Petrovickému a Big bandu Melodybrass za hudební nastudování (Divadelní spolek KLICPERA, Chlumeck nad Cidlinou: E. Harburg, F. Saidy, J. Werich *Divotvorný hrnec*)
- Čestné uznání za inscenaci, Cenu Nadě Kubínkové za režijně-dramaturgickou úpravu (Divadlo Exil, Pardubice: na námět filmu Toma Tykwera *Lola běží o život*)
- Čestné uznání Slávce Motalové a Markétě Adamové za herecké nasazení (ADIVADLO, Havlíčkův Brod: Pierre Palmade; Christophe Duthuron *Na útěku*)
- Čestné uznání souboru za autorský počín (Divadelní klub Vrchlabí: Gabriele Chevallier *Zvonokosy – Zvonohrady*)
- Cenu za inscenaci, Čestné uznání Josefu Horáčkovi za herecké ztvárnění role Anselma, Cenu Zdeňkovi Bláhovci a Tomáši Malému za scénografii inscenace, Cenu Ivaně Innertové za kostýmy, Cenu Milanu Hrycíkovi za herecký výkon v roli Harpagona, Cenu Stanislavě Glembek za herecký výkon v roli Elisy (DS Vrchlický, Jaroměř: Jean-Baptiste Poquelin Molière *Lakomec a další světcí*)

VÝCHODOČESKÁ ČINOHA SOUTĚŽILA V ČERVENÉM KOSTELCI

Ve dnech 21. – 24. 2. 2019 se konal 22. divadelní festival v Červeném Kostelci, který má statut krajské přehlídky amatérského divadla s postupem na Divadelní piknik Volyně a Popelku Rakovník. Z patnácti přihlášených souborů vybrali pořadatelé jedenáct, z nichž se přehlídky nakonec zúčastnilo jen deset – náchodský soubor, který byl jediný, který se chtěl ucházet o postup na rakovnickou přehlídku, bohužel z důvodu nemoci nakonec nedorazil...

Převládajícím žánrem byly letos komedie. Jedinou výjimkou (z tohoto již pravidla) se stala inscenace pardubického Divadla Exil *Lola běží o život*, v níž šlo o autorskou divadelní adaptaci německého experimentálního filmu Toma Tykwera z konce devadesátých let, předkládající divákům filozofické otázky o míře svobody a předurčenosti. Přes drobné konkrétní inscenační nejasnosti si získala pozornost odvážným dramaturgickým přístupem kombinujícím hrané situace s epickým vyprávěním a dalšími inscenačními prostředky. Porota ji ocenila čestným uznáním za inscenaci – a poněkud nesystémově navrhla k postupu na Šrámkův Písek, tedy mimo oblast tradičního činoherního nebo hudebního divadla – na přehlídku inscenací experimentálních.

Vítězný Lakomec z Jaroměře v režii Jana Sklenáře

S ustavujícím počinem se přijel s diváky přehlídky podělit soubor NODIVSE z Nového Města nad Metují, který v roce 2017 obnovil své působení inscenací stejného titulu, jímž byla ochotnická činnost v tomto městě započata již v roce 1832, s Shakespearovou hrou *Půjčka za oplátku*. K předloze soubor přistoupil možná příliš jednoznačně jako ke komedii, což oslabilo vyznění a smysl některých vyhraněných dramatických pasáží, přesto však zaujali odvážným hereckým nasazením převážně ženského souboru (poměr ženy – muži byl 11:1).

S nesnadným úkolem se utkal Divadelní spolek Jiří z Poděbrad, když se rozhodl inscenovat současnou českou hru Petra Zelenky *My se vám ozveme* (původní název *Job Interviews*). I přes funkční scénografické řešení a žánrově poučené herectví však soubor nedokázal překonat dramatické slabiny předlohy, která uvízla v rovině předvídatelné morality.

Oproti tomu objevila pro sebe Náchodská divadelní scéna velmi nadějný text *Bouřka na obzoru* Dany

DS J. K. TYL Meziměstí, Rodina je základ státu

Laurentové. Jedná se o současnou francouzskou situační komedii s rozpracovaným ústředním charakterem a vkusně vybalancovaným tématem ženské emancipace. Soubor i v tomto případě prokázal znalost hereckých pravidel žánru – nota bene ve velice umné scénografii akad. malíře Ivana Krejčího. Insce-naci by však svědčilo razantnější krácení, především v závěrečném třetím jednání, kdy slibně rozjetý pří-běh na poměrně dlouhou dobu uvízne na mělčině.

Do třetice – své schopnosti s inscenováním žánru situační komedie předvedl Divadelní soubor J. K. Tyl z Meziměstí na hře *Rodina je základ státu* Raye Cooneyho – a ve srovnání s předešlými dvěma soubory z toho vyšel nejlépe: poučená a sebevědomá režie, funkční dramaturgické škrty, herecký soubor, držící vyrovnanou míru stylizace i nezbytné tempo. Herci se dokázali udržet i v případě bouřlivých diváckých reakcí a nenechali strhnout k podbízivému rozehrávání okrajových gagů. Sebevědomé zvládnutí na první pohled lehké komedie skrývajících v sobě nejednu řemeslnou svízeň si vysloužilo doporučení na volyňský divadelní Piknik.

Na festivalu se objevili také dva zástupci hudebního divadla: prvním byl Divadelní spolek Klicpera z Chlumce nad Cidlinou s *Divotvorným hrncem*. Jednalo se bezesporu o úctyhodný počin, především v rovině organizační. Na muzikálu se podílelo ke čtyřem desítkám účastníků, herců, zpěváků, tanečníků, hudebníků a techniků. S naivistickou scénografií (veliký kaširovaný strom a studna) a kostýmy vhodně korespondoval i herecký styl. Vedle určité nevyváženosti v poměru jednotlivých složek některých výkonů však vyvolával rozpaky samotný text hry, který byl hrán bez aktualizací a svými dobovými politickými narážkami disonoval s vkusem současného vnímání.

Za druhý příspěvek v této oblasti bylo možné považovat inscenaci *Zvonohrady* Divadelního klubu z Vrchlabí. Tentokrát šlo naopak o razantní autorský zásah do motivů původní románové předlohy (*Zvonokosy* Gabriela Chevalliera). Kromě zachování charakteristik většiny postav a několika motivů se jednalo o zcela volnou variaci na téma, s vlastními dějovými zápletkami a šťavnatými slovními i situačními gagy. Jadrnost místy až středověkého humoru vyvažovala formálně čistá a funkční scénografie, vyrovnaná herecká stylizace a ukázněnost souboru, který dokázal udržet nastavenou míru vkusu. Hlavní ambicí inscenace bylo pobavit a tomu se vše podřizovalo – a toho se také podařilo bezesporu dosáhnout. Jednalo se o příjemnou divadelní jednohubku bez hlubšího poselství.

Poněkud komorního charakteru byla inscenace hry P. Palmada a C. Duthurona *Na útěku* ADIVADLA z Havlíčkova Brodu. Divadelní příležitost pro dvě herečky ve scénograficky úsporné výpravě – avšak v rozsahu plně celovečerní záležitosti (105 min) byla snad nejobtížnější výzvou celého festivalu. Náročná předloha (žánrově nesnadno uchopitelná – lyrizující slovní klauniáda) o společné cestě dvou temperamentově odlišných žen v různém věku, by představovala s těžší zvládnutelnou výzvou i pro zkušené profesionální režiséry.

Tím spíše je třeba ocenit výsledek jiného souboje s opravdu nesnadným inscenačním úkolem. Vlastenecký soubor DS VLASTÍK z Vrchlabí inscenoval Hanušovu dramatizaci *Pan Kaplan má třídu rád* od Leo Rostena – a přesvědčivě uspěl. Zde se režie musela potýkat s úkolem vytvořit pro jednání postav účinný jevištní prostor, který dramatizace sama nenabízí, a zároveň uhlídat míru komické stylizace jednotlivých postav v přesném temporytmickém tahu převládající kolektivní situace. To se jí povedlo – včetně lyrických a tragických přesahů, které k tomuto dílu bytostně patří. Nevšední zážitek byl proto oceněn doporučením na prvním místě na přehlídku ve Volyni.

Zlatým hřebem se však stalo poslední představení přehlídky – *Lakomec a další světci* od DS Vrchlický z Jaroměře. Inscenátoři obohatili slavnou Molièrovu hru o několik momentů z jiných jeho her (*Zdravý nemocný*, *Tartuffe*). A v hereckém uchopení postupovali podle principů komedie dell'arte: precizně vybudovaný stylizovaný pohyb, ostře vykreslené typy, důraz na přesný temporytmus i příležitosti k improvizaci, používání pohybových lazzi apod. Scénografie, sestávající především z kaširovaného sloupořadí v perspektivní zkratce, uvolňovala prostor herecké hře a metaforicky ji významově i esteticky posouvala – stejně tak kostýmy evokující barokní pestrost. Sebevědomý komediální tah hlavních představitelů byl průběžně narušován lyrickými momenty, které příběhu jejich postav vytvářely sentimentální přesahy, rozvíjející významové kontexty celé této koncepčně bohaté, historizující a zároveň současné, molièrovské variace. Vedle tří ocenění za herectví, scénografii a kostýmy, si inscenace vysloužila i vítěznou nominaci do národního kola.

Co dodat závěrem? Na letošním ročníku krajské přehlídky v Červeném Kostelci převládaly velké celovečerní žánrové komedie, jež se v drtivé většině případů dařilo velmi solidně řemeslně založit a herecky využít. Zřejmě na tom má podíl i úspěšné lektorské působení odborných porot z minulých let, které při rozborových seminářích pěstují uměleckou úroveň amatérského divadla. Letošní porota, která se až na Reginu

D I V A D E L N Í

Szymikovou skládala ze samých nováčků (předseda Adam Doležal, Libor Vodička, Lukáš Rieger), mohla tuto práci svých předchůdců jen obdivovat a nadšení

a zkušenosti východočeských divadelníků do dalších let držet palce.

Lukáš Rieger

MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO 2019

17. východočeská přehlídka venkovských divadelních souborů
s postupem na národní přehlídku Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou
Miletín, Sousedský dům, 5. – 7. dubna 2019

Lektorský sbor: Mgr. Alexandr Gregar, Ph.D., Mgr. Jaromír Vosecký, MgA. Petr Kracik

Volné sdružení východočeských divadelníků ve spolupráci s Impulsem Hradec Králové a Divadelním souborem Miletín za finančního přispění Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR pořádalo východočeskou přehlídku venkovských divadelních souborů s postupem na národní přehlídku Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou a to Sousedském domě v Miletíně ve dnech 5. – 7. dubna 2019.

Odborná porota **nominovala** na Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou 2019
inscenaci *Létající snoubenky* souboru
DS Zdobničan, Vamberk

Porota dále **doporučila** na Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou inscenace:
Labyrint Srdce Jana Ámose souboru
Kroužek divadelních ochotníků, Dolní Dobrouč a *Dopis Vojína Caniveta* souboru
DS Heřman, Heřmanův Městec

Lektorský sbor udělil **CENY**:

- Zvláštní cenu poroty Jiřímu Kristlovi za roli Komenského v inscenaci *Labyrint srdce Jana Ámose* souboru Kroužek divadelních ochotníků, Dolní Dobrouč
- Cenu Jiřímu Jakubcovi za autorský text inscenace *Labyrint srdce Jana Ámose* souboru Kroužek divadelních ochotníků, Dolní Dobrouč
- Oldřichu Plašilovi za roli Roberta v inscenaci *Létající snoubenky* souboru DS Zdobničan, Vamberk
- Aleně Joachimsthalerové za režii inscenace *Létající snoubenky* souboru DS Zdobničan, Vamberk

Lektorský sbor udělil **ČESTNÁ UZNÁNÍ**:

- Růženě Kněžourkové za roli Káči v inscenaci *Zátěš s loutnou* souboru SDS Erben, Miletín
- Haně Kněžourkové ml. za roli Evy v inscenaci *Zátěš s loutnou* souboru SDS Erben, Miletín
- Michalu Beranovi za roli Vojína Caniveta v inscenaci *Dopis Vojína Caniveta* souboru DS Heřman, Heřmanův Městec
- Josefu Wolfovi za roli Majora Davala v inscenaci *Dopis Vojína Caniveta* souboru DS Heřman, Heřmanův Městec
- Jiřímu Macháčkovi za roli Franka Gianelliho v inscenaci *Famílie aneb potichu to neumím, jsem vášnivej!* souboru Divadlo Opatovice
- Nechanickému ochotnickému spolku NOS za výtvarné řešení inscenace hry *Bublínka*
- Nechanickému ochotnickému spolku NOS za dramaturgický objev textu hry Gabriela Vaszaryho *Bublínka*
- Evě Havranové za roli Lili v inscenaci *Bublínka* souboru Nechanický ochotnický spolek NOS
- Slávce Kašparové za roli Jane v inscenaci *Létající snoubenky* souboru DS Zdobničan, Vamberk
- Aleně Joachimsthalerové za roli Bertu v inscenaci *Létající snoubenky* souboru DS Zdobničan, Vamberk
- Františku Svobodovi a Vítovi Svobodovi ml. za scénografii v inscenaci *Otylka* DS LOS

SEDMNÁCTÉ ZASTAVENÍ JARA

Kdysi v roce 1973 to byl oblíbený televizní seriál s vynikajícím ruským hercem Vjačeslavem Tichonovem, také jsem na něj koukal – *Sedmnáct zastavení jara*. Ale dnes, kromě vzpomínky na toho charismatického herce, mi už nic nepřipomíná, na rozdíl od východočeské přehlídky divadelních venkovských souborů s názvem Miletínské divadelní jaro, která se letos konala právě po sedmnácté.

Ve dnech 5. – 7. dubna 2019 se do útulného sálu miletínského Sousedského domu – jak příznačně označení místa k pospolitosti – sjelo devět inscenací devíti divadelních souborů z Královéhradeckého a Pardubického kraje. A to z malých obcí jako je i Miletín nebo z Doubravice u Dvora Králové, kousek od Miletína, která nemá ani 400 obyvatel. Ale také z Vamberka nebo Heřmanova Městce, obcí téměř pětitisícových – což je hranice velikosti místa opravňující k účasti na Krakonošově divadelním podzimu. Letos bude ve Vysokém nad Jizerou již 50. ročník této národní přehlídky, jen první ročník se kdysi pořádal v Žebráku...

Miletínské divadelní jaro láká soubory jak příjemným a technicky dobře vybaveným divadelním prostředím (příjemnějším o právě renovovaný bar), tak pohostinností místního souboru. Letos navíc obohacenou výletem do Muzea českého amatérského divadla, rodného domku a na stezku Karla Jaromíra Erbena. Ostatně bylo krásné počasí. Byť si ho porota (Mgr. Alexandr Gregar, Ph.D., MgA. Petr Kracík a Mgr. Jaromír Vosecký) moc neužila; většinu času trávila na představeních a při rozborových seminářích, pilně navštívených nejen vystupujícími soubory.

Páteční maratón (na programu byly ten den čtyři ins-

Labyrint Srdce Jana Ámose
souboru Kroužek divadelních ochotníků, Dolní Dobrouč

cenace) skončil v pozdních nočních hodinách. A s počtem, že přehlídka bude povedená. Domácí miletínský soubor uvedl hru Jaroslava Břehového *Zátiší s loutnou*, poměrně mnohomluvnou a literární, ale s příjemným „energetickým“ hereckým nasazením. Dokonce se miletínští vyhnuli mnoha záludnostem předlohy a zábavnou konverzačku obohatili několika půvabnými hereckými výkony (Růžena Kněžourková a Hana Kněžourková za ně dostaly Čestná uznání).

Následoval Kroužek divadelních ochotníků z Dolní Dobrouče s vlastní autorskou hru *Labyrint srdce Jana Ámose*, kterou napsal a režíroval člen souboru Jiří Jakubec – jako poctu legendárnímu Učiteli národů, a ve formě jakéhosi dokudramatu, s výjevy z myslitelova života i řadou přesahů k současnosti, navíc s pozoruhodným výkonem více než osmdesátiletého „barda“ souboru, Jiřího Kristla, v roli Komenského, za níž mu porota udělila Zvláštní cenu za herecký výkon a autorovi hry pak i Cenu za autorství předlohy.

Mnoha přehlídkami protřelý DS Heřman z Heřmanova Městce překvapil v Miletíně hlavně dramaturgickým počinem: dnes, v době všeobecného bavičství, si vybral text morálně závažný – jednu z „filatelistických povídek“ dramatika Františka Langra z roku 1964, kterou scénárista Jaroslav Soukup dramatizoval pod názvem *Dopis vojína Caniveta* jako studii o odpovědnosti, vině a spravedlnosti. Byť soubor nevládne zkušeným herectvím, ani schopností přesvědčivě naplnit jevištní situace, zaujal jak výběrem textu, tak upřímností některých hereckých výkonů (Michal Beran a Josef Wolf za ně dostali Čestná uznání).

Z rodu oblíbených komediálních titulů, které mívají u diváka bezpečný ohlas, je samozřejmě hra Joe DiPietra *Famílie aneb Potichu to neumím, jsem vášnivý*. Její profesionální úspěch, před léty např. v Divadle na Vinohradech, to potvrzuje. Určitě i proto zaujala soubor Divadlo Opatovice z Opatovic nad Labem, jeho režisérku Věru Pečenkovou i její poměrně velký herecký kolektiv. Pravda, určitě se text hry dobře čte, ale inscenovat jej není snadné: předpokládá totiž smysl pro přesnou dramatickou situaci, pro logické a více „pravděpodobné“ fyzické jednání. Není to prostě snadná hra, bavit může, pokud její uchopení je živější či živočišnější (italská rodina), když jednání postav nabídne publiku něco víc, než proklamativní, slovní informaci. Třeba osobnostním vkladem herce – jak se to ale podařilo Jiřímu Macháčkovi v roli Franka Gianelliho (Čestné uznání za herecký výkon), zvláště v jeho půvabném monologu o hračkách. Ten-go famiglia!

Páteční den byl příjemný a slibující, ale ani sobotní ráno ten příslib nezrušilo. Dopoledne vystoupil Ne-

D I V A D E L N Í

chanický Ochotnický spolek (NOS), který přivezl další dramaturgický „objev“, hru maďarského autora Gabriela Vaszaryho *Bublinka*. Ty uvozovky k pojmu objev přidávám proto, že šlo o skutečné objevitelství, dosud snad nepovšimnutou práci slavného českého herce Oldřicha Nového, který *Bublinku* v roce 1974 přeložil. A který tehdy DILIA vydala, byť se hra na profesionálních jevištích zřejmě nikdy nehrála a ani v análech amatérského divadla jsme ji nenašli. Nu, Opatovičtí na ní narazili – a vkusně zinscenovali, stylově, inspirování Oldřichem Novým, i jako retro – v duchu předválečné filmové grotesky. Dokonce v takto stylizované scéně, a (do jisté míry) i s jistým odkazem k předválečnému filmovému herectví. *Bublinka* je anekdota poněkud klopotná, dokonce i s detektivním rámcem, a herce proto pohlcuje přemíra textu. Ne vždy se daří natajmovat gag či komickou situaci. Ale herci dokazují, že divadlo mají rádi a rádi na scéně pobývají. Kromě esteticky příjemného konceptu, který se projevil i ve scéně a v kostýmech, zaujala porotu i diváky především Eva Havranová v roli Lili (Čestné uznání za herecký výkon) a soubor získal i Čestná uznání za výtvarné řešení inscenace a samozřejmě za onen dramaturgický objev.

S další ryze autorskou prací přijel soubor DeDivadlo z Doubravice poblíž Dvora Králové, v jehož čele stojí autorka hry *Kančí zub*, novinářka Dagmar Ruščáková. Ta, vedle své profese, se pokouší o dramatické autorství a nezapře okouzlení textem, literaturou – který je však, jak známo, jen jednou složkou divadla. Téma problémů s udržení „kulturního dědictví“ je zatíženo spoustou historických odkazů a dialogy nabízejí spíše jen rovinu referenční či informativní, navíc, bohužel, ve formě statického memorování... Hrát tento původní text jako dramatický příběh a zinscenovat „dramatičnost“ jeho vyprávění nad rámec jeho roviny slovní, bylo nad síly začínajícího souboru.

Poslední sobotní představení si ponechám až na konec zprávy – odlišuje se totiž od všeho, čeho jsme byli v Miletíně svědky. Takže nedělní dopoledne: soubor Maska z České Skalice inscenoval hru *Tři grácie u umakartu*. Napsala ji (spolu s hercem Romanem Venclem) Michaela Doležalová, dramaturgyně olomouckého divadla, známá svým zábavným kočovným divadlem Do houslí. A spoluautorkou je režisérka Janka Ryšánek Schmiedtová, jejich hra se úspěšně hraje v bratislavském Studiu L+S s Kamilou Magálovou v jedné ze tří ženských rolí – což je určitě velká výzva pro herečky komičky. V inscenaci českoskalické Masky (v režii filmového herce a režiséra Tomáše Magnuszka) některé textové „vychytávky“, hlášky a ironické poznámky, však zaujmou jen občas. Inscenace připomíná spíše formát rozhlasové hry: s převážně statickým slovním jednáním kolem ku-

Létající snoubenky souboru DS Zdobničan, Vamberk

chyňského stolu (byť např. představitelka Evky, Adéla Koncošová, zaujala i temperamentním hereckým projevem).

Miletínskou přehlídku uzavřel soubor Jiřího Pošepného z Libošovic, DS LOS. Jirka tam před pár léty statečně obnovil tradici ochotnického divadla a nastudoval i pěkné kousky, loni s gusem i Hawdonovu *Dokonalou svatbu*. Letos přivezl další hru Jaroslava Břehového (v pátek jsme začínali jeho *Zátiším s loutnou*). Břehový je oblíbený autor, sám pochází z amatérského prostředí (DS Žlutíčan ze Žlutic), jeho hry se ale hrají i na profesionálních jevištích – včetně notoricky známé *Otylky*, kterou si Libochovičtí vybrali. Totiž – máme-li boubelatou a vtipnou herečku a pár vtipných nahrávačů, jejichž humor těží z komických životních situací, pak je vyhráno. Ale pokud se hraje vážněji, když slovní humor a situační komika se jen tak plíží při zdi, bez „perlivého“ espritu, spíše psychologicky, tedy „na vážno“, pak divákovi nezbude než hru jen „odezírat“. Třeba i s vděčností za každý jen trochu povedený výstup, v představení libošovických jich bohužel příliš nebylo... Ale porota ocenila Čestným uznáním Františka a Víta Svobodu ml. za scénografii.

Takže na závěr z jiného soudku: vamberkský Divadelní soubor Zdobničan je v kraji známý hlavně „zásobárnou“ dobrých amatérských herců i jedinečným smyslem režisérky Aleny Joachimsthalerové pro šikovné a poučené režijní vedení. Soubor se svými inscenacemi slavil úspěch už na mnoha krajských přehlídkách, v poslední době třeba v Ústí nad Orlicí (*Na správné adrese* či *Turecká kavárna*, loni i s Camolettiho hrou *Létající snoubenky*, kterou letos předvedl i v Miletíně. Vamberští sice spadají do ligy „venkovských souborů“, ale k vystoupení na přehlídkách s postupem do Volyně jim nic nebrání (pokud nesoutěží o postup na

KDP ve stejném roce). Což umožnilo i jejich letošní miletínské vystoupení... Soubor si vybírá především zábavné komedie hlavně díky své dovednosti vytvářet situace v přesném natajmování hereckých kreací a díky smyslu herců pro ztvárnění komických postav. Jejich barvitost a proměnlivost nepostrádá ani osobnostní typový vklad. A neodolatelné jsou zvláště herecké kreace Oldřicha Plašila v roli přítele Roberta (Cena za herecký výkon), také hrající režisérka Alena Joachimsthalerová získala Čestné uznání za roli služby Berty a Slávka Kašparová za roli letušky Jane. Soubor skvěle zvládá komediální žánr – inscenace *Létajících snoubenek* má pevnou strukturu, působí jako celek, temperamentní jednání postav je zcela uvěřitelné – hercům nescházely ironický nadhled, přesně fungovaly základní vztahy postav. Proto byl divácký zážitek zaručen: režisérce i hercům se totiž daří přesně označit herecké typy (včetně kostýmů a rekvizit) a najít jejich přesné reakce v dramatických situacích – což se navíc děje v neuvěřitelném tempu! A přitom přehledně a smyslně. Inscenace má vý-

tečný rytmus, včetně závěrečné děkovačky.

Vamberští už mají za sebou téměř dvacet repríz a zvládnuté herecké výkony tomu odpovídají – inscenace vyžrála. Působila autenticky a současně, byť nabízí „dobové reality“ (hraje se u nás už od roku 1964 a v roce 1991 byla dokonce zapsána do Guinnessovy knihy rekordů jako nejhranější francouzský titul na světě). Scénograficky se zdá nenáročná (jeden prostor), ale operuje i s nebezpečnými nástrahami několika dveří, které jsou ve vamberské inscenaci stále v permanenci, což klade mimořádné nároky na přesnost hereckých výkonů. Vamberská inscenace *Létajících snoubenek* působila kompaktně a přehledně, zcela věrohodně a pro diváka neustále překvapivě. Režisérka Alena Joachimsthalerová si po právu z Miletína odvezla Cenu za režii, inscenace pak nominaci na letošní Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou.

Alexandr Gregar

AUDIMAFOR 2019

Postupové kolo celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek,
přehlídky studentských divadelních souborů Mladá scéna a divadel poezie Wolkrův Prostějov
Hradec Králové, Divadlo Drak, 22. – 24. března 2019

Lektorský sbor: Vladimír Hulec (předseda), Jiřina Vacková, David Slížek a Adam Krátký

Výsledky postupového kola celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek, přehlídky studentských divadelních souborů Mladá scéna a divadla poezie Wolkrův Prostějov, které se konalo ve dnech 22. – 24. března 2019 v Divadle Drak Hradec Králové. Přehlídku pořádá Volné sdružení východočeských divadelníků a Impuls Hradec Králové ve spolupráci s Divadlem Drak, za finančního přispění Královéhradeckého kraje a ministerstva kultury ČR. Lektorský sbor tvořili: Vladimír Hulec (předseda), Jiřina Vacková, David Slížek a Adam Krátký

Lektorský sbor **doporučil** k postupu na přehlídku experimentujícího divadla Šrámkův Písek:

Ted', nádech a leť, Pardubice
s inscenací Davida Zelinky *A lidé žijí. Abdul*
DREJG, Náchod s inscenací Jiřího Koláře
a souboru *Návody k upotřebení*

Lektorský sbor **doporučil** do inspirativního programu přehlídky Šrámkův Písek:

**Dramatické sdružení Jindřich,
Jánské Lázně** s inscenací
Jan Werich *Káťa a králík*

Lektorský sbor **doporučil** k postupu na přehlídku studentských divadelních souborů Mladá scéna:

Děvčátko a slečny, Jaroměř
s inscenací Děvčátko a slečny *Modrovous*
Desgirafes, Jaroměř
s inscenací *Na zdraví!*

Lektorský sbor **doporučil** k postupu na přehlídku divadel poezie Wolkrův Prostějov:

DREJG, Náchod, Jiří Kolář a soubor:
Návody k upotřebení

Lektorský sbor udělil **CENY**:

- souboru Ted', nádech a leť, Pardubice za inscenaci A lidé žijí. Abdul
- Davidu Zelenkovi za dlouhodobé sledování neuralgických míst současného světa
- Dramatickému sdružení Jindřich, Jánské Lázně za nadhled a humor v inscenaci Káťa a králík
- Milanu Pergerovi za divadlo, které má smysl

Lektorský sbor udělil **ČESTNÁ UZNÁNÍ**:

- Štěpánu Macurovi za dramaturgický přístup a pedagogické vedení při inscenaci Návody k upotřebení
- souboru Děvčátko a slečny, Jaroměř za scénografické a prostorové řešení inscenace Modrovous
- souboru DREJG/FEJG, Náchod za odvahu k autentické výpovědi inscenace Být, či nebýt... hele Nech to bejt!
- souboru Desgirafes, Jaroměř za energické herectví v inscenaci Na zdraví!

Mimo přehlídku Audimafor lektorský sbor doporučil zařazení inscenace Černý kocour souboru Dámy v černém, ZŠ Bezručova, Hradec Králové do krajské postupové přehlídky Dětská scéna v Hradci Králové.

AUDIMAFOR PRASKAL VE ŠVECH

Prostory Divadla Drak doslova obklíčila divadelní přehlídka experimentujícího a studentského divadla Audimafor. Hrál se totiž všude. Tradičními prostory hlavní a studiové scény počínaje, skladem a ulicemi konče. Měli jsme možnost shlédnout inscenace souborů z Hradce Králové, Jaroměře, Pardubic, Sobotky nebo Jánských Lázní.

Z Audimaforu postupují výherní soubory (dle svého zaměření) na **celostátní přehlídku** experimentujícího divadla Šrámkův Písek, přehlídku studentských divadelních souborů Mladá scéna nebo na přehlídku divadel poezie Wolkrův Prostějov.

Porota se skládala z odborníků, kteří po představení souborů poskytli potřebnou zpětnou vazbu v rámci rozborového semináře. Fungovala pod taktovkou zkušeného matadora této přehlídky Vladimíra Hulce (divadelní publicista). Své místo měla v porotě nově Jiřina Vacková (herečka a pedagožka), David Slížek (šéfredaktor a režisér) a Adam Krátký (performer a pedagog). Všichni členové si porozuměli už první den, v čemž se odrazila i příjemná atmosféra rozbo-

Ted', nádech a leť, Pardubice s inscenací Davida Zelinky
A lidé žijí. Abdul

rových seminářů, která se nejednou stočila k plodné diskuzi s tvůrci i diváky.

Inscenace Návody k upotřebení souboru DREJG, Náchod, se na Audimaforu odehrálo v galerijním prostoru – Labyrintu divadla Drak. Po menších skupinách jsme vstupovali do galerie k jednotlivým živým instalacím, oživeným návodům k upotřebení. Čekalo na nás asi pět dvojic herců s různým zpracováním textů Jiřího Koláře. Díky prostorovému řešení a různým paralelně probíhajícím akcím se divadelní čas rozměnil a diváci měli možnost si vybírat, co zrovna chtějí sledovat. Představení tak získalo spíše podobu výstavy - živé instalace básnického slova provedené skrz tělesnou akci. Na této práci oceňujeme i citlivé vedení režiséra a učitele Štěpána Macury, který seznámil své studenty s literaturou tímto živým způsobem. Inscenace bude jistě velmi různá v závislosti na prostoru a schopnosti režiséra a souboru se s novými podmínkami vypořádat. Mohla by vyznít dobře venku - v ulicích města, jedná se totiž o každodenní obyčejné situace rozvedené ad absurdum.

Klasický příběh Modrovouse je zpracovaný netradičním způsobem ve velmi zajímavém znakovém systému a s působivým scénografickým řešením, obsahujícím přesun mimo divadelní prostor (až ven, před divadlo). Ústředním prvkem scény je dětská trampolína s vysokými bočními sítěmi, které uzavírají dvě dcery v bezpečném prostoru rodiny. Hlídá je matka, která zcela kontroluje jejich životy a vpouští do nich Modrovouse (ten se na jevišti nikdy fyzicky nevyskytuje, jeho hlas sama matka pouští ze záznamu). Inscenace je metaforou dospívání mladé dívky v ženu, která na sebe poprvé bere tíhu rozhodování z vlastní vůle. Znakový systém inscenace s sebou ovšem nese riziko, že jakákoli nepřesnost může diváka

zavést na jinou interpretační cestu, než inscenátorky předpokládaly. Právě o možných interpretacích porota Audimaforu se souborem nejvíce diskutovala. Jinak se dá představení doporučit jako velice zajímavý způsob, jak s klasickou látkou pracovat.

Inscenace vznikla na základě humorně hororové povídky E. A. Poea Král Mor o námořnících, kteří díky opilecké kuráži přemůžou Krále Mora a jeho družinu. Dívčí soubor umně kombinuje činoherní postupy s loutkoherectvím. Zhlédnutí představení se dá rozdělit na dvě části: první, rámcová, ukazuje situaci v hospodě, kde se námořníci opíjejí. Herečky-servírky vedou nápaditě vytvořené loutky-námořníky, do kterých lijí skutečné pivo, točené přímo na jevišti, a jednoduchý děj využívají k vršení humorných situací. Druhá část inscenace se odehrává mimo hospodu, v morem zamořeném městě, kde námořníci při hledání dalšího alkoholu narazí na strašidelnou

družinu Krále Mora. V opilosti se ale ničeho nebojí a smrtáky porazí. Tato část je bohužel oproti hospodskému rámci mnohem méně nápaditá a propracovaná, takže může v inscenaci působit až neorganicky. Soubor ovšem inscenaci na Audimaforu odehrál v premiérovém uvedení, takže se dá inscenace označit za „work in progress“. Doporučení získal zejména pro inspirativní práci s loutkou, vnitřní energii a sebranosti souboru (zejména v první části inscenace) a naději, že do případného uvedení na Mladé scéně ještě inscenaci dopracuje.

Audimafor každoročně pořádá centrum podpory uměleckých aktivit Impuls Hradec Králové a Volné sdružení východočeských divadelníků, ve spolupráci s Divadlem Drak, za finančního přispění Královéhradeckého kraje a ministerstva kultury ČR.

-red-

DIVADELNÍ SETKÁNÍ 2019

Loutkářská a dětská divadelní přehlídka
Hradec Králové, Divadlo Drak, 13. – 14. dubna 2019

Lektorský sbor: Jaroslav Dejl (předseda poroty), Michal Drtina, Jiřina Vacková, Josef Jan Kopecký

Výsledky postupového kola celostátní přehlídky Loutkářská Chrudim, přehlídky dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů Dětská scéna, která se konala ve dnech 13. – 14. dubna 2019 v Divadle Jesličky, Hradec Králové.

Lektorský sbor: Jaroslav Dejl, člen odborné rady ARTAMA pro dětské divadlo (předseda poroty), Michal Drtina, člen odborné rady ARTAMA pro loutkové divadlo, Jiřina Vacková, pedagožka DAMU, Katedra alternativního a loutkového divadla, Josef Jan Kopecký, režisér a pedagog ZUŠ Střezina.

Lektorský sbor **nominoval** na celostátní přehlídku Loutkářská Chrudim inscenaci:

Mízou do dřeva, Hradec Králové:
Pavla Šefrnová Bútorová *Kdyby se ztratili...*

Lektorský sbor **doporučil** na celostátní přehlídku Loutkářská Chrudim inscenaci:

souboru **Pod kloboukem,**
ZUŠ Chlumec nad Cidlinou,
Hana Doskočilová *Jak to chodí u medvědů*

Lektorský sbor **nominoval** na celostátní přehlídku dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů Dětská scéna inscenaci:

Studia Šrámkova domu
Sobotka, Lada Blažejová *Srdce hvozdu*

Lektorský sbor **doporučil** na celostátní přehlídku dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů Dětská scéna inscenace:

Pod kloboukem, ZUŠ Chlumec n. Cidlinou,
Hana Doskočilová *Jak to chodí u medvědů*

Lektorský sbor upozornil odbornou radu celostátní přehlídky divadla poezie Wolkrův Prostějov na možnost zařazení souboru **Mízou do dřeva, Hradec Králové,** Pavla Šefrnová Bútorová *Kdyby se ztratili...*

Lektorský sbor udělil **CENY:**

- Romaně Hlubučkové za citlivé vedení dětí k práci s loutkou v inscenaci *Pohádky od Čtyřlístku*
- Studiu Šrámkova domu Sobotka za dramaturgické uchopení tématu v inscenaci *Co takhle čaj, bábi?*
- souboru Je to tajný! Jaroměř za obrazové líčení básně v inscenaci *A co antilopy?*

Lektorský sbor udělil **ČESTNÁ UZNÁNÍ:**

- Dramatickému kroužku ZŠ Železnická, Jičín za divadelní obraz atmosféry sborovny v inscenaci *Chci zpátky školné*
- Dámám v černém, ZŠ Bezručova, Hradec Králové za osobitou adaptaci literární předlohy v inscenaci *Černý kocour*
- souboru Convivium, Jaroměř za kolektivní práci na inscenaci *Všech pět mých*
- souboru Desgirafes, Jaroměř za pivní happening s inscenací *Na zdraví!*
- Divadelnímu souboru ZUŠ Jičín za autorský text inscenace *A takhle my žijeme...*

JAK BYLO NA DÍVADELNÍM SETKÁNÍ

V sobotu 13. dubna a v neděli 14. dubna 2019 se konalo v inspirativním prostředí Divadla Jesličky Josefa Tejkla postupové kolo na celostátní přehlídce Dětská scéna ve Svitavách a Loutkářská Chrudim.

Nadšenci z Jesliček poskytli techniku, prostory a bezchybný servis. Andrea Moličová z Impulsu Hradec Králové zorganizovala dvoudenní maratón čtrnácti inscenací a příjemně jej moderovala. Za pozornost stojí i programová brožura přehlídky ve vynikající grafické úpravě Maria Alfieri. Prostě dokonalé. Díky. A co jsme tedy viděli:

Studio Šrámkova domu Sobotka přivezlo hru *Co takhle čaj, bábi* (autor B. Jacquese; překlad: Pavel Dufek; dramaturgie, režie, kostýmy: Lada Blažejová; premiéra: 17. 12. 2018). Představení začíná zvukem starého hracího stroje, na scéně je křeslo, stůl s lampou, pět rámu s postavami starých dam. Dívka Alma si prohlíží své poklady – prsten, náramek aj. Postupně se dozvídáme, že pomáhala oněm starým dámám, ale zároveň je o tyto poklady okrádala. Do příběhu je vsunuta historie jedné drahocennosti, která pocházela z válečného Německa. Celý příběh končí výkřikem Almy, kterou dohnalo špatné svědomí, což bylo dost drsné a zbytečné. Představení vzniklo

Studio Šrámkova domu Sobotka, *Srdce hvozdů*

na námět knihy *Sedm strašidelných příběhů*. Výsledkem je poznání, že dobrý skutek může být provázen pěknou lumpárnou. Ke kladům patří jednoduchá scénografie, rámy slouží nejen pro portréty starých dam, ale i pro představení postav vloženého příběhu z Německa (stávají se i klekátkem v kostelu, znakem náletu aj.). I jednoduché kostymování slouží k atmosféře představení. Problémem je někdy temporytmus, retardující přestavby. A z jeviště, bohužel, šla minimální energie, děvčata ve věku jedenáct až třináct let byla fyzicky povolena, rezervy občas byly i v mluvě. Celkově lze říci, že šlo o zajímavé představení, které nastolilo otázky dobra a zla. Soubor dostal Cenu za dramaturgické uchopení tématu.

Soubor Čtyřlístek ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou uvedl *Pohádky od Čtyřlístku* (autor Jiří Kahounek; režie a dramaturgie Romana Hlubučková; premiéra: 5. 3. 2019). Z pohádek si Romana Hlubučková vybrala pro

ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou, *Jak to chodí u medvědů*

skupinu deseti malých dětí tři pohádky – O Ježečkovi, který si chtěl hrát, O žabáčkovi, který si myslil že je nejlepší a O myšce princezně. Jednoduché hříčky umožňují malým dětem s hrdiny příběhů se ztotožnit. V každé části jsou použity jiné loutky – v první plošné, v druhé stínohra a ve třetí loutky na vařečce. Asi nejlépe vyšel Žabák, který nabídl řadu humorných situací. Největší rezervy byly ve třetí pohádce. Vařečky nenabízely mnoho možností, děti byly oblečeny v černém, na jevišti byly přirozené a slušně jevištně mluvili. I stínohru na svůj věk velice dobře zvládly. Sympatické, svěží představení. Navíc děti se seznámily se třemi způsoby loutkového divadla. Byla udělena Cena za citlivé vedení dětí k práci s loutkou.

Dramatický kroužek ZŠ Železnická, Jičín: Chci zpátky školné (autor Frigues Karinthy; překlad Ladislav Hradský; režie a dramaturgie Richard Koníř a Pavel Horák; premiéra 8. 3. 2019). Soubor známý z Dětské scény si tentokrát zvolil jako předlohu téměř sto let starou povídku z knihy Prosím pane profesore. Členové souboru trochu zestárlí, a tak se hledal text, který nebude pohádkový. – Žák soukromé školy přichází do své bývalé školy, aby vymáhal vrácení školného, podle jeho tvrzení ho škola nic nenaučila – způsob, jak jednoduše přijít k financím... Tvrdí, že nic neumí, ale pedagogové milého pána také přelstí, primitivními otázkami mu dokazují, že naopak všechno umí. A vyhrávají. Text je typická konverzačka, hraje se ve sborově, v prostoru, který nenabízí mnoho možností pro akci. A je to statické, slova nás zahlcují. Představení asi dobře rezonuje v domácím prostředí – tentokrát to asi nebyl nejlepší dramaturgický výběr, pro jinak velmi sympatický soubor devíti starších žáků základní školy. Získali Čestné uznání za obraz atmosféry sborovny.

Soubor Dámy v černém, ZŠ Bezručova Hradec Králové Černý kocour (autor E. A. Poe Jáma a kyvadlo; překlad: Josef Schwarz; premiéra: 30. 1. 2019). Horror je oblíbený žánr dospívajících, tady si ho zvolily dvě dívky (třetí se objeví až v přidaném závěru). Představení je v podstatě ilustrativním literárním čtením. Povídka vypráví o člověku, který od dětství miloval zvířata a nejráději měl černého kocoura, co se k němu tulil a lísal. Nikdy na zvíře nevztáhl ruku a nikdy ho neudeřil, což se změnilo od doby, co propadl alkoholu. Obtěžovalo ho kocourovo dolézání a začal kocoura bít. Když ho kocour zase obtěžoval, vzal nůž a vyřízl mu oko – a poté oběsil. Za několik dní z nejasných příčin jeho dům shořel... Děj spěje k hororovému konci, kdy muž ze vzteku zabije manželku a zazdí ji. Ale vše je prozrazeno... Dívky jsou oblečeny v černém, postavu muže si předávají za pomoci bílé šály. Tento princip je časem opuštěn, a proto je divák místy zmaten, neví, kdo je kdo. Kocoura představuje černá

rukavice, její animace ale není důsledná. Naturalistickou scénu konzumace vyříznutého oka si dívky náležitě užívají. Na scéně jsou pouze dvě židle potažené červenou látkou. A zazdění manželky proto vypadá spíše jako pouhé zabalení do koberce. K povídce je přidán dovětek ošetřující lékařky šíleného Poea. Ale najednou jsme v jiné komedii. Byl to zajímavý pokus, jak seznámit žáky s tvorbou E. A. Poea, ale jevištně zůstal na půli cesty. Porota udělila Čestné uznání za osobitou adaptaci literární předlohy.

Soubor Pod kloboukem, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou Jak to chodí u medvědů (autor Hana Doskočilová; režie a dramaturgie Romana Hlubučková; premiéra 5. 3. 2019). Romana Hlubučková si pro skupinu pěti dětí mladšího školního věku vybrala tři příběhy medvědů a navlékla je na nit říkanky Jaro, léto, podzim, zima u medvědů je vždy prima. V první části je řada humorných situací kolem námluv, nadbíhání, odmítání, souhlasu. Až po svatbu. V prostřední části O zlatém knoflíku, si po jeho nalezení medvídek myslí, že je nejlepší na světě a všichni mu musí sloužit. Teprve jeho maminka ho vrátí zpátky do reality, když knoflík hodí do rybníka. V závěrečné části o sadu, je příběh o závidi a snaze medvěda, jak o sad připravit. Vše je zakončeno obrazem medvědů v zimním doupěti. Romana dětem vytvořila bezpečné prostředí hry – čtyři židle potažené zelenou látkou, děti výborně animují plyšáky medvědů, jsou přirozené, a z jeviště jde radost ze hry i nadšení malých loutkářů. Nejvíce rezerv je ve třetí části. Jde ale o citlivé, milé, chytré a sympatické představeníčko. Soubor byl doporučen do širšího výběru na celostátní přehlídky Dětská scéna a Loutkářská Chrudim.

Soubor Klokán, ZUŠ Střezina, Hradec Králové Pipi, Dlouhá punčocha (autor Astrid Lingrenová; překlad Josef Vohryzek; režie a dramaturgie Jiřina Krtičková; premiéra: 11. 4. 2018). Vedoucí vybrala pro skupinu deseti až dvanáctiletých dětí několik situací ze známé a populární knihy o Pipi: nastěhování do vily Vilekuly, seznámení s kamarády Anitou a Tomy, útěk před policajty, návštěvu školy, nakupování a odjíždění. Představení je někdy scénickým čtením (velké rezervy ve sborovém přednesu), v některé části jsou rozehrány formou dramatické hry a improvizace. V hlavní postavě Pipi se dívky střídají předáváním výrazné rezaté paruky, střídají se i v rolích Anity a Tomyho. Škoda, že tyto proměny nejsou výrazněji jevištně sděleny (vyjma první předávky – hádka, střídání). Úroveň jednotlivých scén kolísá v závislosti na zkušenosti dětí. Hraje se na jednoduché scéně za pomoci praktikáblu. Rezervy jsou i v jevištní mluvě. Představení je ale jistě pro tuto skupinu dětí důležité z pedagogického hlediska.

D I V A D E L N Í

Letos se přehlídka Divadelní setkání konala v Divadle Jesličky Josefa Tejkla v Hradci Králové

Soubor Studio Šrámkova domu Sobotka Srdce hvozd (autor Michelle Paver Letopisy z hlubin věků 1 – Bratr vlk; překlad Jana Jašová; režie, dramaturgie a scénografie Lada Blažejová; premiéra 25. 2. 2019). Lada Blažejová velice šikovně vybrala několik motivů a situací z rozsáhlé literární předlohy Bratr vlk do přehledného příběhu z úsvitu dějin. Má partu šesti kluků, kteří hrají o přátelství, o konci dětství, o boji dobra se zlem a o osamění. Příběh Toraka, dvanáctiletého hochy, který slíbil umírajícímu otci, že se pokusí zbavit Hluboký hvozd krutého medvěda – chlapec musí před medvědem prchnout a postarat se v divočině sám o sebe. Musí se rozhodovat, jak přežít – váhá nad možností ponechat si, či zabít a sníst vlčí mládě. Malý vlček k němu přilne a Torak zjistí, že mu dokáže porozumět a štěknutím či pohybem mu něco sdělit. Vydávají se pro Ducha světa. A vlček nepřežije boj s velkým medvědem. Kluci hrají na holé scéně v jednoduchých náznakových kostýmech. Scénografii a zvukovou stránku vytvářejí velké hole, které mají v rukou. Efektivně se pracuje s kontra světlem, stíny, šero, atmosféra, často nádherné obrazy. Šťastně je vyřešeno např. nepopisné zobrazení obrovského medvěda, cesty pralesem atd. Pracuje se i s chórem, který představuje hlas otce či je vypravěčem. Kluci jsou skvělá parta a z jeviště sálá jejich nadšení ze hry. Představení se stalo jedním z vrcholů hradecké přehlídky a bylo nominováno na celostátní přehlídku Dětská scéna ve Svitavách.

Divadelní soubor ZUŠ Jičín A takhle my žijeme... (autor Martina Komárková a soubor; režie Martina Komárková; hudební spolupráce Pavel Krčmářík). Viděli jsme dvě aktovky: Je mi třináct a ještě nemám kluka! a Referát. V první dívky řeší „generační“ problém – nemají kluka a neustále jsou konfrontovány mladšími holkami, které s tím nemají problém. Druhá část je skutečným referátem o dvou ikonách šansonu – o Edith Piaf a Marlene Dietrich. V průběhu pásma se obě divy objevují jako mladé dívky, ale pisatelky

referátu jsou vyrušovány mladšími sestrami, které si chtějí hrát. Zazní i dvě hudební ukázky z tvorby Edith a Marlene. Obě aktovky jsou velice vhodné pro spolužáky a známé... Soubor dostal Čestné uznání za autorskou tvorbu.

V loutkářské části přehlídky jsme viděli šest souborů. Mladí ze souboru Jarky Holasové Convivium z Jaroměře se hráli rakvičkárnu Všechny pět mých podle pohádky H. Ch. Andersena Malý a velký Kalouš. Nádherný paraván – ale časem pro jeho neustálou manipulaci začal retardovat temporytmus, i textu by prospělo škrtat, aby rakvičkárna dostala tempo. Viděli jsme mnoho práce učiněné při přípravě, mnoho práce při jevištní realizaci, ale výsledek nebyl úplně odpovídající vložené námaze, škoda. Soubor dostal Čestné uznání za práci na inscenaci.

Další Jarčín soubor Je to tajný!, Jaroměř – mladší členové předvedli dramatizaci básně Jacquesa Préverta Výjev ze života antilop pod názvem A co antilopy? Představení má dvě části, první se hraje za použití stínového divadla, s nádhernou žhavou atmosférou Afriky. Druhá část, večere antilop, je činoherní. A není úplně jasné proč.

Soubor starších dětí Za dveřmi ze ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou pod vedením Romany Hlubučkové uvedl bajky podle Jamese Thurbera Karneval pod názvem O lidech - v hlavní roli. Jak jsme Romanu výše chválili, tady to bylo trochu bezradné, zmatečné, bez temporytmu a nápadu.

A vrcholem loutkářské části se stal soubor Mízou do dřeva z Hradce Králové, s inscenací Kdyby se ztratili... Dvě zralé ženy, poezie, hudba, zpěv, animované obrazy. Křehké, ženské, poetické, životně prožité. Něžný zážitek.. Představení nominováno na Loutkářskou Chrudim a doporučeno na Wolkerův Prostějov. Dramaturgie přehlídky nabídla i další ženské představení: tři dívky a jejich „pivní happening“ v rámci představení Na zdraví! souboru Desgirafes Jaroměř. Hraje se s velkými manekýnovými loutkami námořníků, kteří popíjejí pivo a močí na scéně, také s malými maňásky ve vsunuté rakvičkárně podle povídky E. A. Poea. A nejen děvčata, ale i diváci si užili piva...

Loutkové divadlo Maminy Jaroměř předvedlo autorskou variaci na téma Rusalky či Malé mořské víly s názvem Kašpárek a princezna.

Všechna představení spolu s množstvím diváků sledovali porotci Jiřina Vacková, Michal Drtina, Josef J. Kopecký a Jaroslav Dejl – ten se pokusil zaznamenat něco z diskusí o představeních, které probíhaly v přátelské a dělné atmosféře.

Jaroslav Dejl

REGIONÁLNÍ KOLO DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ 2019

Hradci Králové, Divadlo Jesličky, 11., 12., 25. a 26. dubna 2019

Výsledková listina:

I. kategorie - ocenění získali:

Mlejnková Adéla: *Spokojený veterán*
(ZŠ Milady Horákové Hradec Králové)
Orctová Kristýna – Z. Pospíšilová: *Zvířátka v lese*
(ZUŠ Hořic)
Mastíková Marie – A. Šotolová: *Padací most*
(ZŠ V. Hejny Červený Kostelec)
Trávníček Jan – J. Žáček: *Zabíjačka v Kotěhůlkách*
(ZŠ Náchod)

II. kategorie – Čestná uznání:

Pultarová Katarína – J. Weinberger: *Utíká mléko přes pole* (ZUŠ Střezina Hradec Králové)
Kaplanová Emilka – F. Pistoriusová: *Bledule*
(ZŠ Schulzovy sady Dvůr Králové nad Labem)

Postup do celostátního kola:

Hejčová Gabriela – M. Čunderle: *Jak se včela Minda málem vdala* (ZŠ Milady Horákové Hradec Králové)
Hubálek Matyáš – P. Nikl: *Hodiny* (ZUŠ Náchod)

III. kategorie – Čestné uznání:

Hemelíková Nikola – J. Thurber: *Vlk za dveřmi*,
S. Silverstein: *Monika, co chtěla poníka*
(Klub přátel divadla Jesličky Hradec Králové)
Badová Kateřina – H. Doskočilová: *Příběh zlatého kokršpaněla, Mít kamaráda* (Studio Šrámkova domu v Sobotce)
Roštlapilová Viktorie – D. Kutilová: *Kouzla neexistují*,
J. Werich: *Povaha* (ZŠ a MŠ Skuhrov nad Bělou)

Postup do celostátního kola:

Fifka Ondřej – J. Suchý: *Divná věc*, F. Nepil:
Já, Baryk (Spolek přátel ZUŠ Třebechovice pod
Orebem)
Šisler Filip – M. Drijverová: *Sísa Kyselá*,
A. Lindgrenová: *Bratři Lví srdce* (ZŠ Sobotka)

IV. kategorie – Čestné uznání:

Štandera David – I. Wernisch: *Zvrhlík*,
Z. Rosenbaum: *Jak jsem dospěl*

(ZŠ Bezručova Hradec Králové)

Krausová Aglája – M. Palla: *Jak zmoknout, Smutek už nezabolí* (ZUŠ Náchod, Tyršova)
Burdová Anna – V. Vacke: *Sonáta pro zrzku*,
R.Křesťan: *Tomu ještě nerozumíš*
(ZŠ Týniště nad Orlicí)

Postup do celostátního kola:

Neumann Matěj – R. Fulghum: *Dobrý přítel*,
E. Keret: *Najednou někdo klepe na dveře*
(Biskupské gymnázium, církevní ZŠ, MŠ a ZUŠ
Hradec Králové)
Vítková Veronika – Christiane F.: *My děti ze stanice ZOO*,
V. Dyk: *Smrt panenky* (První soukromé
jazykové gymnázium Hradec Králové)

NĚKOLIK POSTŘEHŮ Z KRAJSKÉ PŘEHLÍDKY RECITÁTORŮ KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Od února se tým devíti porotců rozjel do okresních kol našeho kraje. Některým okresním kolům předcházela i „pracovní setkání“, kde měli recitátoři možnost společně s pedagogy konzultovat své výběry a přístupy k interpretaci. Tým porotců se po ukončení regionálního kola sešel a společně se pokusil zodpovědět několik otázek spojených s průběhem letošního ročníku přehlídky dětských recitátorů.

Co se mi líbí na dětském přednesu? – Odpovědi:

- především samotný fakt, že děti mají chuť pracovat s literaturou, textem, slovem
- určitá míra autenticity
- vnitřní dětská čistota úmyslu u většiny dětí
- pokud je spontánní a přirozený
- osobitost bez vnějšího zá-sahu
- když je osobnost vytušitelná z interpretace
- upřímnost výpovědi, pokud je přítomna
- když v projevu není kalkul a na nic si nehraje
- když je pro interpreta důležité osobní sdělení

Nejsilnější zážitek z letošního roku? • autentičnost především u I.kategorie • interpretace vážných témat týkajících se života a smrti v emočně silných sděleních (řada recitátorů IV.kategorie) • letos bylo mnohem více přirozených vystoupení proti kolovrátkovému, neosobnímu, mechanickému a formálnímu pro-

D I V A D E L N Í

jevům, a to napříč všemi kategoriemi • v I.kategorii to byla letos větší hravost, nadšení, nezkažená přirozenost • ve IV.kategorii byla pro mne nejsilnější interpretace textu *My děti ze stanice ZOO* Veroniky Vítkové, a to čistotou emocí a silou výpovědi • sledování vývoje recitátorů, které známe od I.kategorie a letos jsme se s nimi loučili ve IV.kategorii (např. Aglája Krausová, David Štandera, Matěj Neumann, kteří vyrostli v interprety s jasným názorem, srozumitelným, přirozeným a osobitým sdělením)

Co mě v souvislosti s dětským přednesem letos nejvíc mrzelo? • absence pedagogického vedení u některých dětí – jejich upřímná snaha vážne na základních technických problémech v artikulaci a ve volbě prostředků • když byla daleko více než snaha interpreta cítit manipulace pedagoga, která interpreta svazovala v přirozeném projevu • stále se opakují podobné texty, mnohdy ne moc kvalitní, nebo čítankové texty, kdy interpret ani netuší, co je před a co je po

a na nás se valí jen slova, slova, slova • chybí mi snaha hledat nové texty • když macha přebíla upřímnost a opravdovost • když děti nedokázaly přijmout „prohru“ • když si interpret vybral text „na první dobrou“, ale chyběla vysloveně poctivá práce na jeho uchopení • často o výběru textu rozhoduje dospělý – učitel, rodič • že se v celostátním kole stále přednáší jen jeden text ve III. a IV.kategorii – v krajském kole jsme slyšeli tak zajímavé výkony, které dávaly smysl právě ve výběru a rozdílnosti obou připravených textů a daly nám ucelený obraz o interpretových schopnostech • pedagogové, kteří nejvíc potřebují poradit jak na to, většinou na rozborové semináře nechodí a většinou z nich odvedou i své žáky.

Lektorský sbor tvořili: Aleš Dvořák, Josef Kopecký, Jan Holek, Jaroslav Pokorný, Monika Janáková, Tereza Vodochodská, Karel Pešek, Jiřina Krtičková a Jana Portyková.

WOLKRŮV PROSTĚJOV 2019

Krajská postupová přehlídka sólových recitátorů Královéhradeckého kraje
Hradec Králové, Divadlo Jesličky, 14. února 2019

Přehlídku pořádá Impuls Hradec Králové, Divadlo Jesličky Hradec Králové a Volné sdružení východočeských divadelníků s finanční podporou Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR.

Lektorský sbor: Libor Vacek (předseda poroty), Ema Zámečnicková, Jiřina Lhotská

1. kategorie / 17 účastníků

2. kategorie / 7 účastníků

3. kategorie / 1 účastník

Lektorský sbor nominoval na celostátní přehlídku 6 recitátorů:

- Eliška Motyčková – Arthur Rimbaud: Sedmiletí básníci (I. kategorie)
- Ondřej Vlachý – Jan Pelc: A bude hůř (I. kategorie)
- Karolina Novotná – Ivana Myšková: Nícení (II. kategorie)
- Jiří Ondráček – Pavel Šrut: Jak mě medvěd sněd (II. kategorie)
- Alžběta Skořepová – Istvan Örkény: I nejsmělejší sny můžeme uskutečnit (II. kategorie)
- Kateřina Prášilová – Jan Švankmajer: Obrozenec – ká jednoaktovka (III. kategorie)

*** VZDĚLÁVÁNÍ bylo...

DÍLNA NEUTRÁLNÍ MASKA

Druhé setkání s Vendulkou Burger, lektorkou, herečkou, zakladatelkou a ředitelkou Budilovy divadelní školy, bylo naplněné pohybem v prostoru, hledáním a nalézáním, ale hlavně herečkou metodou J. Lecoq. Účastníci se seznámili s *neutrální maskou* jako

pomůckou pro herce, s životní cestou a podstatou čtyř elementů. – Kdo to nezažil, těžko z kusé zprávy pochopí a kdo to zažil, dívá se už od 9. února 2019 na svět kolem sebe jinak, pozorněji. A častěji vyrazí do přírody a nechá se jí inspirovat. Vendulko, děkujeme!

Jarka Holasová

DÍLNA S PŘEDNESEM O PŘEDNESU

Tradiční, intenzivní, adresná, potřebná a opět výborná byla praktická Dílna *S přednesem a o přednesu*. Na začátku účastníci rozešli tělo i hlas, přes hlasová cvičení v prostoru se rychle mezi sebou seznámili a ztratili případný ostych. Následovala prezentace textů, které si recitátoři přinesli a vlastně věc nejdůležitější – posouzení vhodnosti textu k interpretaci.

Právě dramaturgický výběr stojí na začátku každé práce s textem. A některé texty „neprošly“ díky nedostatečné hodnotě, některé díky jejich nepřiměřenosti, jiné potřebovaly upravit či porovnat v zamýšleném pásmu. Lektorky Jana Machalíková a Gabriela Zeleňá Sittová mají dlouholeté praktické zkušenosti, které dokážou rozdávat plnými hrstmi. Měly s sebou kufr knih a textů a okamžitě je nabídly jako náhradní alternativu pro tápající...

Rozdělení do dvou skupin pro individuální práci s textem (podle autora nebo tématu, které jsou lektorce

Velký zájem je například o hlasové dílny
s Evou Spoustovou

blíže) bylo opět velkou výhodou. Interpreti se rozcházeli s návodem, jak na to – a s chutí do práce, jejíž výsledek snad uvidíme v krajských kolech Wolkrova Prostějova.

Za účastníky ze ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř
Jarka Holasová

DIVADLO A VZDĚLÁVÁNÍ ANEB NOVÝ EDUKAČNÍ IMPULS V IMPULSU

Moji milí divadelní souputníci, předstupuji před vás v nové roli: od letošního května jsem začal pracovat pro Impuls Hradec Králové jako koordinátor uměleckého vzdělávání. (Viz prvotní informace na webu Impulsu HK.) Název té pozice naprosto přesně vystihuje, co bude mou náplní práce a není tedy k tomu co dodávat... Proč ale zrovna já a jaké k tomu mám předpoklady? Nu, obor Pedagogika dospělých (andragogika) jsem vystudoval a posledních dvanáct let jsem se věnoval (a stále věnuji) vzdělávání dospělých a firemnímu vzdělávání jako metodik, manažer či lektor. Organizoval jsem, vytvářel, vedl a účastnil se desítky vzdělávacích akcí. A navíc celý dosavadní život prožil v divadle, jako herec, jako režisér a dramaturg, poslední dva roky také jako principál divadelního spolku Kolár v Polici nad Metují.

A nyní mi dovoluji seznámit vás s mojí vizí vzdělávání pro amatérské divadelníky, tedy: Co dělám? Co chystám? Co plánuji? Co chci? – Chci začít (a vlastně jsem již začal) nejdříve u vás. Odborně se tomu říká „Identifikace vzdělávacích potřeb“ a není to nic jiného, než že vás chci přímo oslovit (e-mailem, přes webový dotazník) s těmito jednoduchými otázkami: „Co byste uvítali za oblast vzdělávání? Co by vám pomohlo pro vaši práci? Jaké kurzy/semináře/dílny postrádáte? V čem konkrétně byste se chtěli vzdělávat? Které vzdělávací akce se vám v minulosti osvědčily,

D I V A D E L N Í

že byste je doporučili ostatním/sami si je zopakovali? Jaké lektory – na základě vlastních zkušeností – byste doporučili? Uvítali byste dlouhodobější, systematické vzdělávání?”

Na základě vašich odpovědí, vaší zpětné vazby, bych rád dal dohromady ucelenou nabídku vzdělávacích akcí, která by vám měla přinést užitek, smysl a kvalitativní posun v umělecké tvorbě. Už teď vím, že chci začít od základů, od „divadelní abecedy“ – od základů herectví, režie, dramaturgie, scénografie, divadelní produkce, a na to navázat rozšiřujícími moduly pro pokročilé. Chci rozšířit a vytvořit základnu lektorů, kteří budou za a) kompetentní a za b) atraktivní pro účastníky. Již na září hodlám připravit nabídku – katalog vzdělávacích akcí, ze kterého by si měl vybrat každý. A chci hledat místa a prostory pro naše kurzy nejen v Hradci Králové, ale v celém kraji – s důrazem na efektivitu (dostupnost pro vybrané regiony, náklady, vybavení). A mým velkým přáním je zorganizovat nejen krátkodobé, jednorázové vzdělávání, ale i vzdělávání dlouhodobé, systematické. Inspirací pro ně jsou např. bývalé „lidové konzervatoře“.

Vězte, že nejsem naivní snílek, vím, že je to především o zájmu, chuti, věnovanému času případných účastníků, řádné propagaci a samozřejmě o penězích. Ale pojďme začít třeba už jen tím, že si řekneme: dává nám to smysl? Mně ano, a co vám? Neváhejte mi napsat, zatelefonovat, zajímají mě vaše názory.

Jaroslav Souček
Tel: 603 800 249
e-mail: vzdelavani@impulshk.cz

Mgr. Jaroslav Souček

Jeho profesní kariéra je úzce spojená se vzděláváním dospělých, má za sebou více jak desetiletou praxi ve firemním vzdělávání, byl zodpovědný, spoluvytvářel a zaváděl systém odborného vzdělávání a rozvoje pracovníků v ČSOB, a.s. a Pražské plynárenské, a.s. Vedl týmy interních trenérů a lektorů, byl manažerem útvaru Řízení znalostí a vzdělávání v ČSOB. Sám působil a působí jako lektor soft skills i hard skills. Vystudoval magisterský program Pedagogika, obor Andragogika, je držitelem certifikátu profesní kvalifikace Lektor dalšího vzdělávání. Absolvoval desítky kurzů, školení a tréninků nejen jako účastník, či lektor, ale i jako organizátor, pořadatel a tvůrce. Celý svůj život je aktivně činný v amatérské kultuře, především pak v divadle, je to jeho „celoživotní kůň“. Věnuje se divadelní práci nejen s dospělými, ale i s mládeží, více než třicet let působí jako divadelní režisér a předseda divadelního spolku DS Kolár Police nad Metují. Vloni byl zvolen do Rady Města Police nad Metují, kde se především zaměřuje na kulturu a vzdělávání. Je členem Rady Volného sdružení východočeských divadelníků (VSVD), rovněž působí jako dokumentarista Paměti národa.

Impuls se nově prezentuje jako Centrum uměleckých aktivit

IMPULS H R A D E C
K R Á L O V É Love

**centrum
uměleckých
aktivit**

PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

ZPRAVODAJSTVÍ Z POSTUPOVÝCH PŘEHLÍDEK SPŘÁTELENÝCH POŘADATELŮ VE VÝCHODOČESKÉM REGIONU

ORLICKÁ MASKA 2019

Výsledky krajské postupové přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Orlická maska, kterou pořádala Malá scéna Ústí nad Orlicí ve spolupráci s DS Vicena Ústí nad Orlicí za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, Pardubického kraje, Města Ústí nad Orlicí ve dnech 5. – 7. dubna 2019. Přehlídka se zúčastnilo 11 představení, v nichž hrálo 143 členů souborů.

Lektorský sbor: Mgr. Alexandr Gregar, Ph.D., MgA. Vladimír Fekar, MgA. Ivana Krmíčková.

Lektorský sbor **nominoval** na celostátní přehlídku amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně:

Divadelní spolek Rájec-Jestřebí s inscenací
Jednou hole, jednou na nože

Lektorský sbor **doporučil** na Divadelní Piknik Volyně:

DS Škeble Gymnázia Lanškroun s inscenací
Baba
Divadlo Exil, Pardubice s inscenací
Kauza Médeia

Lektorský sbor **doporučil** na celostátní přehlídku amatérského činoherního divadla pro děti a mládež Popelka Rakovník 2019:

DS Škeble, Gymnázia Lanškroun s inscenací *Baba*

Lektorský sbor udělil **ČESTNÁ UZNÁNÍ**:

- DS Hýbl při KC Česká Třebová za jednotu hereckých stylizací v inscenaci *Do hrobky tanečním krokem*
- Petře Severínové za dramaturgii a režii v inscenaci *Duch do domu* (DS ČERVIVEN, Krnov)
- DS ČERVIVEN, Krnov za kolektivní přístup k inscenaci *Duch do domu*
- Pavle Klimešové za kostýmy k inscenaci *Deskový statek* (DS Vicena, Ústí nad Orlicí)
- Bedřichu Ducháčkovi za herecký výkon v roli Fistra

v inscenaci *Deskový statek* (DS Vicena, Ústí nad Orlicí)

- Divadlu Exil Pardubice za inscenaci *Kauza Médeia*
- Janě Tiché za herecký výkon v roli Médei v inscenaci *Kauza Médeia* (Divadlo Exil, Pardubice)
- DS Rájec-Jestřebí za ansámblou souhru v inscenaci *Jednou hole, jednou na nože*
- DS Škeble, Gymnázia Lanškroun za inscenaci *Baba*

Lektorský sbor udělil **CENY**:

- Daniele Mészárosové za herecký výkon v roli Glauky v inscenaci *Kauza Médeia* (Divadlo Exil, Pardubice)
- Ivě Šimkové za režii inscenace *Jednou hole, jednou na nože* (DS Rájec-Jestřebí)
- Haně Kubénové za herecký výkon v roli Almut v inscenaci *Jednou hole, jednou na nože* (DS Rájec-Jestřebí)
- Janu Střechovi za finální dramaturgii a režii inscenace *Baba* (DS Škeble, Gymnázium Lanškroun)

- Martinu Burešovi za herecký výkon v rolích Baby a Plukovníka v inscenaci *Baba* DS Škeble, Gymnázium Lanškroun)

Lektorský sbor udělil **CENU ZA INSCENACI:**

- Divadelnímu spolku Rájec-Jestřebí za inscenaci *Jednou hole, jednou na nože*

**UŽ POPÁTÉ PŘIVÍTALO
ÚSTÍ NAD ORLICÍ
DIVADELNÍ AMATÉRY
Z PARDUBICKÉHO KRAJE
I VZDÁLENĚJŠÍCH MÍST,
MJ. Z PRAHY,
Z RAJCE-JESTŘEBÍ
V SOUSEDNÍM KRAJI
JIHOMORAVSKÉM
A DOKONCE AŽ Z KRNOVA
Z KRAJE MORAVSKOSLEZ-
SKÉHO,
OD POLSKÝCH HRANIC.**

I proto byla letošní Orlická masce mimořádně pestrá, minimálně geograficky... Nouze nebyla ani o pestrost žánrovou, tématickou a dokonce společenskou, v níž se zrcadlilo zaměření souborů, které na Orlické masce vystupovaly. Totiž: co soubor, to jiné vnímání divadla, to jiný přístup k němu – většinou převládala snaha interpretovat divadelní text, dobrý či horší, a to lepším či problematictější způsobem. Hlavní motivací všech inscenátorů, lze-li to tak nazvat, však byla touha převést na jeviště své postoje k divadlu. A setkání dvanácti inscenací – dvanácti souborů – nabídlo i různý kulturní rozhled či vkus inscenátorů. V různorodosti jejich přístupu k divadlu samozřejmě dominoval ten tradiční: nastudovat hru, která má (práve dnes) úspěch. Zdrojem takové „dramaturgie“ bývají ověřené tituly v nastudování profesionálů, hlavně těch pražských, a jejich zájezdové rozsévání. Tak to ovšem vždy bylo (a je) v genech českého ochotnického divadla: zkusit si doma, co „frčí venku“, a pobavit své publikum, domácí obecnost to vždycky ocení...

Divadelní spolek Rájec-Jestřebí s inscenací *Jednou hole, jednou na nože*

Jeden známý teatrolog vyslovil myšlenku, že dnešní divadlo je především diferencované a zároveň velmi stratifikované – na mysli měl vztah divadla k současným různorodým formám uměleckého zpracování a také jeho vztah k publiku. Což v mnoha ohledech platí i pro divadlo amatérské, jež na jedné straně respektuje, že dnešní (většinový) divák se chce hlavně bavit, ale na druhé straně, že divadlo má i umělecký potenciál. A podle míry „poučenosti“ inscenátorů, hlavně jejich talentu či tvořivých postupů, že je schopné oslovit publikum i hlubším způsobem – obou přístupů se na Orlické masce divákům i porotě (MgA. Vladimír Fekar, MgA. Ivana Krmíčková, Mgr. Alexandr Gregar, Ph.D.) dostalo vrchovatě. Na Orlické masce se sešla představení jak s mimořádným divadelním, tématickým, myšlenkovým i estetickým potenciálem (*Kauza Medeia*, *Jednou hole, jednou na nože*, *Baba*), tak představení s cílem pobavit svými ambicemi, hlavně hereckými (*Do hrobky tanečním krokem*, *Deskový statek*, *Jak vyloupit banku*, *Černá madona*, *Vytrvalost fotbalového brankáře*, *Hrátky s čertem*). Studentské divadlo (a jeho názor na svět) reprezentoval soubor Červiven z Krnova (*Duch do domu*), zce-

la zvláštní, genderovou kategorii, dnes specifické seniorské divadlo, nabídl Divadelní spolek Proměna Praha (*Šuška a septanda*).

Z té druhé řady souborů, inspirovaných hlavně oním dnešním proudem zábavného divadla, vybočoval **Šrámkův Plačící satyr v provedení SDO Diviř Vamberk**. Již zavátý Šrámkův text uvedlo znovu po sto letech Divadlo na Vinohradech v režii Radovana Lipuse. A my, porotci, se domnívali, že právě shlédnutí této inscenace bylo inspiračním zdrojem pro žamberské provedení, paní režisérka ale vysvětlila, že soubor si chtěl zkusit něco jiného, než se dnes na amatérském jevišti uvádí: velké činoherní divadlo s krásným jazykem, naplněné i milostným příběhem, a proto sáhli, prý náhodou, po Šrámkovi. Což je chvályhodné, leč ošidné – text hry (blízko má k Turgeněvovi či Čechovovi) vyžaduje přístup akceptující dnešní vnímání divadla, ať už je to jazyk, herectví či inscenační styl... Úcta ke Šrámkovi (což je právě problém žamberské inscenace) je svazující – hledat současnou inscenační pravdu, a nikoliv jen důstojnou interpretaci velkého básníka, může být nad síly. Vyžaduje nejen určitou režijní, ale i hereckou odvahu,

a to bez „respektu“ k formě textu, byť s jeho respektováním, těžké je to... Nejblíže k takovému „posunu“ byl M. Bělohrad v roli spisovatele Kalvacha a do jisté míry i Petr Žitný jako Zloch. Inscenace se bohužel ponejvíce snažila ilustrovat text – a to nejen scénografií, ale hlavně hereckými (a nejen mluvními) prostředky, což bohužel paradoxně poznamenalo její srozumitelnost. Podobně nesrozumitelná, ale jiným způsobem než Plačící satyr, byla inscenace **českotřebovského souboru Hýbl**. Režisér Jiří Jireš, letitý vůdčí duch souboru, nastudoval se svými herci oblíbenou bláznivou duchařskou parodií **Normana Robbinse Do hrobky tanečním krokem**. Sama komedie má poněkud komplikovaný příběh a není úplně snadné se v ní orientovat. Sled situací, pokud jsou nejasně fázovány a bez výrazných point, divák znejistí, příběh či děj se vyvíjí překotně. Soubor si s tím, i podle tvrzení režiséra, však hlavu nedělal. Vsadil hlavně na komické herecké kreace, v některých případech až na fraškovité herectví. Hereckou energií zaujal hlavně Martin Jireš s Danielou Stránskou, ale také Jitka Gregarová i další, např. postava Zoe v provedení Zuzany Kupkové byl velmi dovedný a zábavný herecký výkon. Prostě – více se vsadilo na osobnostní herecké dovednosti, než na „vzhled“ celé inscenace, včetně přibližné a fádní scénografie, která k „tajemství“ duchařské komedie mnoho nepřispěla. (Porota udělila souboru Čestné uznání za jednotu hereckých stylizací.)

Hereckými výkony, podobně jako českotřebovští, zaujali i divadelníci z **Ústí nad Orlicí ve hře Václava Štecha Deskový statek**. Jejím inspiračním zdrojem jistě byla i objevená inscenace Činoherního klubu v úpravě a režii Ladislava Smočka. Jenže ústecký soubor ji pod vedením debutujícího režiséra Libora Krčka představil jako kultivovanou a noblesní „historickou“ inscenaci. S důrazem na jevištní řeč a se skvělými kostýmy, ale v dramatických situacích jen přibližnou, statickou, často bez výraznější akcentace dramatických motivů. Více se stálo než jednalo,

Divadlo Exil, Pardubice
s inscenací Kauza Medeia

což „groteskním“ situacím nepřispělo, nebylo čitelné, že postavám o něco jde, že dochází ke střetům, ať je to politický či milostný boj... A poněkud matné uchopení žánru jakoby zaskočilo i herecké provedení. Řada motivací (např. vlastnění, intrikářství, korupčníctví) se tak zcela vytrácela, hra ztrácela spád a těžkla v patosu. Herci sic zvládli text slovně, ale obsah neaplnili. Ani potřebnou energií – při tom ji mnozí mají na rozdávání, především Bedřich Ducháček v roli Fistra. Publikum často reagovalo, ale bohužel jen tichým smíchem, byť se nabízel reakce spontánnější – soubor připomněl, že v některých předchozích reprízách byl ohlas hry spontánnější. I to se stává. (Porota udělila Čestné uznání Pavle Klimešové za kostýmy a Bedřichu Ducháčkově za herecký výkon v roli Fistra.)

K inscenacím inspirovaným jejich úspěšným profesionálním provedením, patřily v Ústí nad Orlicí i další dva pokusy, nabízející především prezentaci osobitého herectví. Boj s náročnou předlohou (na půdorysu filmu **Africká královna**, který v Praze slaví úspěch v divadle Palace v podání Hynka Čermáka a Lindy Rybové) svedli chrudimští herci Monika a Jan

Slezákoví. Scénicky komplikovaná road-movie je plná dramatických zvratů (v rámci dobrodružné plavby divokou řekou), složitá je i ve vývoji hlavních hrdinů. Na představitelství herců i režiséra a jejich smysl pro pravdivost klade obrovské nároky. Opět lze připomenout, že herecké jednání nespočívá pouze ve sdělování informací, byť jakkoliv dramatických. Že „jádro pudla“ je v konkrétním jednání, které onu dramatickou situaci tvoří. Chrudimští spoléhají více na text, než na rozvoj vztahů postav. Obdivuhodně se vyrovnali s neuvěřitelnou sumou textu, ale na vnitřní život postav, na motivaci jejich činů, už jim energie nezbyla. Totiž: jediné v osobnostním (uvěřitelném) herectví a hlavně v tom – „nehrát“, nememorovat text, ale hlavně žít na jevišti osobní témata, je smysluplný kontakt s divákem. Ale klobouk dolů před odvahou chrudimských: rozsáhlý text, množství situací a z nich vyplývající scénické i technické nástrahy, nejen drama vnitřní, ale i drama samotné plavby (chování lodi a další, které tato hra obsahuje), byly poněkud nad jejich síly.

Loňským překvapením Orlické masky byl **svitavský soubor Zaklep**, tehdy zaujal osobitým hravým a ironickým vystoupením. Letos přivezl inscenaci spíše „interpretačního“ charakteru. Známou hru **Didiera Kaminky** (pro jednoho herce, hrál ji kdysi skvěle Pavel Zedníček) s názvem **Osamělost fotbalového brankáře** uvedli v úpravě Jiřího Janků a Petra Svojtíky coby **Vytrvalost fotbalového brankáře**, na Kaminkovi věrném půdorysu v ní mladší alter ego hlavního hrdiny, zneuznaného sportovce, které jeho osudy konfrontuje s pravdou. A opět nesmírná suma textu. A hlavně téměř klipové situace (průběh dramatického fotbalového utkání), odbočky z konkrétního jednání ke komentujícím pasážím... To vše se v případě svitavského provedení bohužel nestalo impulsem, ale překážkou osobitého hereckého projevu. Hlavně proto, že ony situace jsou jen „jako“ nahozené a spíše jde o jejich přibližné a poněkud povrchní zpracování. I proto se představitel hlavního hrdiny (Jiří

Krátký), herecky jistě disponovaný a osobitý, marně potýká s konkrétním – i divadelním časem... Lze ocenit zápas s náročnou předlohou, lze vyslovit i obdiv nad hereckou odvahou, kterou Jiří Krátký jako představitel Brankáře svým osobitým projevem jistě potěšil své přátele., ale k přesvědčivému herectví, které z textu sice vychází, ale musí se k němu cosi osobnostně dodat, zatím nedospěl.

Jakousi zvláštní kapitolu napsaly do programu letošní Orlické masky, a to jak divadelním směřováním, tak žánrově i stylově, hned dva další soubory: **Divadelní spolek Proměna z Prahy**, režisérky Heleny Kubů, jinak manažerky programů pro seniory Remedium, který od roku 2003 působí v rámci centra pro podporu psychosociálních aktivit a má na svém kontě už řadu inscenací i účastí na nejrušnějších divadelních (i národních) přehlídkách seniorského divadla – představil v Ústí nad Orlicí svou novou inscenaci **Šuška a šep-tanda, drobnou scénickou anekdotu z pera Alexeje Guhy a Vladislava Burdy**. Víc než o divadlo a herecké výkony šlo však o specifickou práci s lidmi seniorského věku, většinou kolem osmdesátky, hlavně o jejich osobnostní seberealizaci, při níž vůbec nejde o nějaký divadelní rámec. Výkony herců tohoto souboru spočívají spíše na jejich radostném pobytu v jevištním prostoru. „Herci“ divadlo nevnímají v řádu dramatických principů – a přesto jejich představení dýchá člověčinou, radostí z jevištní existence a zveřejněného pocitu „hrát si rád“. Navíc s energickým (a spíše vnitřním než vnějším nasazením), dokonce i se schopností sebeironie: třeba hraju potichu, pomalu či zády k divákovi – co na tom záleží, toto jsem já! A divácký zážitek se dostává právě díky oné spontaneitě, z okamžitého zveřejněného spolunažívání. Možná to má blíž k psychoterapii. Přítomná ředitelka NIPOSu Lenka Lázňovská dokonce se souborem pohovořila o specifice seniorského divadla, dnes v Evropě tak oblíbeného a ceněného...

Z druhého genderového pólu

jsme viděli soubor **Červiven z Krnova**. Spolu se svou vedoucí a režisérkou Petrou Severinovou jsou častým účastníkem přehlídek – studentského divadla. Také na ústecké Mladé scéně už byli. Na Orlické masce se soubor představil inscenací **Duch do domu**. Podle románové předlohy Evy Ibbotsové **Strašidla po telefonu** ji dramatizovala a režirovala vedoucí souboru (a v minulosti, ale s jinými svěřenci, jak to už u studentských souborů bývá, ji už také inscenovala). Ve strašidelné „duchařské“ komedii se střetává svět lidí a duchů (navíc jde o inspiraci válečným utrpením občanů britské metropole). Nakonec se prokáže, že dobro i zlo je oběma světům vlastní. Hra je myšlení mladých herců velmi blízká, a byť jsou jejich herecké dovednosti různé úrovně, daří se vytvářet množství dramatických i komických situací, navíc s vážným morálním akcentem. Souboru se podařilo obsáhlý román Evy Ibbotsové „zhmotnit“ v zajímavé zkratce, navíc v sympatickém kolektivním výkonu. (Porota udělila Čestné uznání Petře Severinové za dramatizaci a za režii inscenace, souboru pak za kolektivní přístup k inscenaci.)

Vratme se však ještě k zahajovacím představením letošní Orlické masky 2019, které patřily také do onoho „koše“ amatérského úsilí – zkusit si úspěšnou a prověřenou komedii, která pobaví na první dobrou. Takovou byla inscenace **Kaminkovy hry Jak vyloupit banku (lanškrounský soubor Divadlo ve středu ji uvedl pod názvem, který mate, odkazuje totiž k filmu s Luisem Funsem – Kaminkovu hru přeložil Alexander Jerie pod názvem Jen žádnou paniku aneb Jak vykrást banku**, nu, možná drobnost, ale jistý zdroj nedorozumění). Tato kriminální parodie ze sedmdesátých letých min. století nabízí řadu zajímavých a nejen komických motivů, i dnes živých: terorismus, sociální problémy ad. Lanškrounská s ní určitě pobavili své domácí publikum, ale před „přehlídkovým“ auditoriem neskryli jistou absenci hereckých i režijních dovedností. Ani to, že výsledek závisí rovněž (jak už výše)

na pochopení žánru hry. Soustředili se na vnějškovou interpretaci textu a k němu hledali popisné scénické vyjádření, často nešikovné a bohužel nedramatické.

– A podobně zacházel s notoricky známou pohádkou **Jana Drdy Hrátky s čertem i Divadelní spolek Tyl z Rychnova nad Kněžnou**. Nabídl ji v spíše v jakési jen mluvené, až rozhlasové formě, byť v pestrých kostýmech a líčení, ale v jevištně zcela přibližném aranžmá, v jakési jen náznakové dekoraci. Herci spolu sice stále mluvili, ale nejednali, a když, tak popisně, bez základních motivací – a bohužel i bez smyslu pro humor, který je ale v jednání postav obsažen – opět lze poukázat na nejisté pochopení žánru a nešikovnost zvolených prostředků. A proto sdělovat něco víc, než jen text, především nabídnout svůj názor na chování postav či na scénické (i scénografické) řešení, bylo nad síly souboru.

Poslední trojice z dvanácti na Orlické masce provedených inscenací se přece jen výrazněji lišila od předešlých. Hlavně tématickým a „myšlenkovým“ potenciálem, což pro krajskou přehlídku není málo. – **Pardubické Divadlo Exil**, především režisérka inscenace **Kauza Medeia**, Jana Tichá, se shlédla ve hře populárního **Petra Kolečka**, který je dnes vyhledávaným autorem (film Masaryk, televizní Okresní přebor či Čtvrtá hvězda nebo Most, v divadle mj. Soumrak bodů, Jaromír Jágr, Kladeňák či muzikál Pornohvězdy). Sama Jana Tichá (i jako představitelka Medeie) má pro Kolečkův ne právě snadný, srozumitelný a komplikovaný text smysl a vnitřní citění – i ambici ho inscenovat. Autor napsal transkripci Euripidovy tragédie a původně ji inscenoval v pražském divadle Rubín, v roce 2010 byl za ní spolu s režisérem Danielem Špinarem nominován na cenu Alfréda Radoka. Změna optiky v Kolečkově textu posouvá původní antickou tragedii do současného prostředí, a to specifickými prostředky zcela nekonformního a nekonformního vnímání divadla, dokonce v duchu jisté „tarrantinovské poetiky“. A přitom jde o téměř banální téma rozvratu rodi-

ny – moderní hra inspirovaná klasickou antickou tragédií. Medeiu, „kouzelnici“, ale hlavně zhrzenou matku dvou dětí opouští manžel (láson) kvůli mladé filfeně Glauké, která však umí „karate a delfiní řeč“, kromě jiného. Medeia osnuje pomstu, umí dobře vařit a starat se o děti, ale odmítá svou porážku. Dalo by se říci „kuchyňská“ tragedie nebo, jak říkají kriminalisté – domácí zabíjačka! Tady variace na drama, které čerpá z řecké mytologie. I ve složitých verších. Až provokativní výzva k inscenování – režisérka Tichá ctí principy této antické variace. Hraje se v kuchyňském prostředí, Medeiu zastihneme ve stresové situaci, pomáhá si alkoholem i žehlením, vpád nesnesitelně „roztomilé“ Glauké ji ještě víc rozhodí... Představitelka Glauké, Slovenka Daniela Meszárosová, pro níž byl text přeložen do slovenštiny, je „jevištně“ k sežrání, vytváří přesnou studii naivity a nekompromisní mladistvé drзости (agresivity). Složitější figuru Medeii v podání Jany Tiché na rozdíl od Glauké však přece jen více svírá suma textu a komplikovanější herecký úkol. Pro něj herečka ne vždy nachází přesvědčivější řešení – nad rámec konkrétní situace. Přesto je výkon Jany Tiché obdivuhodný. A vlastně i Matěje Karase v nevdechné stručné roli lásona. Inscenaci doplňují i „pohybové“ etudy, které metaforicky komentují příběh, ale bohužel fungují spíše v roli obrazových popisných intermezz, než v poloze metaforické. Kontrast velkého, anticky vznešeného a osudového, s nízkým, „kuchyňským“, banálním, není ještě úplně čitelný, ale je v inscenaci založen. Pardubická Medeia je hodná respektu. **(Porota udělila Čestné uznání za inscenaci a doporučení na celostátní přehlídku Piknik Volyně, Čestné uznání Janě Tiché za roli Medeii a Cenu Daniele Meszárosově za roli Glauké.)**

Druhý lanškrounský soubor, který se v Ústí nad Orlicí představil, **DS Škeble**, nebyl na přehlídce nováčkem, loni zaujal svou inscenací Klobouky. Letos přivezl novou autorskou inscenaci pod názvem **Bába**. Soubor tvoří současní i bývalí studenti gymnázia (ti

si říkají Praškeble) a jejich letitým vedoucím a autorem (a režisérem) všech či většiny her je učitel Jan Střecha. V novém opusu mu byl skvělou autorskou i hereckou posilou odchovanec souboru Martin Bureš. V Babě, jakési quasi pohádce „v čase neurčitěm a příběhu zmateném, v němž souvislosti a jinotaje nechápeš“, jak píší v programu, byl vynikajícím představitelem dvourole Baby a Plukovníka – především jeho zásluhou a hereckými předpoklady se skutečně poněkud zmatená pohádka dotýkala publika neobyčejně čerstvým, zábavným a ironickým způsobem. Příběh si bere na mušku současný politický svět, jak ho vnímáme se všemi jeho nástrahami a nevíme si s ním rady – než rezignací, zakrýváním očí a pohodlným prospěchářským životem. Přestože mnohačetný soubor neoplývá hereckými dovednostmi (kromě Bureše, mimořádného „drastického“ komika, dokonce i skvělého pianisty!), působí kompaktně. Jde s příběhem a v rámci jednoduchých jevištních prostředků vytváří dramatické situace v řádu pohádkově-kabaretního žánru. Ostatně je ta pohádka i jistým krycím manévrem pro sdělování názorů na současnou společenskou a politickou situaci, ono „jinotaje nechápeš“ je třeba brát s nadsázkou, publikum chápe dokonale. I dvojici čápů, která si urputně staví „čapí hnízdo“, i proměny Baby v ruského plukovníka, který vše drží „ve svých otěžích“, i peripetie studentské revolty – včetně sumy aktuálních hlášek, bonmótů a ironických šklebů. Dalo by se s trochou nadsázky říci, že je to dílko angažované, s názorem, v mnoha případech i se skvělým komickým taimingem. A především „hravé a dravé“. **(Porota doporučila inscenaci na celostátní přehlídku Piknik Volyně a také na přehlídku činoherního divadla pro děti a mládež Popelka Rakovník 2019, souboru udělila Čestné uznání za inscenaci a Cenu Martinu Burešovi za herecký výkon v roli Baby a Plukovníka, Janu Střechovi pak také Cenu za finální dramatizaci a režii inscenace.)**

A nejlepší nakonec – inscena-

ce **Divadelního spolku Rájec -Jestřebí Jednou hole, jednou na nože**. Do našeho vědomí (a svědomí) zasáhla důrazněji než všechna předchozí... Soubor s ní slavil úspěch již loni na Hanáckém divadelní máji v Némčicích nad Hanou 2018. Setkali jsme se s dramatizací ne právě snadného textu (podle románové předlohy rakouské spisovatelky Anity Augustin, jinak dramaturgyně v předních rakouských a německých divadlech), který skvěle přiložila Iva Michňová. Soubor hru uvádí v nápadité režii Ivy Šimkové jako „hořkou“ komedii, ale domnívám se, že jde nad tento rámec, či marketingový popis. Inscenace nabízí strhující drama a příběh plný jinotajů, životních peripetií v ne úplně konkrétním prostředí: tři přítelkyně se v jakémsi domově seniorů (nebo snad ve vězení či v očistci) pokoušejí, jak se píše v programu „podvodně se dopracovat k jakémusi sladkému životu“. Jenže kde to je, o co jde, co se stalo a co je příčinou psychických traumat hlavní postavy?... Inscenace se vyznačuje skvělým režijním zpracováním – na téměř prázdné scéně s průhledným bílým horizontem v pozadí, který skrývá postavy „mimo“ realitu. Mnohé proměny času a místa, skutečně dramatické situace se udějí ve strhujícím a zpočátku i poněkud překotném tempu. Postupně se rozkrývají motivace, příběh, příčiny a důsledky... Vše se představuje zcela jednoduchými scénickými artefakty. Jediné záchytné body ve scénografii – barevné měkké krychle, které na počátku působí jako „neutrální“ – jakoby z rodu dramatické výchovy – postupně nabírají podobu prostředí psychiatrické „vyšetřovny“. A dynamické herectví – vše vede ke strhující atmosféře inscenace, založené hlavně na hereckých výkonech. A to nejen dominantních ženských postav (Hany Kubénové a Ivy Müllerové, kterým zdatně sekunduje i Hana Hortová), svůj podíl na kompaktnosti inscenace mají i další, herecky snad ne tolik zdatné výkony, ale výrazné a přesvědčivé (Hitlerovská etuda Petra Nečase). Inscenace nabízí hledání odpovědí na náš současný ohrožený svět, a to až orwelovským

způsobem, ale také tajemství života a smrti. Ostatně v tom spočívá i tajemství divadla, svár života a smrti. (Porota udělila Cenu Orlické masky za inscenaci a **nominovala ji na Divadelní Piknik Volyně**, dále udělila Cenu za režii Ivě Šimkové, Cenu za herecký výkon v roli Almut Haně Kubénové a celému souboru Čestné uznání za ansámblou souhrnu.)

Ještě glosu na závěr – zúčastnil jsem se letos už několika krajských „postupových“ přehlídek. A jen se utvrdil v pocitu, že při hledání kvality nemohou být spravedlivé – setkávají se na nich totiž soubory, které mají tvůrčí potenciál, se soubory, které nedisponují ničím jiným, než prostým nadšením pro divadlo. Hodnoceny jsou společně, převážně vesměs trpělivými odborníky, vesměs profesionály, kteří umělecké předpoklady považují za předpoklad dobrého výsledku, resp. za jakousi metu, jíž soubory touží naplnit. Což je často iluze (ale nikoliv trauma), ale srovnáváme často nesrovnatelné. Z minulosti známe i bohatší systém „postupových přehlídek“: kdysi bývaly okresní přehlídky, které do krajských kol (předcházejících jako dnes celostátním přehlídkám) oddělily tzv. „sousedské divadlo“ od souborů tvořivějších, či talentovanějších nebo dokonce talentovaných tvůrců, režisérů především. Domnívám se, že dnešní „zkrácení“ cesty, které nešťastně spojuje naprosto odlišné ambice inscenátorů, škodí oběma stranám. Ti „méně chválení“, s nimiž odborná porota – na krajské úrovni – trpělivě rozebírá jejich elementární „divadelní“ prohřešky, někdy ani nerozumí, o co jde. Nebo se domnívají, že jim porota nerozumí, svému domácímu publiku se přece tak líbili... Od roku 1990, kdy došlo k určitému útlumu ochotnické činnosti, je dnes amatérské divadlo opět mohutnější, souborů značně přibýlo, prostor na vzájemnou komunikaci se ale scvrkl jen na krajské přehlídce – byť v současné době existují nejen kraje, ale i okresy. A v každém mnoho souborů, kterým by se setkávání na nějaké vhodnější platformě mohlo líbit a mohlo být prospěšné – navíc

bez traumatu, že to zase vyhráli tamti, proč ne my! O tom, co s tím, by měli uvažovat sami ochotníci. A bez ohledu na to, že dnes už neexistují někdejší okresní a krajská kulturní střediska, která to kdysi „za ochotníky“ organizovala, že už není ani prehistorický „soutěžní“ systém dávné Ústřední matice divadelních ochotníků českých, kterou dnes už nikdo ani nepamatuje, ale která byla rovněž strukturovaná do okrsků a okrskových soutěží... A nečekejme, že by např. ARTA-MA ten systém mohla změnit nebo proměnit, od toho ostatně není, tudíž impuls neočekávejme. Zásadnější strukturalizace v komunikaci mezi soubory by byla ku prospěchu amatérského divadla. Zvláště v této době, kdy se přehlídky (hned s postupem do celostátního kola) rozmnožily a pro nominované či doporučené už dokonce není kam skočit...

Alexandr Gregar

SNĚHOVÝ BRNĚNEC 2019

16. ročník krajské přehlídky venkovských divadelních souborů, licenční postupová přehlídka na Krakonošův divadelní podzim 2019 ve Vysokém nad Jizerou, se konal v Brněnci ve dnech 22. – 24. 3. 2019

Porota ve složení: MgA. Zdeněk Janál, předseda poroty, Prof. Mgr. František Laurin, člen poroty Mgr. Petr Kolínský, člen poroty, MgA. Martin Hak, člen poroty, Hana Cihlová, tajemnice.

Porota **nominovala** na KDP Vysoké nad Jizerou: inscenaci *Zločin na Lipnici aneb Dracula je zpět* v provedení **MDK Kouřim**

Porota **doporučila** na KDP Vysoké nad Jizerou: inscenaci *Poprask na laguně* v provedení **JDO Jaroslav Luže**

Zločin na Lipnici aneb Dracula je zpět v provedení MDK Kouřim

Dále udělila **CENY:**

- Janě Hrubé (JDO Jaroslav Luže) za režii inscenace *Poprask na laguně*
- za herecký výkon Janě Hlotanové (SDO Tyl Sezemice) v roli Bezdromovky v inscenaci *Dvěře*
- za herecký výkon Tomáši Havlisovi (JDO Jaroslav Luže) v roli Vyšetřujícího v inscenaci *Poprask na laguně*
- Martinu Drahovzalovi (MDK Kouřim) za scénář a režii inscenace *Zločin na Lipnici aneb Dracula je zpět*
- Mimořádnou cenu poroty za herecký objev přehlídky Slavomíru Peterkovi (JDO Jaroslav Luže) v roli Toffola v inscenaci *Poprask na laguně*
- MDK Kouřim za inscenaci *Zločin na Lipnici aneb Dracula je zpět*

ČESTNÁ UZNÁNÍ získali:

- Dušan Blažka (DS E.Vojana Brněnec) za herecký výkon v roli Krysáka Armyho v inscenaci *Technická pohádka*
- Kateřina Rouse (JDO Jaroslav Luže) za herecký výkon v roli Libery v inscenaci *Poprask na laguně*
- Eva Koberová (MDK Kouřim) za herecký výkon v roli Evy v inscenaci *Zločin na Lipnici aneb Dracula je zpět*
- Aneta Jiráňová (JDO Jaroslav Luže) za herecký výkon v roli Lucie v inscenaci *Poprask na laguně*

- Tomáš Musil (MDK Kouřim) za herecký výkon v roli Toma v inscenaci *Zločin na Lipnici aneb Dracula je zpět*
- Šárka Jasanová (DS Kantoři Mikulovice) za herecký výkon v roli Ona v inscenaci *Ani spolu, ani bez sebe*
- Pavel Mareček (MDK Kouřim) za herecký výkon v roli Kentána v inscenaci *Zločin na Lipnici aneb Dracula je zpět*
- Pavel Pěch (SDO Tyl Sezemice) za herecký výkon v roli JUDr. Chatrného v inscenaci *Dveře*
- Tereza Benešová (MDK Kouřim) za herecký výkon v roli Terky v inscenaci *Zločin na Lipnici aneb Dracula je zpět*
- DS E. Vojana Brněnec za inscenaci *Technická pohádka*
- JDO Jaroslav Luže za scénografii inscenace *Poprask na laguně*
- DS TJ Sokol Kunvald za kostýmy v inscenaci *Lotrando a Zubejda*
- DS E. Vojana Brněnec za realizaci scénografických prvků v inscenaci *Technická pohádka*

Pořadatelé DS E. Vojana Brněnec a Krajská knihovna v Pardubicích vyhlásili v rámci přehlídky Anketu diváka, kterou vyhrál soubor MDK Kouřim. (2. místo – JDO Jaroslav Luže, 3. místo SDO Tyl Sezemice).

24. ročník festivalu MODRÝ KOCOUR TURNOV

Odtikal a potvrdil, že turnovská divadelní scéna tepe napříč generacemi. Kampaň zaměřená na seniory byla úspěšná, každý 14. divák byl důchodce – tak v Turnově 26. 2. 2019 skončil jeden z největších divadelních maratónů v České republice, který i tento rok přilákal více než 2000 diváků.

Úspěch slavili i turnovští divadelníci. Společnost bloumající veřejnosti, která zaplnila nedělní turnovské divadlo, byla odbornou porotou doporučena na celostátní divadelní přehlídku Šrámkův Písek. Kámoš Drámoš z turnovské ZUŠ bude reprezentovat mladé turnovské herce zase na Mladé scéně v Ústí nad Orlicí.

24. ročník festivalu tradičně otevírá sezónu amatérského divadla v České republice a letos se soustředil na téma plynutí času, stárnutí a historie. Právě téma lidského života, plynutí času, smrti, ale třeba i historie v nejširším slova smyslu, byly hlavním tématem letošního ročníku.

„Jsem moc rád, že jsme se s tématem času letos trefili. Aniž bychom věděli u všech divadel, co přesně chystají, takřka všude nějak rezonovalo téma času. Nemyslím si ale, že by to byla nějaká temná podívaná. Dost se diváci nasmáli.“ Svěřuje nám ředitel festivalu Mario Kubaš. A letošní slavnostní zahájení bylo znovu originální one man show, na níž pozval principál na jeviště ke svému ledovému bazénu hlavní tváře úspěšné propagační kampaně, na které festival spolupracoval s turnovským Klubem aktivních seniorů: celkem zavítalo na Modrého kocoura bezmála dvě stovky seniorů, vstupné zdarma zůstane zachováno i další rok.

„Potvrdil se nám zájem o mladé a experimentální divadlo. Před-

stava, že senioři se bojí mladého divadla je mylná. Strašně nás jejich přítomnost těšila a budeme se na ně těšit i další rok“, říká Mario Kubaš. Velký ohlas zaznamenalo Divadlo Fórum německého lektora Franka Weisse, který způsobil rozruch tzv. neviditelným divadlem. Bez vědomí přítomných totiž v turnovských restauracích rozehrávali scénky, které následně v sobotu představili v městském divadle. A největším letošním úspěchem byla rekordní účast turnovských divadel, kterých hrálo na festivalu hned pět. Dvě z nich, Kámoš Drámoš a Společnost bloumající veřejnosti, byly nominovány na celostátní přehlídky. Podle všeho se město Turnov pomalu a jistě vrací na pomyslný Olymp českého amatérského divadla – působí zde řada souborů a probíhá hned několik divadelních festivalů.

Modrý kocour hlásí i tento rok navyšující se zájem o permanentky, který se pomalu blíží ke stovce, nepočítaje stovky permanentek pro samotné divadelní soubory. Největší výzva pro festivalový tým v čele s Mariem Kubašem ale čeká českou divadelní šelmu až příští rok, kdy bude festival slavit čtvrtstoletí od svého založení. Už nyní začíná tým zvát významné divadelní hosty, nechybět nebudou vzpomínkové vernisáže a hudební akce.

Výsledky 24. ročníku Modrého kocoura, multižánrového divadelního festivalu s možností doporučení na národní přehlídky činoherního a hudebního, studentského a experimentujícího divadla, který se konal 20. – 24. února 2019, Turnov:

CENU „Shooting star Modrého kocoura 2019“ získal soubor **Frikulíní** za představení *Rakovinu nevyléčíš*

Porota udělila **HERECKÉ CENY:**

- Cenu za autorský herecký

D I V A D E L N Í

výkon v hlavní a jediné roli získal Jaroslav Střelka v inscenaci *Do kalhot!* (Broukocovo Kamdivadlo).

- Cenu za herecký výkon v roli Smrti v inscenaci *Hora della morte* (Divadlo Vydýcháno ZUŠ Liberec) získala Anna Červeňová.

CENA ZA INSCENACI:

- Souboru D.R.E.D. za inscenaci *Figura cum figuris*

K postupu na národní přehlídky porota **doporučuje**:

Na Divadelní piknik Volyně inscenaci *Pokrevní bratři* souboru **Společnost bloumající veřejnosti**.

Na Šrámkův Písek inscenaci *Figura cum figuris* souboru **D.R.E.D** a inscenaci *Odborná* porota souboru **OJEBAD**.

Na Mladou scénu Ústí n. Orlicí inscenaci *To hyperlink...* souboru **OLDstars** a inscenaci *Dekanémor* souboru **Kámoš Drámoš**.

SVITAVSKÝ FANDA 2019

Postupové kolo celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek, přehlídky studentských divadelních souborů Mladá scéna Ústí nad Orlicí a divadel poezie Wolkrův Prostějov pořádalo Středisko kulturních služeb města Svitavy za finančního přispění Pardubického kraje a Ministerstva kultury ČR ve dnech 5. – 6. dubna 2019 ve Fabrice a Divadle Trám Svitavy.

Lektorský sbor: Matěj Šefrna, Tomáš Žižka a Irena Marečková.

Odborná porota **doporučila** k postupu na Mladou scénu Ústí nad Orlicí inscenace:

Medvěd, který nebyl souboru

Medvěd, který nebyl
souboru Divadelní scéna Čistírna,
Pardubice

Divadelní scéna Čistírna, Latrína souboru **DS Neukočirovatelná laktace**, *Zápisky Anny F.* souboru **Dolls**, *Rašín na E4* souboru **Nově divadlo!**

Odborná porota **doporučila** k postupu na Wolkrův Prostějov inscenaci:

Zpěvy staré Číny v podání **Adély Holomé a Nikoly Bekové**

Odborná porota **doporučuje** k postupu na Šrámkův Písek:

inscenaci *S Jindrou* v podání **Dochasně Pevného Spolku Svitavy** a *No Time for Losers* souboru **Jamka Drumka**

SVITAVSKÝ DÝCHÁNEK 2019

Výsledky loutkářské a dětské divadelní přehlídky Pardubického kraje, krajské postupové přehlídky

dětského divadla Pardubického kraje Dětská scéna a krajské postupové přehlídky pro Loutkářskou Chrudim, která se konala ve dnech 12. – 13. dubna 2019 ve Fabrice a divadle Trám Svitavy

Porota udělila tato **OCENĚNÍ**:

- souboru MajTO Žamberk za inscenaci *Ach, ach to divadlo* s nominací na Loutkářskou Chrudim 2019
- souboru JAMKA Drumka za inscenaci *No time for losers* s doporučením do širšího výběru na Loutkářskou Chrudim 2019
- souboru Paramian Dramatické školičky Svitavy za inscenaci *Na arše v šest* s doporučením do širšího výběru na Dětskou scénu 2019
- souboru Nové divadlo! YESSS!!! za inscenaci *Rašín na E4* s doporučením na účast v doplňkovém programu na Loutkářské Chrudimi 2019
- Jitce Bobkové ze ZŠ Litomyšl za nápaditou práci se školní třídou nejmenších dětí v inscenaci *Poctivec nebo bohatec*
- Cena ředitele Střediska kulturních služeb města Svitavy pro Barboru Fafílkovou za citlivou práci s dětmi souboru ZUŠ Dolní Újezd v inscenaci *Alenka ještě není svoucná*
- souboru Naopak a Ťuik za autorské zpracování povídky Umberta Ecca *aTom*
- souboru No name Česká Třebová za soustředěný jevištní výkon v inscenaci *Polednice*
- souboru Nové Divadlo! YESSS!!! za autorskou interpretaci textu Václava Havla ve hře *Rašín na E4*

LOMNICE NAD POPELKOU

22. přehlídka ochotnických
souborů Jizerské oblasti
(28. února – 3. března 2019)

Na krajskou přehlídku v Lomnici nad Popelkou jsem se letos, coby „stará známá“, vypravila již počtvrté. Tentokrát jsem si však s sebou přivezla novou posilu v podobě dalších členů lektorského sboru – režiséry Josefa Kačmarčíka a Pavla Gejguse.

Letošní přehlídku zahájil domácí soubor J. K. Tyla, který se v režii Petra Sádka rozhodl oslavit stoleté výročí založení republiky hrou *Narozen 28. října* autorů Petra Svojtky, Jiřího Janků a Daniela Hrbka. Byť jsou páni spoluautoři již zkušenými divadelníci, tato hra pochází z jejich mladých let. Spíš než velké historické plátno z let 1918–1938 je to jakási zkratkovitá koláž, kde jsou charaktery a situace spíš načrtnuty než rozehrány. Celá inscenace je prokomponována písněmi Karla Hašlera či Osvobozeného divadla, jež hraje a zpívá kapela Tyl. Písně místy uvozují děj (fungují situač-

ně pro nějakou davovou scénu/choreografii), jindy jen předělují scény, přičemž ten první způsob použití pro inscenaci funguje výrazně lépe. Hra se snaží na osudu jedné rodiny ukázat dějinný průběh prvních 20 let republiky: od radosti a bezstarostnosti z nově založeného státu, přes ekonomickou krizi, až po nástup nacismu. To mimo jiné způsobuje, že druhá polovina inscenace je výrazně temnější a tragičtější, než ta první. Některé scény, které se lomnickým podařilo dotáhnout za autory, fungují velmi pěkně, avšak „k dokonalosti“ by bylo třeba ještě značné režijně-dramaturgické úsilí, které by pomohlo dobudovat situace a určité motivace postav, takto se tam řada věcí, o nichž se tam mluví a posléze i hraje, zkrátka neměla šanci odehrát.

Jako druhé představení letošní přehlídky se nám v pátek dopoledne představila *Noc na Karlštejně* (Z. Podskalský, K. Svoboda, L. Štajdl) místního divadelního souboru J. K. Tyl ve spolupráci s místním sborem ZLOM v režii Veroniky Sádkové a hudebním nastudování Pavla Hrdiny. O velikosti tohoto projektu svědčily už speciálně in-

stalovaná světelná rampa, výčet sponzorů či množství školně povinných dětiček, které na představení dorazily a naplnily kapacitu lomnického divadla prakticky po okraj. Nutno dodat, že tento pocit se nevytratil ani po otevření opony – měli jsme možnost zhlédnout skutečně velkoryse pojaté muzikálové vystoupení využívající téměř celý prostor divadla, s precizními pěveckými výkony, propracovanou výpravou a leckdy zábavnými choreografiemi. Jako problematická se místy ukázala nejednota hereckého stylu, stejně tak jako nedotaženost některých scén či choreografií, především co se týče aranžmá. Přesto však klobouk dolů všem účinkujícím a inscenátorům, kteří šli do takového projektu, který se ve výsledku v může směle měřit s mnoha muzikálovými produkcemi v profesionálních divadlech. Dokladem toho budiž i to, že mladí návštěvníci divadla udrželi bez problémů pozornost po celou dobu představení.

Druhým pátečním představením byla inscenace Divadelního souboru Vojan z Českého Dubu *Malá domů* od dvojice autorů Michaely Doležalové a Romana Vencle. Příběh fotbalového klubu Baník, který musí udělat všechno pro to, aby zvítězil v nadcházejícím zápase se Spartou, protože jinak sestoupí do druhé ligy. A navíc má tento zápas poprvé v historii pískat ženská rozhodčí... Tři mužští představitelé hrají jak fotbalisty Baníku, tak členy vedení klubu, tak potřebné protivníky ze Sparty. To by skýtalo snad i zajímavé herecké příležitosti, kterak rozdílně uchopit tři postavy – to se však zadařilo jen v jednom případě. Problematické je i to, že jeden z pánů hrál současně jak útočníka, tak gólmána Baníku, musel se tak během jedné scény chodit na jeviště střídát „sám se sebou“. Celá hra jakoby zakládá na mužskosti fotbalového světa, kde je nevídaným skandálem, když tam pronikne žena coby rozhodčí.

Noc na Karlštejně v podání souboru z Lomnice nad Popelkou

Proto je pro tuto konkrétní hru docela problematické, když se postava trenéra změní v trenérku (byť k tomu soubor vedly zcela praktické důvody). Najednou je trenérka absolutní šovinistkou, která se ženě-rozhodčí nejvíc vysmívá a plánuje, jak ji dostat na kolena, ať už jsou to různé finty, nebo okouzlení muži z týmu, aby ji dostala pod jejich vliv, což není nijak zdůvodněno (ani přehnanou maskulinní energií v ženském těle). V situacích, kde se hercům na jevišti podařilo text rozehrát (nácík fixování, zpomalená situace na hřišti), inscenace občas i pěkně fungovala a soubor prokázal, že má hravé inscenační nápady, ale vcelku to spíš jen podtrhlo výchozí problém této inscenace, jímž je text, kde vtíp střídá vtíp, ale absentuje situace, kterou by bylo možno rozehrát... Toto se promítá obzvlášť, pokud jde o kolektivní spolurežii jako v tomto případě.

I poslední páteční představení patřilo autorské dvojici Doležalová-Vencl, tentokrát se s hrou *Ani za milion* představil DS Pohoda z Hrádku nad Nisou. Režisér Jan Sladký i jeho herci Aurélie Roubalová a Antonín Raban jsou natolik zkušené a sebrané, aby ze setkání zoufalé manželky a opuštěného starého mládence, jež na dvě hodiny hracího času nabízí poměrně řídký materiál, dokázali vykřesat zajímavé a pro diváka poutavé divadlo. Velmi povedená byla i scénografie a kostýmy, ve výsledku byla vlastně největší škoda, že si toto inscenační trio nevybralo text, který by jak režisérovi, tak herecké dvojici poskytl o poznání zajímavější a dramatictější materiál, na němž by bylo opravdu co hrát. V tomto případě si však nástrah textu byli evidentně vědomi a vykřesali z něj nejen, co se dalo, ale dost možná i nad jeho možnosti.

Sobota začala ve znamení francouzských žen, resp. první představení patřilo hře *Tři ženy* fran-

couzské autorky Catherine Anne, s členkami DS Vojan z Hrádku nad Nisou jej nastudovala režisérka (a tady i herečka) Žaneta Krupková. V tomto případě nastal bohužel největší náraz mezi textem a způsobem inscenování. Francouzská hra *Tři ženy* pochází z roku 1999 a její autorka se řadí k proudu současné francouzské dramatiky, která ve svém psaní „rezignuje na divadelnost“, mnohem více staví na epichnosti a líčení událostí (místo jejich hraní), repliky postrádají interpunkci a pracují s rytmem, připomínají až jakýsi volný verš. K inscenování tohoto textu vlastně není potřeba nic jiného než tři herečky a slovo. Jakékoliv snaze psychologicko-realisticky rozhrávat to, co postavy říkají, se bude text spíše vzpírat, než aby poskytl herečkám a režisérce solidní materiál pro rozvíjení jevištních situací. Právě tak Žaneta Krupková tento text uchopila – jakožto obyčejné, realistické výpovědi a dialogy postav. V tomto gardu však herečky – byť se snažily, seč mohly – plavaly v situacích, které autorka ani nezamýšlela vystavět, proto se jim je na jevišti ani nedařilo přesvědčivě realizovat.

Během polední pauzy se nám počet žen takřka ztrojnásobil, protože najednou nám jich místo tří DS J. J. Kolár z Poniklé naservíroval rovnou osm! Francouzskou detektivní komedii *Osm žen* Roberta Thomase režírovala Pavlína Holubcová. Dům plný žen a jediný muž mezi nimi nalezen mrtev! Kdo ho má na svědomí? Tato francouzská komedie je velmi oblíbená, protože nabízí nádherné herecké příležitosti pro osm hereček tří generací. Všechny dámy byly typově velmi dobře obsazené, avšak vzhledem k žánru by bylo dobré, aby dámy vtiskly svým postavám trochu ostřejší charakterové kontury. Zadařilo se to u tety Augusty a starší dcery Zuzanky, zbylé dámy zůstaly spíše na půl cesty, kdy hrály situaci, ale místy byly jejich cha-

raktery nevyhraněné a tedy i lehce zaměnitelné. Rovněž – vzhledem k tomu, že jde o detektivku – by bylo dobré zapracovat na napětí v situacích, tedy nesoustředit se jen na svou postavu, ale především na ty ostatní. Napjatě poslouchat, co kdo říká nebo udělá, pečlivě sledovat vše, co se děje, žádné se přeci nedá důvěřovat! To bylo zatím spíše naznačeno, než důsledně realizováno, ale pokud na tom dámy nadále zapracují, dozajista to velmi ocení i jejich diváci.

V rámci sobotního programu se jako třetí odehrálo představení Divadelního spolku J.K. Tyl z Josefova Dolu. Jeho členové se pod režijním vedením Karla Stuchlíka ujali hry italských autorů Renza Tarabusiho a Giulia Scarnicciho *Otcové se rodí ve skříních*, kterou lze, myslím, s klidným srdcem zařadit až do žánru crazy komedie. Ocenili jsme, že se inscenátorům podařilo tento žánr vystihnout a přizpůsobit mu i herecké pojetí postav. Přesto by to v tomto směru chtělo v práci dále pokračovat, protože u některých herců byla patrná přílišná opatrnost, u jiných naopak až mírná tendence k exhibici. Ujasnění hereckého stylu by pak možná napomohlo i zpřesnění rytmu jednotlivých situací, který občas mírně pokulhával. Přesto se však bezesporu jednalo pro herce o zajímavou zkušenost, která jim může napomoci v dalším vývoji.

Posledním soutěžním představením letošní přehlídky a zároveň závěrečným sobotním představením byl thriller *Past* (dnes podruhé Robert Thomas), s nímž přijel DS E. F. Burian z Tanvaldu. Byť se hercům i režisérovi Vlastimilu Hozdovi dařilo držet napětí, které spočívalo zejména na divákově nevědomosti, komu věřit, bylo z tohoto hlediska trochu problematické pojetí postav paní Corbanové a kněze, u nichž bylo příliš brzy evidentní, že jsou spolu smluvené a nejsou tak úplně těmi, kým se zdají být.

Což je značná škoda, protože tato hra je velmi dobře vystavěna a divák neustále překvapuje a znejišťuje, to se ostatně dařilo i hercům v rolích Komisaře, Daniela Corbana, Ošetřovatelky či Tuláka. Pokud by se podařilo i v těchto dvou postavách ještě udržet nejistotu, na kterou stranu hrají, a divák jim mohl déle věřit (tzn. museli by svou roli hrát přesvědčivěji zejména pro hlavního hrdinu pana Corbana), byla by to vskutku napínavá podívaná.

Závěrečným představením celé přehlídky bylo nastudování hry Jaroslava Vostrého *Tři v tom*, které přivezl ze Semil DS Studio Podio. Je potřeba dodat, že inscenace režisérky Anežky Buriánkové byla nesoutěžní, přičemž tato opatrnost podle mého vůbec nebyla na místě. Souboru se podařilo vystihnout žánrové ladění textu, který je variací na tradiční *commedia dell'arte*, a takto k němu přistupovat. Hodná ocenění byla už scénografie, která jednoduše, ale účelně navozovala atmosféru Itálie. Objevila se zde i invenční práce s rekvizitami, když například koště zastoupilo meč, přičemž tato hravost rozvíjející imaginaci fungovala (i když koště bylo v dalším průběhu možná až příliš nadužíváno). Ačkoliv herci pochopili, v čem spočívají základy tohoto žánru, přece jenom se ve výkonech objevila určitá nevyváženost. Především u pánů, kteří hráli nápadníky, se místy dostával pocit, že ze svých rolí vypadávají, popřípadě se baví sami sebou. Naopak dvojice Kapitána a jeho sluhy si mě svou neokázalostí a přesností získala. Nedostatků inscenace lze opět najít i v rytmu, protože se některé situace zadržovaly a bylo vidět, že někdy vznikají nepříjemné pauzy, které neslouží rozvíjení situace. Přesto se ale jedná o inscenaci, která je nakročená správným směrem.

Sylvie Vůjtková

VÝSLEDKY KRAJSKÉ PŘEHLÍDKY OCHOTNICKÉHO DIVADLA JIZERSKÉ OBLASTI SČDO

Porota (Sylvie Vůjtková, Pavel Gejguš a Josef Kačmarčík) udělila

ČESTNÁ UZNÁNÍ:

- Michalu Stránskému za herecký výkon v roli Jiřího Hoška v inscenaci *Narozen 28. října*
- Petru Štěpánovi za herecký výkon v roli tanečního mistra v inscenaci *Narozen 28. října*
- Ansámblu inscenace *Noc na Karlštejně* za ansámbovou spolupráci
- Václavu Řídkému za hereckou proměnlivost rolích Petra Marčínského, majitele Baníku a hráče Sparty v inscenaci *Malá domů*
- Marice Stříbrné za herecký výkon v roli Augusty v inscenaci *Osm žen*
- Ivetě Hlubučkové za herecký výkon v roli Zuzanky v inscenaci *Osm žen*
- Pavlu Svárovskému za herecký výkon v roli Giacoma v inscenaci *Otcové se rodí ve skříních*
- Heleně Košteynové za herecký výkon v roli Eleonory Caroniové v inscenaci *Osm žen*
- Miloši Kašparovi za herecký výkon v roli Daniela Corbana v inscenaci *Past*
- Ludku Špráchalovi za herecký výkon v roli komisaře v inscenaci *Past*
- Ladislavu Koďouskovi za herecký výkon v roli tuláka Tresky v inscenaci *Past*

CENY:

- Pavlu Hrdinovi za hudební nastudování inscenace *Noc na Karlštejně*
- Ansámblu *Noci na Karlštejně* za pěvecké výkony
- Vlastě Malé, Vladimíře Duštové a Kateřině Markové za kostýmy

k inscenaci *Noc na Karlštejně*

- Janu Sladkému za režii inscenace *Ani za milion*
- Aurélii Roubalové za herecký výkon v roli Jacqueline v inscenaci *Ani za milion*
- Antonínu Rabanovi za herecký výkon v roli Lamberta v inscenaci *Ani za milion*
- Daně Hozdové za herecký výkon v roli ošetřovatelky Bertonové v inscenaci *Past*

Doporučení ani nominace na Divadelní Piknik Volyně 2019 udělena nebyla.

JOSEFODOLSKÉ DIVADELNÍ JARO 2019

Výsledky 29. ročníku Krajské postupové přehlídky venkovských divadelních souborů

Porota udělila **ČESTNÁ UZNÁNÍ:**

- Luděk Štěpnička za herecký výkon v inscenaci *Chudý kejklíř aneb Noční navštívení*
- Jana Staňková za autorskou kreativitu v inscenaci *Chudý kejklíř aneb Noční navštívení*
- DS Máj Tatobity za sborový zpěv v inscenaci *Chudý kejklíř aneb Noční navštívení*
- Hana Dohnalová za herecký výkon v inscenaci *Otcové se rodí ve skříních*
- Pavel Svárovský za herecký výkon v inscenaci *Otcové se rodí ve skříních*
- Hana Pekárková za herecký výkon v inscenaci *Žerty Antona Pavloviče*
- Hana Filipová za herecký výkon v inscenaci *Žerty Antona Pavloviče*
- Darina Martinovská za režii inscenace *Žerty Antona Pavloviče*
- Julie Janatová za herecký výkon

v inscenaci *Osm žen*

- Iveta Hlubučková za herecký výkon v inscenaci *Osm žen*
- Veronika Höslová za herecký výkon v inscenaci *Agentura Drahoušek*
- Kristýna Dlouhá za herecký výkon v inscenaci *Agentura Drahoušek*
- Miroslav Izer za herecký výkon v inscenaci *Víme, jak je důležité mítí Filipa*
- Bára Minaříková za herecký výkon v inscenaci *Víme, jak je důležité mítí Filipa*
- Ondra Bláha za herecký výkon v inscenaci *O princezně, Honzovi a zlatém chmýří*
- Michaela Macáková za herecký výkon v inscenaci *O princezně, Honzovi a zlatém chmýří*
- Kolektiv Činohry Skaláček Tisá za kostýmy v inscenaci *O princezně, Honzovi a zlatém chmýří*

CENY PŘEHLÍDKY:

- Karel Stuchlík za režii inscenace *Otcové se rodí ve skříních*
- Radim Podrazký za herecký výkon v inscenaci *Otcové se rodí ve skříních*
- Helena Košteynová za herecký výkon v inscenaci *Otcové se rodí ve skříních*
- Vladislav Kos za herecký výkon v inscenaci *Žerty Antona Pavloviče*
- DS Havlíček Zákupy za inscenaci *Víme, jak je důležité mítí Filipa*
- Jiří M. Šimek za režii inscenace *Víme, jak je důležité mítí Filipa*
- Jiří M. Šimek, Jan Suchý za hudební a písňovou složku *Víme, jak je důležité mítí Filipa*
- Karel Minařík za herecký výkon v inscenaci *Víme, jak je důležité mítí Filipa*
- Dana Sobotková za herecký výkon v inscenaci *Víme, jak je důležité mítí Filipa*

- Jiřina Fridrichová za herecký výkon v inscenaci *Víme, jak je důležité mítí Filipa*
- Činohra Skaláček Tisá za kolektivní hereckou složku v inscenaci pro děti *O princezně, Honzovi a zlatém chmýří*

DOPORUČENÍ:

Činohra Skaláček Tisá s pohádkou *O princezně, Honzovi a zlatém chmýří* na národní přehlídce **POPELKA** Rakovník

DS J. K. Tyl Josefův Důl s inscenací *Otcové se rodí ve skříních* na národní přehlídce **venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou**

NOMINACE:

DS Havlíček Zákupy s inscenací *Víme, jak je důležité mítí Filipa* na národní přehlídce **venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou**

JOSEFODOLSKÉ DIVADELNÍ JARO 2019

Letošní ročník Josefodolského divadelního jara byl nadprůměrně úspěšný, z celkových sedmi soutěžních inscenací se lektorský sbor rozhodl na národní přehlídce Krakonošův divadelní podzim jednu inscenaci přímo nominovat (*Víme, jak je důležité mítí Filipa* Divadelního spolku Havlíček Zákupy) a k tomu i jednu inscenaci doporučit (G. Scarnicci, R. Tarabusi *Otcové se rodí ve skříních* Divadelního spolku J. K. Tyl Josefův Důl). Rovněž se lektorský sbor rozhodnul doporučit inscenaci pohádky *O princezně, Honzovi a zlatém chmýří* Činohry Skaláček Tisá na národní přehlídce činoherního divadla pro děti Popelka Rakovník 2019. Přehlídka měla kromě těchto sedmi soutěžních inscenací na svém programu i nesoutěž-

ní představení – pohádku *Kuba a zkrocená kráva* Bohuslava Bartoše a Divadelního spolku Havlíček Zákupy.

Z celkem sedmi inscenací byla jedna z nich inscenací pohádky, většina ostatních se nesla v komediálním duchu, ať už se jednalo o současnou českou bulvárni komedii, světoznámou komediální detektivku, situační komedii nebo komediální jednoaktovky. Přehlídce zahájila inscenace *Chudý kejklíř aneb Noční navštívení* J. K. Tyla v podání Divadelního spolku Máj Tatobity. Inscenace byla určitě dramaturgickým zpestřením v celém kontextu ochotnického divadla, neboť soubor v čele s režisérkou Janou Staňkovou si vybral málo hranou Tylovu hru, byť v kontextu jeho tvorby podstatnou. S obtížně hratelným činoherním dramatickým textem si soubor poradil velmi osobitě po svém. Naivní příběh o tom, jak starý chudý kejklíř své němé dceři štěstí zařídil, jak se pokusil získat pro ní věno, přičemž žádá svého bohatého, ale lakomého bratra o pomoc, ztvárnil soubor místy groteskním způsobem, ale na činoherní složku nerezignoval. Hru doplnil o celou řadu hudebně-scénických vstupů. Příběh je svým způsobem sociální hrou z tehdejší Tylovy současnosti, s ústředním motivem chudoba vs. bohatství. Hra je ale také romancí, neboť nemá tanečnice Efrozina je zamilovaná do Vendelína, on do ní též, ale ostýchá se říci si o její ruku... Nakonec ale vše dobře dopadne a zamilovaný pár se může vzít.

Zmíněné hudebně-scénické vstupy pak z této romantické i sociální hry vytvářejí inscenaci, která místy připomíná i *Rok na vsi*, vybrané písně totiž odkazují k významným folklorním zvyklostem. Na vrub režie však padá určitá těžkopádnost těchto hudebních výstupů, pomalé přestavby zpět do hlavních situací děje a nedostatečná vnitřní pro-

vázanost těchto obrazů s ústřední dějovou linkou. Autorskou snahu režisérky Staňkové při své volné práci s Tylovým textem samozřejmě lze ocenit, ale na druhou stranu by režisérka měla přesněji fázovat podstatné dějové momenty hry, neboť často je na scéně nepřehledné, o co kterým postavám jde, kam směřují, co je hlavní dějová linka a co dekorativní či komediální odbočení. Kromě zajímavého režijního počínu lze vyzdvihnout také některé herecké výkony – Bohouše Staňka jako Principála, Gábinu Linkovou jako tanečnici Efrozinu, Ludka Štěpničku jako ševce Kryšpína Vejvodu i Zdeňka Dědečka jako kejklíře Zikmunda Vejvodu.

DS Havlíček Zákupy s inscenací Víme, jak je důležité mít Filipa

Místní Divadelní spolek J. K. Tyl Josefův Důl se letos rozhodnul představit na přehlídce svoji novou inscenaci situační komedie s absurdními prvky *Otcové se rodí ve skříních* italských autorů G. Scarnicciho a R. Tarabusiho. Jedná se o komedii, která byla svého času na českých profesionálních scénách poměrně frekventovaná. Vychází z dlouhé italské divadelní tradice od lazzi a commedie dell'arte, přes italské frašky až k absurdnímu divadlu 2. poloviny 20. století. Velkou devízou této inscenace je režie Karla Stuchlíka, který evidentně dokáže velmi přesně vystavět komediální situace, přiklání se velmi výhodně k italskému tempu a velmi svižně a dynamicky provazuje jednotlivé situace do situací následujících. Na scéně si vystačí s náznakem skříně (ovšem realistická by v tomto typu komedie zahrála jistě lépe) a jednou „paravánovou stěnou“, na kouřový chemický efekt však také dojde, hlavní postava Don Lotario Curatolo je totiž ilegálním výrobcem ohňostrojů. Do jeho domácnosti se kromě rodinných příslušníků, nápadníka, jeho matky a sousedů dostává i „jeho otec“ Aureliano Bossi De Cortes, který vystoupí ze skříně a popisuje tajuplný svět v ní, dveře skříně mají být vstupem

do zvláštního světa. A Don Lotario, který svého otce dosud neměl, nepoznal ho, tohoto nového otce snadno přijme, i pod vidinou velkého bohatství, které mu „nový otec“ slibuje. Vidina náhlého zbohatnutí roztočí kolotoč situační komediálnosti, která v závěru „vybuchne“, když ze skříně vystoupí i Aureliánův bratr a Lotariovi prozradí, že majetek neexistuje a jeho bratr že je schizofrenik – možnost, že se ve skutečnosti jedná jen o jednu postavu a nikoli o dva bratry, je zde podpořena obsazením jedním hercem, Karlem Stuchlíkem. Peníze se ovšem na scéně objeví, když se podnájemník Profesor Gerolamo Luciani promění v lupiče, vykrade banku a přinese do bytu kufřík plný peněz, který je samozřejmě v rámci komediální licence vyměněn za kufřík prázdný, totožně vypadající. V inscenaci je patrné velmi přesné Stuchlíkovo vedení herců, pod jeho vedením tak vyniká valná většina souboru. Konkrétně můžeme zmínit především Radima Podrazkého (Don Lotari), Pavla Svárovského (Giacomo, řečený Gege), Davida Merkla (Profesor Gerolamo Luciani), Helenu Košteynovou (Lékárnice) i Haničku Dohnalovou (Komisařka) nebo Hanu Stuchlíkovou (Clelia). Inscenace až na drobná zaškobrtnutí nepostrádá dobré

tempo, divák dokáže vkusně pobavit. Dotváří si vydařené kostýmy, i když naproti tomu zmíněná scénografie mohla být vynalézavější a preciznější.

Hodkovické amatérské divadlo HAD přivezlo inscenaci *Žerty Antona Pavloviče* v režii Dariny Martinovské. Martinovská sestavila svoje čechovské pásmo ze dvou Čechovových povídek – *Námluvy* a *Starostlivý otec*. Dala jim rámec (začátek, předěl mezi aktovkami a závěr inscenace) korespondenční, v němž se na scéně objevuje Čechovova partnerka, herečka Olga Knipperová, s Čechovem promlouvá – vede monolog a předčítá z jeho dopisů. Hana Pekárková ztvárňuje tuto postavu vkusně a se zaujetím, ovšem až příliš v jednolitém a pomalém tempu, načež tyto výstupy působí až příliš „školním“ a pietním dojmem. Naproti tomu samotné povídky nepostrádají situační i slovní komiku, dramatický tah i režijní a hereckou jemnokresbu (jistě, detaily by se daly rozpracovávat ještě daleko přesněji, ale díky za tuto jasně vyznačenou cestu). Režisérce a hercům vystačí jedna lavička, následně malý stolek a dvě židle. Režisérka totiž pochopila, že kromě situačnosti zde půjde především o brilantní a překvapivou konverzaci.

D I V A D E L N Í

V inscenaci herecky vyniká především Vladislav Kos, který hraje v obou povídkách – Ivana Vasiljeviče Lomova v *Námluvách* a otce Kirila ve *Starostlivém otci*. Tyto postavy dokáže stylizačně velmi zásadně rozlišit i používat trochu jiné herecké prostředky. Ale ani ostatní herci za ním mnoho nezaostávají, všichni plní dobře dramatickou funkci svých postav. Přes výše zmíněnou chválu by inscenaci slušela větší tematická provázanost rámce inscenace a jednotlivých povídek – takto působí příliš jako volné pásmo, než aby se vše dohromady spojovalo v nějakou konkrétnější celkovou výpověď, spojení tak působí až příliš nahodile, což je škoda.

DS J. K. Tyl Josefův Důl s inscenací *Otcové se rodí ve skříních*

DS J. J. Kolár při TJ Sokol Poniklá si zvolil až příliš náročný úkol, když se pustil do komediální detektivky *Osm žen*. Tento titul bohužel odhalil mnoho slabin souboru, ať už v rovině režijní nebo herecké. Nutno však říct, že režisovat a hrát tento žánr, který je tolik náročný na veškerou přesnost, je na druhou stranu i odvahou. A poměřovat se s velkými úkoly se může vyplatit do budoucna. Pro samotnou inscenaci se to však mnoho nevyplatilo. Režie nedostatečně akcentuje důležité motivy a situační akce, které jsou podstatné pro skladbu detektivního příběhu. Divák se pak logicky ztrácí v ději – při nepřesném ztvárnění tohoto žánru si ho pak ani nemůže dostatečně užít. Herečky příliš častou sklouzávají k obecnému pronášení replik, ztrácí se tajemno, divák jen velmi nejasně sleduje stopy a snaží se v postavách vyznat. O něco lépe a konkrétněji než ostatní na scéně jednájí Iveta Hlubučková jako dcera Zuzanka a Julie Janatová jako služebná Luisa.

Jako problematické se mi dlouhodobě jeví, když ochotnické soubory sáhnou po současných českých komediích, které napsali poměrně neznámí autoři. A to jen proto, že

tyto hry jsou v nabídce Dilia. Tento problém na josefodolské přehlídce se vším všudy připomněl Obnovný divadelní spolek Jirásek Olešnice s inscenací komedie Rudolfa Trinnera *Agentura Drahoušek*. Autor ve svém textu zúročil svoji zkušenost baviče na zaoceánských lodích – svoji komedii zosnoval především z jednotlivých bonmotů a gagů, huře již však pracoval s dramatickou výstavbou hry. Svoje postavy přivádí do jedné domácnosti, v níž manželka provozuje fiktivní sňatkovou agenturu, manžel je soukromým učitelem zpěvu, přičemž jeho žačka je jeho tajnou milenkou... Obávám se, že sňatkové agentury mnoho nekorespondují se současností, a zobrazené situace nepřesahují kvalitu skečů televizních estrád. Z toho je obtížné vytvořit kvalitní divadelní komediální inscenaci, ač se soubor mohl sebevíc snažit. Snažil se, ale nebylo mu to mnoho platné, ani komediální talent Veroniky Höslové (majitelka agentury), ani místy zdařilé komediální herectví Kristýny Dlouhé (v situaci, kdy hraje falešnou klientku svatební agentury). Příjemným překvapením přehlídky byla inscenace Divadelního spolku Havlíček Zákupy *Víme, jak je důležité mítí Filipa*. Pro tuto inscenaci

režisér Jiří M. Šimek upravil komedii Oscara Wildea *Jak je důležité mítí Filipa* v překladu J. Z. Nováka, hudební skladatel Honza Suchý složil hudbu a Šimek společně se Suchým sepsali písňové texty. Nutno říct, že hudebně-písňové vložky se autorům povedly především v textové rovině, kdy si vtipně pohrávají se slovíčky a s rýmy, dokonce se dařilo i jejich scénické zakomponování do Wildeova příběhu – sluhův písňový úvod nastavil potřebnou nadsázku i divákovi udává klíč, že se bude jednat o jakousi volnou hru s Wildeovou předlohou, následně postavy vystupují z pevných komediálních situací a dozpívávají svůj příběh a motivace (písně jsou sestavny jak z nových textů, tak i z Wildeových replik), částečně posouvají děj, ale především hercům zcizením pomáhají, když naruší dialog tímto vybočením, obvykle totiž ve chvíli, kdy by již Wildeova situace mohla být v konverzační rovině nad možností herců. I když ty se v inscenaci ukazují u většiny členů souboru ve velké šíři a kvalitě.

Ano, soubor, co se týká mluvních a konverzačních schopností, je skutečně na výši, u mladých členů souboru je to zvláště překvapivé –

je patrné, že s žánrem konverzační komedie si rozumí a dokázali si ho v dostatečné míře osvojit, jistě za přispění přesného vedení režiséra Šimka. S hravými písněmi souvisí i velmi jednoduchá scénografie, kdy místo realistického nábytku vystačí různě barevné kostky, které slouží jako židle, stůl atd. Byli jsme svědky mírně nadprůměrnému divadelnímu počínu v rámci ochotnického divadla, proč se lektorský sbor rozhodl tuto inscenaci přímo nominovat na národní přehlídku Krakonošův divadelní podzim.

Sympatický soubor Skaláček Tisá přivezl do Josefova Dolu pohádku Lenky Lavičkové *Pohádka o Honzovi, Rozárce a zlatém chmýří*. Režisérka Jaroslava Leufenová si vybrala pohádku Lenky Lavičkové poté, co viděla její inscenaci v Docela velkém divadle Litvínov. Od tohoto litvínovského divadla také po derniéře dostala darem scénografii Jurije Galina, která pak režiséru a herce při vlastní realizaci vhodně vedla. Scéna pak logicky působí na ochotnické poměry nadstandardním dojmem. Je pocho-pitelné, že ochotnický soubor pro své účely hledal pohádku současnou, neotřelou, ale v půdorysu klasické divadelní pohádky – neboť jako klasickou pohádku ji také inscenuje a hraje.

Princezna Rozárka se dostane do chalupy jistého Honzy, tito dva se hned při prvním setkání do sebe zamilují. To však ještě ani jeden z nich netuší, že na Rozárku má spadeno samotné peklo, které vyslalo čerta Lojzu, aby ji do pekla dopravil. Popletenému čertovi se to však nedaří. Scény v chalupě se pak střídají s komickými situacemi v pekle. O logice jednotlivých dějových peripetiích Lavičkové pohádky by se dalo dlouho polemizovat, zde soubor jen plní vše, co autorka předepsala. A plní to poměrně zručně. Z hereckých výkonů zaujme především Ondřej

Bláha, mladý představitel čerta Lojzy, vyniká komediální i pohybovou kreativitou, doplňují ho standardní výkony Michaely Macákové (Rozárka) a Jiřího Švejdera (Honza), kreativní zajímavostí je pak ztvárnění Krávy Libuší Ritschelovou. Pohádka samozřejmě obsahuje i zpěvy, soubor si dopomáhá mikrofony, což je ovšem rušivé i zbytečné. Lektorský sbor se rozhodnul tuto inscenaci doporučit na národní přehlídku Popelka Rakovník 2019 i přesto, že inscenace vykazuje celou řadu textových, režijních i hereckých problémů, při vědomí toho, jak malá produkce divadelních pohádek pro děti je. V Rakovníku by mohla inscenace sloužit pro porovnání pohádkové tvorby ve vesnických ochotnických souborech s tvorbou dalších amatérských souborů, které se tvorbě pro děti věnují. Lektorský sbor se shodl na tom, že soubor Skaláček Tisá je natolik zkušeným souborem, že by mu mohly věcné připomínky poroty Popelky Rakovník do budoucna pomoci. Na základě postřehů lektorského sboru sepsal předseda poroty

Zdeněk Janál

TURNOVSKÝ DRAHOKAM 2019

Výsledky regionální loutkářské přehlídky pro Liberecký kraj a Český ráj, jejímž pořadatelem je Loutkářský soubor Na Židli Turnov za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky, Libereckého kraje a Města Turnov. Konala se v Městském divadle v Turnově ve dnech 15. – 17. března 2019. Na přehlídce vystoupilo 13 souborů z Prahy, Libereckého a Královéhradeckého kraje celkem s 13 inscenacemi. Na prknech turnovského divadla se vystřídalo na 110 účinkujících a v sále zasedlo

rekordních 1 650 diváků a hostů.

Lektorský sbor: Alena Exnarová, bývalá ředitelka muzea loutkářských kultur Chrudim z Hradce Králové, Mirka Vydrová, loutkoherečka souboru Bořivoj Praha, Michal Drtina, pracovník Nipos – Artama Praha.

Odborná porota **doporučila** programové radě do užšího výběru na národní přehlídku Loutkářská Chrudim tyto inscenace:

Jak přišlo jaro,
divadla Na kliku Liberec
Zase – zase – zase,
divadla ZIP, ZUŠ Chlumec n.C.
Babičky a bráška králík,
souboru U kafička Akademie třetího věku ZUŠ Turnov
Malý, hubený a jednooký,
Rudy Hancvencla ze souboru
Vozichet Jablonec nad Nisou
Čert to vzal, souboru
Čmukaři Turnov

Odborná porota **UDĚLILA SEDM OCENĚNÍ** souborům a jednotlivcům:

- souboru TDS A. Marka, Turnov, za práci s atmosférou prostřednictvím hudby a světla
- souboru ZIP, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou za spontánní herecký projev
- souboru U kafička, Akademie třetího věku ZUŠ Turnov, za pozitivní přístup k černému humoru
- souboru Divadla Na kliku, Liberec, za animaci loutek
- souboru Za dveřmi, ZUŠ Chlumec nad Cidlinou, za potřebu sdělení závažného společenského tématu
- Rudovi Hancvenclovi ze souboru Vozichet, Jablonec nad Nisou, za hereckou stylizaci
- Daniele Weissové, Čmukaři Turnov, za loutkoherecký projev

O držiteli **Putovní ceny dětské-**

ho diváka Turnovský drahokam rozhodla svým hlasováním dětská divácká porota – nejvíce se jí líbila inscenace *Malý, hubený a jednooký* Rudy Hancvencla, souboru Vozichet, Jablonec nad Nisou.

Hlavní **CENY** dětské divácké soutěže O pilného diváka si z divadla odnesli tito malí diváci:

- Marionetu Kašpárka Jiřík Francz Jenišovic, Pohádkový dort Maruška Kůfnerová z Jenišovic
- Perníkovou chaloupku Eliška Proboštová z Kaškovic

Přehlídka byla kladně hodnocena jak diváky, tak členy odborné poroty, hrajícími i nehrajícími soubory. Místostarostka Petra Houšková i vedoucí odboru školství, kultury a památkové péče Martina Marková vyzvedly její velmi dobrou úroveň, organizaci a propagaci. Závěrem poděkovaly souboru Na Židli za dobře odvedenou práci v oblasti kultury a popřáli hodně elánu k organizaci jubilejního 30. ročníku loutkářské přehlídky Turnovský drahokam.

29. ROČNÍK TURNOVSKÉHO DRAHOKAMU 2019

Letošní Turnovský drahokam se konal 15. – 17. března 2019. V pátek se vždycky zahajuje nesoutěžním představením pro děti, letos hrála *Červenou Karkulku* Mirka Vydrová. V sobotu ráno v 9 hodin se konalo slavnostní zahájení přehlídky. Ale pak ještě jedno nesoutěžní představení zahrál lidový loutkář Jiří Polehňa z Hradce Králové – *O Palečkovi aneb Cesta tam a zpátky*. Pak se už v sobotu a v neděli konalo jedenáct soutěžních představení. V porotě zasedl Michal Drtina, Mirka Vydrová a Aleona Exnarová.

První vystoupilo Divadlo na kliku Liberec s představením *Jak přišlo jaro*. Měli jsme trošku smůlu, pro-

tože když hráli na jevišti divadla, tak jsme neviděli všechno, co by bylo dobré vidět. Byl tam takový kulatý „stolek“ na kolečkách, šedivý, ale na jeho vrcholu bílý potah, aspoň takhle jsme to viděli z hlediště. Ale pak jsme zjistili, že jsou tam v tom vrchu díry, a že je možné něco vztáhnout nahoru a něco dolů. Nejdřív se tam postavil sněhulák, a s těmi sněhovými koulemi se házel do okolí, ale pak přišla panenka s kytičkami, asi „jaro“, a pak se tam taky objevil kovový kyblík a konev, loutka vylovila klíč, asi na otevření jara, ale s tím se pak už moc nepracovalo, což byla škoda. Ale zas se objevila ta bílá loutka (zima) a tak se to všechno trochu přetahovalo. Některé kytky vyrostly na sněhu. Ale pak se začaly objevovat třeba tulipány, ale také nějaká zvířata: berušky, ještěřky. Jaro pak vylezlo definitivně z bedny, kam ji zima „zavřela“. Ale zaťukal na tu bednu kos a zespodu ji vysvobodil krtek. Pak už se objevovala další zvířata a s nimi i nějaké zvuky. Možná jsme se bavili o tom, že když přichází jaro, že by bylo dobré kdyby tam bylo i slunce. Matěj hrál hlavně zimu a Věra jaro, ale pochopitelně se museli nějak propojit a pomáhat si. Dostali od nás ocenění za animaci loutek. A byli doporučeni na LCH. Ideální by bylo kdyby se to hrálo v menším prostoru, abychom seděli okolo a viděli i na ten povrch, protože jak ustupovala zima a přicházelo jaro, tak se tam ty barvy měnily. Říkali nám, že hrají většinou ve školkách, kde ty děti na tu plochu vidí.

Pak hrál Klíček ze Dvora Králové nad Labem představení *Kašpárek a ježibaba*. Na scéně měli paraván na něm obrázek Kašpárka. Na paravánu vpravo roubenka s komínem, pak ještě dva jehličnaté stromy, pak ještě uprostřed kameny, a předtím papírová loutka s kytkami. Občas tu scénu předělávali. Hráli s maňásky. Honza s Kašpárkem se chystají další ráno na cestu do pohádky. Čarodějnice odlétá na

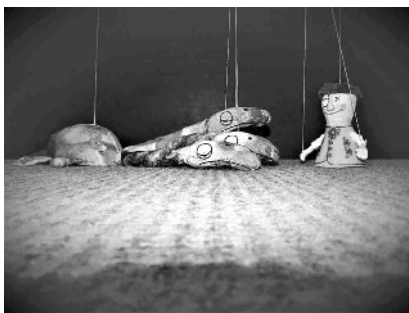
sraz. Ale hodně se mluvilo, což u maňásků není dobré. Moc nás to nezaujalo. Ale když jsme se souborem mluvili, tak říkali, že v současné době nemají žádné zázemí, nemají stálou scénu, tak mají jen čtené zkoušky, a vracejí se ke hrám které hráli dřív, když ještě zázemí měli. Hrají s maňásky i s marionetami. Ale loutky jsou zamčené v Hankově domě a dostanou je jen na představení. Takže občas improvizují, někdy to vyjde líp a někdy hůř. Věkový průměr členů souboru je 70 let.

Pak hrál ZIP ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou představení *Zase – zase – zase* na motivy lidových pohádek. Dolní paleta a pak ještě jedna nahore. A cink, že je to za námi. Na té dolní se hrálo spodovými loutkami a na té horní stínohra. Je to na motivy pohádky *Sůl nad zlato*. Král se tradičně ptá svých tří dcer, jak ho mají rádi a Maruška je vzdělaná, tak říká: NaCl, sůl. V jeskyni se právě odehrává ta stínohra. Humor je v textu i v těch situacích a je ho až dost. Něco se hodně často opakuje (jako jakýsi refrén). Nejlépe se daří, když jde Maruška s babičkami. Těch postav hlavně na zámku je víc, asi se musí hýbat v nějakém akordu, ale někdy by měly být víc ukázněné (čtyři figury a pak s princem pět), tak někdy něco unikne, protože tam je moc pohybu. Nadsázka je super, ale ta zkratka vyžaduje ukázněnost, ta loutka, co mluví, by se měla hýbat, ale ty ostatní ne. Maruška má vždycky každý měsíc jiný koníček. Maruška nosila drakovi jídlo, ale v lese nebydlela čarodějnice, ale byla to hodná babička a kmotřička Marušky. Marušku poslala babička ke svému synovi pro sůl, protože je zakletý v solného draka a vysvobodit ho může pouze polibek statečné dívky. Drak po Marušce za sůl pusu chce, která mu Maruška dá, ale předtím mu vyčistí zuby. Maruška královnou být nechce, protože se chce věnovat rodičovství, tak korunu dostává její mládenec.

A babička pronáší moudro: Láska je solí života. Moc se nám líbila ta stínohra. Dali jsme jim ocenění za spontánní herecký projev. A taky jsme inscenaci doporučili na LCH.

Dále vystoupil soubor U kafička AUK ZUŠ Turnov: *Babičky a bráška Králík*. Je to katedra třetího věku, kterou řídí Romana Zemenová (tentokrát s nimi i hrála). Upravila pro to text Pavla Šruta. Vlevo je stůl s nádobím a třemi židlemi. Vpravo vysoký paraván, na něm, asi ze stromu silná červená nit a vlevo pět modrých kuliček (asi z vlny), vpředu na paravánu z různých pletených kostek (možná sešité nebo spletené). Vpravo na stojánku saxofon. Spocené loutky, želva, králík, který krade kedlubny. Babičky u stolu, Agáta plete, ale i další zeleninu krade ten králík. Na té červené niti se pak místo králíka houpá veverka (myslím, že asi i ty loutky jsou pletené). Králík nakonec ukradl i srp, který ta jedna babička dostala od Boha. Bůh si vzal králíka nahoru, ale protože i tam nahoře zlobil, tak ho vrátil zase na zem. Krásně hrají i tu část činoherní (prý to hrají už rok). Ty tři báby u kafička mají 14 dní společného nového chlapa, ale ten s nimi na to kafičko nikdy nejde. Bavit nás humor, zvláště ten černý a nadhled. Za pozitivní přístup k černému humoru od nás dostali ocenění. Ale v závěru to trošku padá, nejsou dotažené všechny situace, tak by se asi vyplatilo to trošku zkrátit. Ale hraní na saxofon bylo moc fajn. Když jsme se o tom s nimi bavili, tak Romana říkala, že něco zapomněli a pak něco řekli dvakrát. Taky jsme je doporučili na LCH.

Další představení Vozichet Jablonec nad Nisou (Ruda Hancvencl): *Malý, hubený a jednooký*. Ruda hrál tradičně loutkami na stole a vedle měl tradičně ve stojanu kytaru, a na ni začínal hrát hned před pohádkou. Zpívá se o drakovi, který je dost plochý a ani jeho oči nejsou vidět. Tentokrát byl Ruda za

Malý, hubený a jednooký v podání Rudy Hancvencla je veselou pohádkou o tom, že láska kvete v každém věku

klauna (či šaška), protože měl korunu s rolničkami (občas ji sundal, aby nerušil vyprávění příběhu, protože pořád cinkala). Byla to premiéra, tak Ruda ještě zjistí co funguje míň a co víc, a bude asi pracovat i na charakterech postav. Byla to klauniáda, kromě princezny měly všechny loutky červený nos. Princezna vypadá dobře, i když jí bylo už 50 let. A její starý otec ji nutil, aby se vdala, aby měl nástupce. Vzala si Honzu, který byl ten jednooký. Bylo to milé a příjemné, jen ale přča (dřív byly ty pohádky, které Ruda hrál přepsané chytřejší). Výtvarně to vždycky pro Rudu dělá jeho žena Ivana. Udělili jsme jim ocenění za výtvarno a hereckou stylizaci. A inscenaci taky doporučili na LCH.

Pak jsme viděli soubor Za dveřmi

DS Eduarda Vojana, Brněnec zabodoval s inscenací Technická pohádka aneb Jak si postavit auto

ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou a představení *Kamarádi*. Černý paraván s barevným obrázkem a občas si svítí, a říkají, že byly dobrá třída. Hrají hlavičkami a pod nimi mají bílé rukavice. Jen v těch loutkách jsme se moc nevyznali, protože jsou dost stejné. Jejich nový spolužák nechce na chalupu, kam ta parta jezdí, ale chce do Prahy. Ale na horách to byla jízda, ale koncert byl spíš pro starší lidi. Před paravánem se občas dávala cedule, vztah Adama a Lucky se hodně řešil. Ale hlavně všichni sociální sítě a mobily využívali. Pak už společně vstupují do dospělosti. Když ta třída funguje společně, tak když se pak ty charaktery snaží odlišit, tak už to moc nefunguje. Dali jsme jim cenu za vážné téma současné mladé společnosti.

V neděli hrál TDS A. Marek Turnov představení *Hanako* na motivy Františka Zborníka a připravil to Petr Haken a v tomhle souboru působí celá jeho rodina a pár dalších lidí. Na scéně byl nízký paraván na něm hráli plošnými loutkami, nad ním v pozadí látka (trochu trojúhelník). Na něm byly obrazy moře, protože se hrálo o malé rybářské vesničky, kterou moře živí, ale občas ji taky zaplaví. Občas se tam objevilo i nějaké video, občas se tam i něco nakreslilo. Ale zatím plátnem se taky hrála stínohra s těmi plošnými loutkami. Hudební doprovod dvou dívek: housle a klarinet. Občas všichni hráli i v maskách a hodně se hrálo ve tmě, jen občas bylo něco nasvíceno. Je tam hodně symbolů, ale možná by to bylo lepší bez nich, protože ten příběh je zajímavý. Forma vyprávění s hudbou a obrazem tvoří zajímavou atmosféru. Pokud jde o příběh, tak nám občas není všechno jasné. Ale dali jsme jim cenu za práci s atmosférou prostřednictvím hudby a světla.

Dál jsme viděli soubor Vozichet – Šušík Jablonec nad Nisou, představení *Z divočiny* (připravili M.

Sendak, J. Polanská, F. Novák). Na scéně byl vysoký dřevěný paraván pokrytý látkami. Matěj když se vrátil ze školy tak udělal salto. Pak se tam otevřely dveře a Matěj hraje s loutkou na nízkém paravánu a jede na loďce. Pak se objevuje papírová vlaštovka. Má si uklidit pokojík. Pak namalované obrázky. Když si pokoj neuklidí, tak půjde spát bez večeře. Otázka, jestli diváci pochopí, že je to Matějův sen. večeře. Nasedl do větší lodi a papír si dal dopředu, nasedá do lodi 66 domů. Je to prostě jen sen Matěje, příběh z divočiny loutky, asi tradiční plyšáci. Zvlášť první část fungovala dobře, druhá část poněkud méně.

Dál jsme viděli soubor Blechy Jaroměř a představení *Jak to bývá u medvědů*. Stůl překrytý zelenou látkou, vlevo dřevěný domek a vpravo strom. Nejdřív začnou vyprávět o holubovi, žabce a myšce, až pak o medvědech (jaro), ráno u medvědů domek. Tradičně hrají způsobem, jaký od nich známe, vzadu mají hromadu věcí, které budou potřebovat.

Dále hráli Maminy Jaroměř představení *Noe, Jonáš a ti druzí*. Uprostřed stůl překrytý hnědým hadrem, vlevo nástroje na hudební doprovod, vzadu mají tradičně, co budou postupně potřebovat. Dekorace země a vody a zvířata i ryby. Holky jsou andělé, ale člověk Adam a Eva, na zemi. Ovce – ne v Božím zákoně, hrají je holky. Dvořák hraje a dělá zvuk, ten druhý chlap je Bůh. Nějaký had. Tak Eva utrhla jablko. Měnily se plošné papírové kulisy, dřevěné loutky na tyčce. Jsou doslovní, všechno odvyprávějí, a to, co vyprávějí, jen ilustrují. Nakonec plakátek, aby se lidi chovali dobře. Na popovídání si s námi nepřišli. Ani o představení Blech, ani o svém. Ale na to už jsme pár let zvyklí. Asi nechtějí, aby jim do toho někdo jiný kecal.

ČMUKAŘI Turnov zahráli předsta-

vení *Čert to vzal*. Na scéně byl stůl pokrytý fialovým hadrem a na něm světlý paraván. Hrála sama Daniela Weisssová, ale JarDA ji občas něco zezadu podal. Daniela nejdřív pozdravila „Dobrý den“ a odpovědi od dětí se z hlediště ozvaly. A pak nás zdravil i Kašpárek na drátě, šel do království, ve kterém ještě nebyl. Kašpárek, když došel ke králi a královně, tak jim nabízel své služby. Děti pochopitelně na všechno reagovaly, protože Daniela se jich například ptala, kde bydlí čarodějnice a přehodila látku s lesem a jeleny a stromy a rozhodila šišky. U čarodějnice byl kouzelný stůl a síť pavučiny, a taky čarodějnici hraje Daniela sama. Loutky byly jen stojící a dost hmotné, takže spíš nám připomínaly velké karikatury. Daniele jsme udělili ocenění za loutkoherecký projev. A taky jsme tu inscenaci doporučili na LCH.

Pak už se konalo slavnostní zakončení, vyhlášení výsledků hodnocení odborné poroty (letos jsme nikoho nenominovali, ale doporučili jsme pět inscenací) a pak vyhlášení podle oblíbenosti dětí – kdo se stal držitelem putovní ceny Turnovský drahoukam. Stal se jím Vozichet Jablonec nad Nisou – Ruda Hancvencl s inscenací *Malý, hubený a jednooký*. A pak se losovalo o ceny v dětské soutěži o pilného diváka.

Alena Exnarová

DOSPĚLÍ (PRO RADOST) DĚTEM HAVLÍČKŮV BROD 2019

Přehlídka, kterou pořádají havlíčkobrodští se konala 4. – 5. května 2019 a v lektorském sboru se sešli Luděk Richter (předseda), Mirka Vydrová a Daniela Weissová. Na závěr přehlídky udělili následující

CENY:

- DS Jana Nepomuka Štěpánka, Chrudim, za herectví v inscenaci *O Honzovi*
- DS Symposion, Třebachovice pod Orebem, za připomenutí zřídka užívané techniky černého divadla v inscenaci *Jak pejsek a kočička slavili 28. říjen*
- DS Eduarda Vojana, Brněnec, za autentické uchopení specifického tématu v inscenaci *Technická pohádka, aneb Jak si postavit auto*
- DS Jana Lišky při TJ Sokol, Třešť, za dramaturgický výběr a herectví v inscenaci *O malé hastrmance*
- Karolíně Fialové (DS Svatopluk z.s., Benešov) za ztvárnění postavy Rozumu v inscenaci *Rozum a Štěstí*
- Jaroslavě Brodinové (DS Zdobničan, Vamberk) za stylově jednotnou scénografii v inscenaci *Jak se čert naučil děkovat*

Lektorský sbor **doporučil** na přehlídku Popelka Rakovník:

DS Eduarda Vojana Brněnec
s inscenací *Technická pohádka*
aneb Jak si postavit auto.

DIVADLO EXIL PARDUBICE

ZVE NA HRU NA VLKA

V sobotu 2. března 2019 uvedlo Divadlo Exil premiéru původní české komedie pro jednoho herce a čtyři herečky – pro Alexandra Andreje to byl režijní debut. Saša, jako kmenový herec Divadla Exil, vystudoval Vyšší odbornou hereckou školu. A právě tam se poprvé s touto hrou setkal. S tehdejšími spolužáky založili divadlo La'My a režisérka Vanda Zaplatílková-Hutařová se tenkrát stala i autorkou hry Vlk in fabula, již Divadlo Exil uvádí pod názvem *Hra na vlka*.

Příběh nás vtáhne do knihy - na jevišti jsou románové postavy, které dávají svému autorovi pořádně zabrat. A mají k tomu důvod. Autor je napsal podle svých bývalých partnerek. A ani jednu nešetřil. Spisovatel dohání do extrému jejich charakterů. Jenomže nepočítá s tím, že mu postavy ožijí a budou chtít svou pomstu.

Alexandr Andrejs ztvárnil na prknech Divadla Exil už řadu rolí, do režie se pustil poprvé za podpory své ženy Simony, která se chopila produkce. A kromě toho stojí i ve *Hře na vlka* na jevišti. Kdybychom se chtěli pouštět do bulvárních informací, pak prozradíme, že se tento pár dal dohromady právě v Divadle Exil. A nejednu zkoušku inscenace shlédli už i jejich roční syn Tobiáš.

Ale zpět k divadlu. „*Samozřejmě, že ne vždy se s manželkou na všem shodneme. Ale na většinu věcí, máme stejný názor. Řekl bych, že se doplňujeme*“, uvádí Saša Andrejs. Když herec zkusí režirovat, najednou vidí některé věci úplně jinak. „*Jako herec jsem nechápal, proč nás režisér kárá, když neumíme text. A uznávám, že pohled zvenku je jiný, než pohled a pocity z jeviště.*“ A co zodpověd-

nost? – Tu režisér raději ponechá své manželce.

O čem inscenace je, jsme už naznačili na začátku. Na konci budme trochu sdílnější.

Hlavní hrdina příběhu, spisovatel Paul, ožívuje vzpomínky na čtyři ženy, se kterými měl vztah. Zaměřuje se na jejich dominantní vlastnosti a nevykresluje je právě lichotivě. Předkládá své partnerky čtenáři jako karikatury. Na sebe hledí nekriticky. Může mu to projít? Spisovatel zapomněl, že příběhy mohou ožít. A co teprve, když se Jiřina, Mia, Kristýna a Emma setkají? Paul přestává být pánem svého vlastního románu. – Nadsázka, humor, extrémní situace. Nejen to přináší současná komedie *Hra na vlka*. Každý má ze svých školních let s hrou na vlka zkušenost, kolik „oveček“ Paul pochytá? Nestanou se z ovcí po chycení vlčice stejně jako v nevinné dětské hře? Inscenace výrazně používá stylizace a nadsázky. Jde o svěží text plný humoru i intelektuálních odkazů. Autorka Vanda Zaplatílková-Hutařová napsala chytré dílo a Divadlo Exil se ho chopilo beze zbytku, a se smyslem pro detail.

Kateřina Fikejzová Prouzová

EXIL BĚŽÍ O ŽIVOT

Doběhněte si do Divadla Exil na novou inscenaci *Lola běží o život*. – Jak se dělá z kultovního filmu divadlo? Nápad Nadi Kubínkové udělat divadelní představení podle filmu *Lola běží o život* vzbudil mezi členy i příznivci Divadla Exil lehké pozdvižení. Ale to by nebyla Naďa, aby šla (a v tomto případě spíše běžela) vyšlapanou cestičkou. A s plnou vervou sobě vlastní se pustila do zkoušení originální inscenace, která na prknech Exilu měla premiéru 1. prosince 2018. A všichni se mohli přesvědčit, zda z „toho“ jde skutečně udělat divadlo a jestli se Naďa opravdu „nezbláznila.“

Lze si jen stěží představit obtížnější látku pro divadelní zpracování, než snímek německého režiséra Toma Tykwera. Film před dvaceti lety zaujal nevšední klipovitou formou, rychlými střihy a extatickou atmosférou. Navíc ústřední roli hrála elektronická hudba, prostě všechno, jen ne běžná látka na divadelní zpracování.

„*Jsem si toho vědoma, ale já mám ten film hrozně ráda, patří k mým nejoblíbenějším. Je v něm úplně všechno. Je to milostné drama. Má to – pozor spoiler!! – happy end. Zároveň je to akční film, který má ale neskutečný filosofický podtext*“, vysvětluje Naďa Kubínková, pro kterou byla největší výzvou originální audiovizuální forma filmu. „*Proto jsem se rozhodla, že do představení zařadím videoprojekce, které mi vyrobil můj dlouholetý kamarád a fotograf David Macháček. Další nesmírně důležitou složkou je hudba, kterou složil skvělý muzikant Moimir Papalescu*“, dodává autorka, která pro vytvoření jednoduché a přitom velmi vtipné divadelní scény v podobě dvojice dveří oslovila Adélu Szturc z olomouckého Divadla Tramtárie.

Film (a logicky i divadelní předsta-

Hra na vlka je poslední novinkou Divadla Exil

Pardubické Divadlo Exil se inspirovalo kultovním filmem *Lola běží o život*

vení) vypráví příběh Loly, která má 20 minut na to, aby sehnala pro svého milého sto tisíc, a tím mu tak zachránila život. Ve filmu titulní roli ztvárnila výrazná herečka Franka Potente, v exilové inscenaci se můžete těšit na Lucii Haškovou.

„Myslím, že mě její obsazení napadlo v nějakém baru, v době, kdy měla Lucie obarvené vlasy, podobně jako Lola ve filmu. A Lucka našťástí okamžitě souhlasila.“ Hlavní hrdinka prakticky po celou dobu filmu běží a dopředu. Tak bylo jasné, že se bude běhat i v Exilu. „Já jsem i tu hru vymýšlela a připravovala tak, že jsem si vzala sluchátka, pustila si hudbu od Moimira Papalesca a šla běhat do lesa,“ usmívá se Kubínková, jež do dalších rolí obsadila mj. Petra Kulťu, Lenku Ježkovou či Mirku Hrubana.

Nadřa Kubínková v Divadle Exil dosud režírovala hořkosladkou inscenaci *Putování s urnou* a tuzezemským divákům dobře známou komedii *Perfect Days*. I její novinka *Lola běží o život* slibuje polechtání bránic. „Diváci se na Lole určitě zasmějí, ale také se dojmou. Věřím, že až budou odcházet z divadla, tak se zamyslí, jestli ve svém životě můžou něco změnit. Právě tohle je pro mě ta nejdůležitější myšlenka mé hry. Jestli v životě

můžeme něco změnit a co ovlivňuje naši budoucnost“, vysvětluje autorka, zatímco si v rychlosti nasazuje sluchátka a vyráží na další běžecký trénink do studáneckého lesa. Neváhejte a doběhněte i vy do Divadla Exil na novou inscenaci *Lola běží o život*.

Tomáš Klement

DIVADELNÍ POTŠTEJN 2019 PROGRAM

Čtvrtek 4. července

18:30 Slavnostní zahájení festivalu
19:00 Ochotnicko-čtenářská beseda Orlice, Potštejn: *Hospoda U tří křížů* (podle hry *Hrůzostrašná noc* z druhé poloviny 19. století pro soubor OČB Orlice převyprávěl Stanislav Franek. V originále to byl „žert o jednom jednání“, který sepsal František Ferdinand Šamberk.

21:00 Úvodní večer zakončí „dvojkonzert“ známých písničkářů Ivo Jahelky a Miroslava Palečka

Pátek 5. července

16:00 Tátové ze školy, Praha: *Malý velký kabaret* pro děti (Vojta a Jára)

19:00 DS Na skále, Helvíkovice: Přes přísný zákaz dotýká se sněhu (Antonín Procházka)

Sobota 6. července

16:00 Loutkové divadlo MAMINY, Jaroměř: *Kašpárek a princezna z jezera*, loutková pohádka (Jana Dvořáčková)

19:00 Divadlo Inkognito, Praha: *Služebníci* (Petr Lněnička)

Festival Divadelní Potštejn

Neděle 7. července

16:00 Ochotnicko-čtenářská beseda Orlice, Potštejn: *O Šípkové Růžence* (Ondřej Sedláček)

16:30 Slavnostní zakončení festivalu

PERNŠTEJN(L)OVE

divadelní festival
v srdci Čech

Zámek Pardubice bude uprostřed léta už počtvrté patřit divadlu. Festival Pernštejn(l)ove letos zaplní zámecké nádvoří a rytířské sály od 30. července do 3. srpna. Oproti předchozím ročníkům je o den delší a v hlavním programu nabídne o dvě inscenace více. Diváky opět čeká to nejlepší z amatérského divadla a dvě profesionální produkce. „*Probíhající rekonstrukce zámku festival neohrozila, pouze omezila. Všechna přestavení od šesti večer se konají v rytířských sálech. Vybrali jsme vynikající komorní inscenace, které jsou určené právě do intimního prostoru*“, uvádí Tomáš Libánek, ředitel Východočeského muzea v Pardubicích, které 4. ročník festivalu pořádá společně se sdružením naEx. „*Na velkém nádvoří bude nově tribuna, která zajistí každému divákovi perfektní výhled na představení*“, slibuje Libánek.

„*Celý rok pečlivě sledujeme, co se děje na amatérské scéně. Inscenace v programu se mohou pochlubit divadelními cenami i příznivými kritikami*“, říká dramaturgyně festivalu Kateřina Fikejzová Prouzová. „*Vandě Hybnerové se loni na našem festivalu líbilo. Slíbila, že přijede znovu a vezme s sebou další tři populární herečky. Mají připravený odvážné autorské představení s písničkami *Můžem i s mužem*, které se stalo doslova hitem. Jejich zájezdový kalendář praská ve švech a není snadné in-*

Atmosféra pardubického festivalu Pernštejnlove

scenaci získat“, dodává Fikejzová Prouzová.

Festival zahájí 30. července ve 21 hodin divadelní kritikou velmi ceněná něžná komedie o jazycích, komunikaci a o tom, že mít společnou řeč ještě neznamená rozumět si. *Archiv jazyků* uvádí brněnské divadlo poPUD v české premiéře. DK Jirásek z České Lípy nabídne cenami ověřenou hořkou komedii plnou humoru, moudrosti a ironie *Tanga pro Ježíška* o osudovém setkání dvou stárnoucích ztroskotanců, která stojí na brilantních hereckých výkonech.

Autorská férie *Můžem i s mužem* pro čtyři známé herečky vyprodává sály po celé republice. Kateřina Kaira Hrachovcová, Vanda Hybnerová, Jitka Sedláčková, Dáša Zázvůrková jsou spoluautorkami. Jejich výpovědi jsou dost otevřené, inscenace je přirovnávána k seriálu *Sex ve městě*. *Modelka XXL* je zpověď kořeněná humorem a šilenými historkami. Ačkoliv na jevišti stojí jedna jediná herečka, její energie je natolik strhující, že diváky nenechá vydechnout. Vítězka přehlídky divadel jednoho herce Monika Nováková z Dačic je živá.

Klauzurní práce studentů DAMU

běžný divák nemá šanci vidět, své ročníkové práce budoucí herci a režiséři uvádějí pouze na půdě školy. Účast na festivalu Pernštejn(l)ove slibuje mimořádný zážitek. Jejich zpracování Shakespearovy hry *Sen noci svatojánské* je svižné, vtipné a originální. Pardubičtí impro machři Paleťáci letos slaví deset let své existence. Žádného tématu se nezaleknou a hodinová improvizace na téma milenky a milenci je pro ně výzvou. Holešovské Divadelní studio Viktorka vzniklo letos, nastudovalo Havlova *Audienci* a hned za ni začalo sbírat ocenění. Že to nemá s láskou nic společného? Omyl. A co láska k pivu a Jiřině Bohdalové?

Pražští herci Radka Stupková a Jan Szymik jsou profesionálové, nabídnou francouzskou komedii *Kdy to bylo naposledy*, která je zárukou dobré zábavy s možností zamýšlení nad vztahem mezi mužem a ženou.

Divadlo Jesličky loni sklídilo aplaus s komedií *Bůh masakru*. Letos přiveze malou českou road-movie *Kdo uteče, vyhraje?* o náhodném setkání dvou obyčejných žen vydávajících se na cestu za svobodou, dobrodružstvím a životem prožitým naplno. A divadlo Prkno

z Veverské Bítýšky patří mezi nejlepší amatérské soubory, v našem regionu vystoupí vůbec poprvé. Jeho *Vůně třešňového dýmu* je hrou v polosnu, příběh malířky Anny se prolíná se snovou vizí tří dívek – Sněhurky, Růženky a Popelky – čekajících na své ženichy.

Divadelní festival se uskuteční za finanční podpory Města Pardubice, Eurovia, a. s., EOP Opatovice, a. s., Prodin, a. s., a Pernštejn Media, a. s. Záštity nad festivalem se ujali místopředsedkyně Senátu Miluše Horská, 1. náměstek hejmana Pardubického kraje Roman Línek a náměstek primátora města Pardubic Jan Mazuch – a proč festival letos podpořili? „*Festival lásky v Pardubicích už k létu patří, tak jako láska sama. Ráda se už tradičně připojím k pozitivním vlnám – všichni je potřebujeme*“, říká Miluše Horská. Roman Línek dodává „*Divadlo na renesanční zámek prostě patří. Dříve se města na prázdniny vyprazdňovala, dnes naopak každý přivítá takový atraktivní program v letních měsících. Organizátorům proto patří velký dík. Je to nová tradice, která se ujala a získává stále větší oblibu*“ a Jan Mazuch přidal pochvalu: „*Není to tak dlouho, kdy Pardubice řešily problém, že se toho u nás v létě v oblasti kultury mnoho neděje. Tento festival získal rychle velkou diváckou oblibu a významně přispívá k oživení našeho města o prázdninách.*“

Vstupenky jsou v prodeji v pokladně Zámku Pardubice, Infocentru Pardubice a v síti sms ticket. Více informací najdete na www.pernstejnlove.cz a www.facebook.com/pernstejnlove. Součástí Pernštejn(I)ove je i doprovodný program, ve kterém nechybí třeba vystoupení nejlepšího flamenco tanečníka u nás a účastníka první řady Stardance Eduarda Zubáka. Samozřejmostí je bohatá nabídka občerstvení.

Kateřina Skůpová Procházková

PERNŠTEJN(L)OVE

4. ročník

divadelního festivalu v srdci Čech
ve dnech 30. – 3. 8. 2019,
Zámek Pardubice, Uvádí
Východočeské muzeum a NaEx

úterý 30. 7. od 21:00

zámecké nádvoří / *Archiv jazyků* /
Divadlo poPUD, Brno
Něžná komedie o jazycích, komunikaci a o tom, že mít společnou řeč ještě neznamená rozumět si. Komunikace a láska – téma, se kterým se potýkáme po celý svůj život.

středa 31. 7. 2019, 18:00

Rytířské sály / *Tanga pro Ježíška* /
DK Jirásek, Česká Lípa
Hořká komedie plná humoru, moudrosti a ironie o osudovém setkání dvou stárnoucích ztroskotanců během Vánoc.

středa 31. 7. 2019, 21:00

zámecké nádvoří / *Můžem i s mužem* /
Kateřina Kaira Hrachovcová, Vanda Hybnerová, Jitka Sedláčková, Dáša Zázvůrková. Co vše se odkryje a kolik slupek oloupe během jedné narozeninové párty. Všichni touží po tom nádherném stavu milovat a být milováni. Podobnost se seriálem Sex ve městě je čistě náhodná. Autorská férie pro čtyři herečky vznikla z potřeby podívat se pravdě do očí.

čtvrtek 1. srpna, 18:00

Rytířské sály / *Modelka XXL* / DS
Tyl Dačice
Venda Koblížková kdysi chtěla být modelka. Ve dvanácti letech k tomu měla pěkně našlápnuto. Od té doby nabrala asi třicet pět kilo a dvacet let. Dvacet let diet a sebestrkačských pohledů do zrcadla. Zpověď kořeněná humorem a šílenými historkami.

čtvrtek 1. srpna, 21:00

zámecké nádvoří / *Sen noci svatojánské* / DAMU Praha
Jedna z nejznámějších a nejhranějších Shakespearových komedií. Jakýma očima se na dílo dívají studenti DAMU? Představujeme

nastupující profesionální hereckou i režijní generaci.

čtvrtek 1. srpna, 22:00

zámecké nádvoří / *Impro Love* /
Paleťáci, Pardubice
Divadlo, ve kterém není předem daný scénář a vše je tvořeno přímo na místě před zraky diváků tak, aby vznikaly komické, emotivní, originální, a hlavně bezprostřední výstupy. Téma je tentokrát jasné! Láska a vztahy. Vždyť jsme přece na Pernštejn(I)ove.

pátek 2. srpna, 18:00

Rytířské sály / *Audience* / Divadelní studio Viktorka, Holešov
Tragikomedie Václava Havla, nejen o pivu, lidských slabínách a totalitě.

pátek 2. srpna, 21:00

zámecké nádvoří / *Kdy to bylo naposledy* / Divadlo Starbag, Praha
Absurdní komedie ukazující mnoho důvodů, které muži v manželství často podceňují, aniž by si uvědomovali, že jim přitom může jít o život.

sobota 3. srpna, 18:00

Rytířské sály / *Kdo uteče, vyhraje?* / Divadlo Jesličky Josefa Tejkla, Hradec Králové. Malá česká road-movie na motivy hry Na útěku. Nezdolnou energií a nadějí nabitá komedie o náhodném setkání dvou obyčejných žen vydávajících se na cestu za svobodou, dobrodružstvím a životem prožítým naplno.

sobota 3. srpna, 21:00

zámecké nádvoří / *Vůně třešňového dýmu* / Divadlo Prkno, Veverská Bítýška. Jak to, že slovo „génus“ nemá svůj ženský tvar? A co se mohou dnešní ženy naučit od Popelky, Sněhurky a Šípkové Růženky? V snové lyrické hře se potkávají tři generace – matka, dcera a babička – a vzájemně konfrontují svoje představy o životě.

HRADECKÝ DIVADELNÍ FESTIVAL OSLAVIL KULATINY

Hradec Králové v posledním červnovém týdnu opět ožil divadlem. Mezinárodní festival Divadlo evropských regionů letos oslavil 25 let a Open Air Program jubilejní 20. ročník. Narozeninový týden plný divadelních, hudebních a doprovodných akcí se konal ve dnech od 21. do 28. června. Činohra, alternativní, loutkové, pohybové divadlo, tanec, performance, pohádky, improvizace i nejrůznější doprovodné programy a hudební koncerty. Tím vším byl každoroční svátek divadla a živého umění v Hradci Králové.

Již tradičně své návštěvníky pohostili tři hlavní organizátoři akce, Klicperovo divadlo, Divadlo Drak a Open Air Program, který pořádá kulturní neziskovka Kontrapunkt. Každý představil bohatou nabídku představení a pestrý doprovodný program pro malé i velké. Letos se v historickém centru Hradce Králové odehrálo na 392 akcí. Návštěvnost byla i díky počasí, které oproti loňsku přálo, mnohem vyšší než vloni, celkem přišlo na 70 000 návštěvníků.

Většina festivalu se odehrávala v samotných útrobách historického centra Hradce Králové, v kulturních prostorách, ulicích, na schodišti, terasách i v přilehlých parcích se divákům představí umělci z České republiky i ze zahraničí. Jako předchozí ročníky měl i ten letošní své hlavní téma – „Společně se zástupci Klicperova divadla a Divadla Drak, kteří jsou organizátory 25. ročníku Divadla evropských regionů, jsme se shodli, že leitmotivem festivalu bude OSLAVA. Takové výročí si zaslouží pořádnou ceremonii s dávkou chlebiček, patosu a dárků. Jeden dlouhý večírek se vší pompou a radovánkami. Diva-

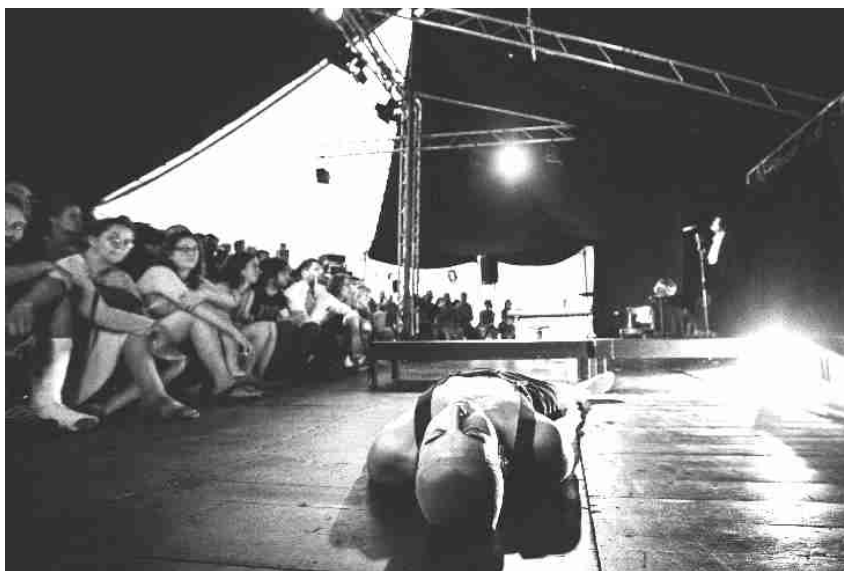
Hradecké divadelní oslavy přilákaly 70 tisíc diváků

delní salvy se nesly celých osm dní historickým centrem Hradcem Králové.” vysvětluje ředitelka Open Air Programu Barbora Hodonická. A autory letošního vizuálního stylu byly Eva Horská a Jakub Horský ze studia Upupaepop.

OPEN AIR PROGRAM odstartovalo Divadlo D21 s jejich temným čapkovským kabaretem *Válka s mloky*, který nás přesvědčil, že opravdu žádného diváka nenechá na suchu. Jedním z jednoznačně

nejvíce citovaných představení Open Air Programu byla inscenace *Lov*, kterou do Hradce přivezly soubory Bratři v tricku a Holektiv, pohybující se na pomezí nového cirkusu. Ve své myslivecké romanci propojily neobyčejným způsobem smysl pro humor a sebeironii s akrobacií, žonglováním a klaunérií. Olomoucké Divadlo na cucky spolu s bratislavským Divadlem Petra Mankoveckého hradeckým divákům v koprodukčním divadelním snímku 1993 ukázaly, co si

Válka s mloky – Divadlo D21 © Lukáš Veselý

Lov – Bratři v tricku & Holektiv © Lukáš Veselý

dnes mladí lidé myslí o rozpadu Československa. O pořádnou dávku humoru se ve své improvizaci show *Standartní kabaret* postaral divadelní soubor VOSTO5. S improvizací nebyl pozadu ani soubor 20 000 židů pod mořem, který si v rámci Theatre.Rip propůjčil scénografie jiných cizích představení a odehrál v nich představení úplně nová.

Nezávislé umělecké těleso Depresivní děti touží po penězích se bravurně zhostilo slavné povídky amerického hororového mága Edgara Allana Poea *Zánik domu Usherů*, kterou propojily s motivy českých Sudet pomocí metody „extend cinema“. Letní kočovné představení *Krysař* přivezl mladý soubor NEMÁME a Lachtani. Nezávislý profesionální divadelní soubor Divadlo Líšeň představil jevištní meditaci na motivy prastarých buddhistických textů ve Spoutaný trávou. Ochuzení nebyli ani nejmenší návštěvníci, každý den pro ně byl připraven nabitý pohádkový program. Nejvíce úspěchu přinesly pohádky od Tanečního divadla Honzy Pokusila či nevšední interaktivní inscenace divadelního uskupení Spielraum Kollektiv Papír.

Hudební program 20. ročníku Open Air Programu odstartoval koncertem oceněné kapely The Atavists, ta své posluchače nadchla nejen živelnou muzikou, ale i speciální projekcí a hosty. Na divadelních oslavách vystoupila i Katarina Kubošiová alias Katarzia. Slovenská písničkářka a experimentátorka ovládla kapli Městské hudební síně se svým novým projektem *Antigona*. Na poslední tři dny se hudební produkce Open Air Programu spojila s Radiem Wave a vykouzlili nezapomenutelný repertoár. Návštěvníci festivalu si měli možnost poslechnout garážovou kapelu Genuine Jacks, která svou základní sestavou – kytara, basa, bicí a zpěv překvapila nejdříve divadelního oslavence. O pořádnou show se postarala rapperka Hellwana. Začínající hvězda roztančila celý stan. Třešničkou hudebního dortu byl DJ Maceo. Autor a moderátor pořadu Grundfunk na Rádiu Wave se postaral o narozeninový funkový večírek.

Počítačové hry v živém provedení - letošní divadelní oslava opět přinesla nový umělecký trend, a to tzv. živé hry s hudebním doprovodem. Návštěvníci mohli shlédnout cenami ověřenou hru *Botaniculu*,

kterou doprovodila kapela DVA, či Playstation battle v legendární bojovce Tekken 2 s hudebním projektem B4. Díky skvělým návštěvníkům a slunnému počasí se letošní 20. ročník Open Air Programu a 25. ročník Divadla evropských regionů nesl v pozitivním narozeninovém duchu.

Novou podobu v letošním roce dostal festivalový zpravodaj Hadrián. Dříve fungující samostatné redakce Klicperova divadla, Divadla Drak i Open Air News se v letošním roce spojily do jedné celofestivalové redakce, která pracovala pod vedením šéfredaktora Karla Kratochvíla. Její součástí byli jak profesionální kritici či divadelní teoretikové, tak i studenti. Nová podoba byla nejen obsahová, ale i grafická. Větší důraz byl v letošním roce kladen i na on-line podobu a video rozhovory, které byly publikovány na festivalových sociálních sítích. Stejně jako v předchozích letech byl Hadrián distribuován na jednotlivá festivalová místa zdarma.

-kontrapunkt-

KOŠUMBERSKÉ LÉTO 2019

Vybíráme z programu divadelní produkce, které se konají na Hradě Košumberské:

13. 7. od 20.00 hod.

Bosé nohy v parku,
DS NA TAHU, Červený Kostelec

14. 7. od 15.00 hod.

O pejskovi a kočičce,
Dětské divadlo – KK Olomouc

27. 7. od 20.00 hod.

Televarieté, DS AMADIS, Brno

3. 8. od 20.00 hod.

Záměna, Divadlo NerušKruh,
Pardubice

10. 8. od 20.00 hod.

Kdo uteče, vyhraje,
Divadlo Jesličky Josefa Tejkla,
Hradec Králové

11. 8. od 15.00 hod.

O Červené Karkulce, Divadlo pro
děti Kozlík Hradec Králové

24. 8. od 20.00 hod.

Do zdi, Divadlo Exil, Pardubice

31. 8. od 20.00 hod.

Poprask na laguně,
JDO Jaroslav, Luže

Více na www.luze.cz

SLAMĚNÝ KLOBOUK

(k padesátinám
DS Vojan Libice n. Cidlinou)

Ve středu 10. dubna 2019 uběhlo přesně 50 let od první premiéry našeho spolku. Tento den se stal hlavním dnem oslav výročí. Uvedli jsme nejen komedii *Slaměný klobouk*, ale došlo i k udělení významných ocenění od Svazu českých divadelních ochotníků celkem sedmi členům Vojanu, předávání se zúčastnil předseda SČDO Ing. Josef Hejral.

Za padesát let se ve Vojanu vystřídal více než 200 zájemců o ochotnické divadlo, v současné době se počet ustálil na čísle 57 a k tomu ještě 9 členů Vojanu-junior.

Protože „padesátka“ je významné výročí, rozhodli jsme se připomínat si ho po celý rok 2019. Máme už hodně věrných diváků nejen z naší obce, ale i z blízkého i dalekého okolí. A právě pro ně jsme připravili každý měsíc program složený z našich i pozvaných inscenací, pro děti i pro dospělé. V rámci celoročních oslav se nese i program 18. ročníku „Libického divadelního podzimu“:

ZÁŘÍ

sobota 21. 9.

15.00 pohádka Kufr plný pohádek + tvořivá dílna (Divadlo na cestách, Poděbrady)

19.00 komedie Nevěsta k pohledání (DS Vojan, Libice n. Cidlinou)

ŘÍJEN

sobota 5. 10.

19.00 poetická komedie Velice hojný Fénix + jednoaktová hra Noc v hotelu U velkého kance (DS Vojan, Libice n. Cidlinou)

úterý 8. 10.

9.00 a 10.30 pohádka Medová královna (Divadlo Drak Hradec Králové)

středa 9. 10.

9.00 pohádka pro ZŠ a MŠ i veřejnost

neděle 20. 10.

15.00 pohádka Tři kmotřinky (DS 1. neratovická, Neratovice)

LISTOPAD

neděle 3. 11.

18.00 hra Maryša (Divadlo Ant. Dvořáka, Příbram, v hlavních rolích A. Fixová a T. Töpfer, ve vedlejší roli H. Vondrušková, členka DS Vojan)

sobota 16. 11.

18.00 Jenom herec (E. Vojan) + komponovaný zábavný pořad (DS Vojan, Libice n. Cidlinou)

neděle 17. 11.

15.00 pohádka Kašpárek a čerti (LS Před Branou, Rakovník)

PROSINEC

sobota 7. 12.

18.00 Adventní koncert (Harmonie 1872 Kolín, dirigent Petr Stříška, libický rodák)

neděle 8. 12.

15.00 pohádka Komedie o narození Ježíška aneb Betlém (Studio D3 Karlovy Vary + přijde Mikuláš)

sobota 21. 12.

18.00 komedie Slaměný klobouk (DS Vojan Libice n. Cidlinou)

Těšíme se na vás v sále kulturního domu v Libici nad Cidlinou. Chcete-li mít dobrá místa v předních řadách, potom využijte možnosti rezervace již nyní. Více o DS Vojan na www.vojanlibice.cz nebo www.facebook.com/vojanlibice. Volejte nebo pište H. Vondruškové (604283433) nebo dsvojan@gmail.com. Jsme moc rádi, že naše činnost, oslavy i vydání Almanachu k 50. výročí Vojanu je finančně podpořena Obcí Libice n. C., Krajským úřadem Středočeského kraje a Obcí Opolany. Velmi si toho vážíme.

Helena Vondrušková

DS Vojan, Libice nad Cidlinou slaví padesátku

VÝCHODOČEŠÍ NA NÁRODNÍCH PŘEHLIDKÁCH

ZPRÁVA O ŠRÁMKOVĚ PÍSKU 2019

58. Šrámkův Písek, celostátní přehlídka experimentujícího divadla proběhla 24. – 26. května 2019 a povedla se po všech stránkách, organizačně, co do zajímavosti diskusí i programově. Třináct inscenací a jeden host přinesli inspirativní, v několika případech i mimořádné zážitky a podněty k přemýšlení o divadle, které nechce být pouhým otiskem skutečnosti. Vedle víceméně „dramatáckých“ etud, v nichž jde hlavně o to, co sami účastníci objeví, poznají, zažijí, čím si projdou (nakonec i z toho někdy může vzniknout estetický tvar, naplňující kritéria plnohodnotné inscenace), se tu vyskytly inscenace-gesta, v nichž jde hlavně o to něčím ohromit. Ale také inscenace, vzniklé z hledání dosud neozkoušených, netradičních jevištních prostředků a postupů pro nalezené téma.

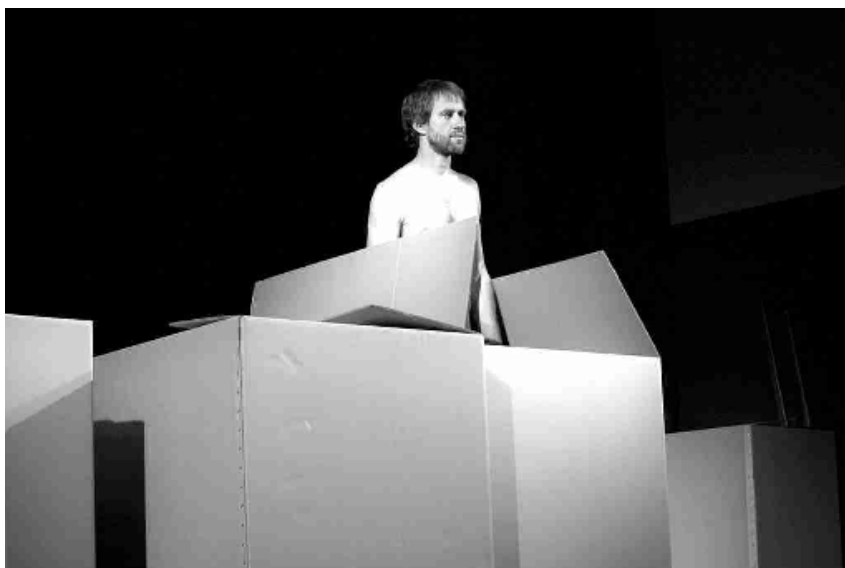
Rozkmit divadelních forem, oborů, druhů, postupů i žánrů byl široký: groteskní parodická nadsázka *Odborná porota* (Ojebad Praha), zobrazující střet divadelní poroty s hodnoceným souborem, je naplněná výsostně intelektuálním humorem v plné míře zábavným jen pro znalé a zainteresované. Ale jejím problémem je aditivní kompozice, v níž se namísto vývoje, růstu a gradace jen přičítají další a další položky.

Modrovous jaroměřského souboru Děvčátka a slečny stojí na klíčovém nápadu trampolíny, na níž poskakují dvě dcery, jež jejich těhotná matka postrkuje ke sňatku s bohatým Modrovousem. Věřím, že inscenátoři mají vysvětlen každý motiv a každý znak – my však k nim klíč a vysvětlení nedostáváme (jaký význam má těhotenství matky, jaký má ono těhotenství vztah k tomu, co dělá, proč žene nejdřív jednu a pak zřejmě i druhou dceru do záhuby...). Téma není sděleno a nápad s trampolínou se brzy vyčerpává. Dále *Měsíc* (Inverze, ZUŠ Most) – mozaika výpovědí tří děvčat ve víru maturity a přijímacích zkoušek na vysoké školy. Upřímná výpověď, leč jevištně poněkud statická. A taneční

pantomima se zapojením handicapovaných *Dva světy* (Bílá holubice Ostrava), v níž jsou profesionální umělci propojeni s vozíčkáři a psycho-sociální funkce se snahou o umělecký obraz.

Divadlo-rituál *Figura cum figuris* (D.R.E.D. Náchodsko-Kladsko-Pražsko) s tradiční nahotou. Tentokrát jako znakem existenciální oproštěnosti – v inscenaci, jejímž tématem je vztah k smrti. Mimoходом – je osvobozující, že hercům byla ponechána svoboda rozhodnout se, zda budou zcela nazí či si ponechají spodní prádlo – byť význam naprosté existenciální oproštěnosti je tím oslaben a vnášší otázky po významu vzniklé různosti.

Figura cum figuris (D.R.E.D. Náchodsko-Kladsko-Pražsko)

Modrovous jaroměřského souboru Děvčátko a slečny

Rozpačitá inscenace Láhoru/Soundsystému *Než hanba začne fackovat druhé* připomněla, že u improvizace (jakkoli jen částečné) můžeme těžko očekávat stavbu: zážitek (pokud k němu dojde) plyne většinou jen z přítomnosti neopakovatelnému okamžiku vzniku, jinak vše závisí na momentální inspiraci, na náladě, konstelaci okolností. Nezadaří-li se, zůstává jen banalita a těžkopádně trhaný „tvar“. Absurdní satirická groteska svitavského studentského souboru JAMka-Drumka *No Time for Losers*, v níž (žel) silácké politické gesto poněkud převažuje nad strukturovanou myšlenkovou, ale i formální hloubkou. Největším vkladem v poměrně tradičním „divadle poezie“ *Poem macht frei* (Tvoje Bába, ZUŠ Most), pojednávajícím o holocaustu (na základě deníku nadějného židovského básníka Hanuše Hachenburga,) je volba prostředí – syrově působící zpustlý dvorek s opadávající omítkou a zdupanou trávou.

K nejzajímavějším a zároveň divadelně nejucelenějším inscenacím letošního Šrámkova Písku pro mne patří pětice inscenací:

Postýlka (Kufr a Kohout Štram-

berk), prostá, ale zcela naplněná a plnohodnotná desetiminutovka o radostech-strastech sotva novopečené matky. Scénou a jedinou rekvizitou je mrňavá dětská postýlka, která tvoří smysl matčina života i její vězení. Prosté, stručné, jasné, chytré a vtipné vyprávění se vstupy dialogů, moudrých a často protikladných rad okolí je založeno na „loutkářském“ citění dynamického obrazu a práci s rekvizitami i s vlastníma rukama – ač tu loutky v pravém slova smyslu nejsou.

Dočasně pevný spolek Svitavy inspirován obrazy zesnulého výtvarníka a muzikanta Jindry Pevného vytvořil poetický tetraptych *S Jindrou*, v němž rozžívá výklad jeho obrazů loutkářskými principy od laterny magiky propojující a konfrontující projekci a realitu, či analyzující obrazy zachycováním jejich relevantních detailů na plochy čtvrtky a následným rozpohybováváním v pojetí souborů Naopak a Tuík ze svitavské Dramatické školičky, přes typické papírkové divadlo v baladě choceňské Hany Voříškové a animaci obrazu v podání královéhradeckého dua Mízou do dřeva, až po písni svitavského Céčka reprezentovaného Karlem Šefrnou a jeho dcerou Pavlou. Nejceněnější

je, jak každý z nich vypovídá, jaký příběh našel v tom kterém obraze, ale především vypovídá o sobě. Silná a hluboká inscenace čtyř spojených souborů.

Z hlediska vztahu předlohy a způsobu zpracování byl snad nejexperimentálnější inscenací *Nepřítel lidu* brněnského souboru Vtahu. Klasický pravidelný dramatický text měšťanského divadla je inscenován systémem netradičních prostředků: text je brechtovsky epizován nejen atomizací do stříhových výsečí, ale především přítomností moderátorky, která uvádí charakteristiky postav, jevištní poznámky či komentáře. Hraje se v prostoru divadelní „ulice“ kolem dlouhého stolu pokrytého igelitem, abstrahující masky jsou namalované na tváře, kostýmy, ale i pohyby herecky mimořádně kvalitních pěti hochů a tří dívek jsou silně groteskně stylizované... Přesto text po prvotním vyčerpání přínosu těchto prostředků začíná dominovat a v konfrontaci se stylizovanou inscenační nadsázkou a zkratkou působí až příliš verbálně, čímž na povrch vyplývá jeho černobílá plakátovitost.

Du verstehst mich, nicht wahr? (Mrož v krabici, ZUŠ Plzeň) je koláž inspirovanou díly a dílky Franze Kafky, od nichž se odvíjí vlastní prožitky inscenátorů. Ve zcela prázdném prostoru, jen hereckými prostředky, je zobrazováno tápavé hledání vlastní identity (nejen) mladého člověka: kdo vlastně jsem, jaký jsem, za koho mě mají, jaký se očekává, že budu... I typický kafovský pocit nepatřičnosti, míjení se, nesetkávání, manipulovanosti a nemožnosti dostát nárokům okolí. Život jako divadelní zkouška, v níž jsme nuceni hrát role určené jinými, tak, jak oni chtějí. Divadlo jako hledání cesty k nalezení sama sebe. Mladí herci působí v rolích suverénně a přitom autenticky: dobře pracují s výrazem v těle, mimikou, pauzami... Snad jen mluva by někdy stála za kultivaci.

David Zelinka vyvinul svébytný druh divadla-bytí, ovlivněného polským divadelnictvím. Třetí inscenace pardubického Teď, nádech a leť, nazvaná *A lidé žijí. Abdul*, na téma člověka hledajícího možnost důstojného přežití uprostřed zuřící války (tentokrát opět z Čechy devadesátých let) má všechny atributy jeho předchozích inscenací: neherecké herectví (včetně nepříliš srozumitelné, monotónní mluvy často s chybnými přízvuky), vyprávění o tragických existenciálních problémech, konfrontované s obyčejností předmětů, které si na scénu přinášejí a s prostými činnostmi typu vaření, uklízení, přípravy a bourání trhoveckého „stánku“ v podobě starého kočárku... Tohle dotýkání se obyčejných věcí ve snaze přidržet se reálnosti světa a ujistit se o svém bytí v něm, jsou nejpůsobivější momenty. Zatímco vytváření „loutek“ balením sklenic s kompotem do šál a šátků je zcela zbytné a zavádějící, když záměrem není jako loutky je uplatnit. Problematictější je příběh Abdula, jenž zabije svou sestru, která se z jeho pohledu mravně spustila. Je podán jako prostý, až naturalisticky popsáný dějový fakt, k němuž inscenátoři nezaujmají jakýkoli postoj – jen ho konstatují a nechávají tématiky nezpracované. A nakonec ještě pár nesouvislých obecnějších poznámek:

Ad 1/ srovnávání uměleckého díla s životem, v tom směru, že život také nemá téma, stavbu, styl či žánr, je pomýlené. Umění je založené právě na tom, že svým pohledem vnáší řád do beztvaré skutečnosti a umožňuje nám tak v nahodilosti života spatřit něco, co nám dosud unikalo – což přináší katarzi. V případě netradičního (či chcete-li alternativního či experimentálního) divadla tak činí prostředky a postupy, které svou neotřelostí otvírají oči...

Ad 2/ Stalo se módou hovořit o představení jako o události, na

kteřou jakoby neplatily divadelní nároky a zákonitosti – stačí, že k ní došlo. Ano, v životě se cosi stane, a je-li to silné, nazveme to událostí. Divadelní událost je skutečnost umělá a záměrná – tedy vytvářená divadelními prostředky. A je milá, když neslyším ani z první řady dvacet či třicet procent slov (často, zdá se, i klíčových), a mohu nanejvýš „cítit“, že inscenátor přichází s něčím důležitým, ale bohužel ne porozumět jeho sdělení. Zdá se, že mluva, od amatérů po profesionály, od divadla po film, televizi i rozhlas, je zanedbatelná formalita, na níž netřeba se ohlížet – má-li ale být spolunositelem sdělení, což asi má, je-li přítomna, co pak? Na Šrámkově Písku se to týká pardubického Teď, nádech a leť, také Láhoru/Soundsystému a místy i plzeňského Mrože v krabici.

Ad 4/ S tím se často pojí i další jev. Jestliže nás na inscenaci něco nadchne, nechceme slyšet o jejích rezervách, problémech či chybách, jejichž řešení by ji učinilo ještě působivější. V takovém okamžiku si dokážeme „vysvětlit“ i nevysvětlitelné (až se sám inscenátor mnohdy diví), i kdyby to odporovalo tomu, co jsme viděli a slyšeli, dějovým faktům, protirečícímu výrazu či samotné logice. Přestáváme být racionálními diváky, stáváme se fanoušky. Jako ve fotbale či politice.

Ad 5/ Pochvalování si, jak je dobře, že každý chápe určité umělecké dílo jinak, vždy pokulhává. Umělecké dílo není láhev rumu, po níž se smutný rozpláče, veselý rozradí a agresivní rozzuří. Je to záměrné sdělení, různými vnímateli v detailech různě čtené dle jejich založení, zkušeností i znalostí – ale se společným jmenovatelem celku.

Ad 6/ Deníkový princip obsahuje chtět nechť časovou osu, a být nemusí jít o kauzalitu, jeho následnost faktů jistou „kauzální“ spojitost vytváří. Je podstatou střihu, že dvě za sebe přiložené sekvence

vytvářejí významovou souvislost. A mají-li časovou osu, dokonce jakýsi „příběh“.

Ad 7/ Loutkové divadlo je ve své podstatě vždy alternativní – neboť (při vší problematičnosti tohoto termínu) je alternativou zobrazování lidí, živých jednajících bytostí-subjektů neživým materiálem, (zpravidla) předměty – objekty. Jde-li však loutkovému divadlu jen o napodobení herců, ztrácí smysl – snad kromě kouzla miniaturizace, jež působí zejména u dětí a možnosti ušetřit na hercích, což byl prvotní důvod chudých anglických hereckých trup, snažících se počátkem 17. století uchytit ve střední Evropě.

Ad 8/ Nahota na jevišti (jako každý vypjatý prostředek) může být silná, přesvědčí-li svou funkcí, ale také zrádná, nedokáže-li to.

Ad 9/ Při vší chvále – v jedné věci má Šrámkův Písek stále rezervy: účast pozorovatelů krom členů hrajících souborů (kteří ne vždy zůstávají po celou dobu) není příliš vysoká. Ani ti dychtiví nadšenci, kteří tu hráli loni či předloni, pokud se nedostali do programu, další rok se většinou neobjeví...

Luděk Richter

68. LOUTKÁŘSKÁ CHRUDEM

Více než sto loutkových představení pro dětské i dospělé diváky, semináře, dílny pro veřejnost, přednášky a koncerty nabízí letošní festival Loutkářská Chruď. Jeho 68. ročník začíná v pátek 28. června a končí ve čtvrtek 4. července. Kromě dvaceti tří inscenací hlavního programu mohou návštěvníci zhlédnout i další

tři desítky inscenací v doplňkovém Open programu festivalu. V jeho rámci bude možné sledovat moderní podobu loutkového divadla a objevovat nové možnosti tohoto divadelního druhu, který je jednou z alternativ současného moderního umění – na konci roku 2016 byl zapsána na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO.)

Chrudimskému festivalu loutkového divadla předcházelo deset postupových přehlídek. Z nich vybraly odborné poroty a programová rada festivalu do hlavního programu dvaceti tří nejzajímavějších inscenací letošní sezony. Inspirativní část festivalu tvoří další tři desítky inscenací českých a slovenských nezávislých a statutárních profesionálních divadel jako například Divadlo Víti Marčika, které uvede *Sněhurku a sedm trpaslíků*, Divadlo Líšeň inscenaci *Spoutaný trávou*, Divadlo Continuo inscenaci *Mea Culpa*, Naivní divadlo Liberec *O hodině navíc aneb Potlach v hustníku*, Studio DAMÚZA work-in-progress *Útěk* či nezávislé divadlo Bufet inscenaci *Unhappy happy* ve svém pojízdném divadelním autobusu.

„Odborné semináře, které každoročně vedou profesionální umělci a špičkoví odborníci tvoří s diskusními kluby vzdělávací část festivalu. Jejím smyslem je rozšiřování praktických dovedností i teoretických vědomostí aktivních loutkářů,“ upřesňuje odborný pracovník pro loutkářství Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (NIPOS) a programový ředitel festivalu Michal Drtina. A dodává: „Kapacita seminářů byla obsazena již na konci května, pro příští rok musíme s místním pořadatelem hledat možnosti, jak navýšit kapacitu, protože zájem převyšuje naše současné možnosti.“

Ze zahraničních hostů přivítá letos Loutkářská Chrudim soubory

z Francie a Slovenska. „Loutkářskou Chrudim si pro svoji premiéru inscenace Mahairas – The Great Knife zvolilo francouzské divadlo FixPoint“ říká Drtina, a dodává: „Věříme, že diváky zaujme i inscenace pro nejmenší diváky slovenského nezávislého divadla ODIVO nebo dvě představení Bratislavského bábkového divadla, inscenaci *Popolvár* režíroval soubor Buchtý a Loutky, inscenace *Neviditelní* odkryje před diváky originálním způsobem záhadný svět bytostí, jejichž existence nebyla nikdy vědecky potvrzená. Spolu s tvůrci budeme svědky přeměny zvuků v hudbu, materiálu v živé bytosti a slov v poezii.“ Pestrou nabídku Loutkářské Chrudimi rozšiřuje i bohatý doprovodný program, který kromě odborných přednášek o loutkovém divadle tvoří otevřené loutkářské a výtvarné dílny pro veřejnost, koncerty a výstavy. Aktuální program najdete na internetových stránkách festivalu www.loutkarskachrudim.cz.

Michal Drtina

MLADÁ SCÉNA ÚSTÍ NAD ORLICÍ 2019

17. ročník celostátní přehlídky studentských divadelních souborů se konal 21. – 25. června 2019. Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury ji pořádal NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s Malou scénou Ústí nad Orlicí, za finančního přispění Pardubického kraje a města Ústí nad Orlicí. Přehlídka nabídla nejzajímavější inscenace mladých divadelních souborů vybrané z postupových přehlídek, hlavního programu se zúčastnilo 14 divadelních souborů a program doplnily semináře pro studenty.

PROGRAM MLADÁ SCÉNA 2019

21. června, pátek

13.00 zahájení, MS
13.30 *Latrina Magika*,
Neukočirovatelná laktace,
Olomouc, MS 75 min
19.00 *Dekanémor*, Kámoš
drámoš, ZUŠ Turnov, MS 40 min

22. června, sobota

14.00 / 15.00 *Zimní bitva*,
Bezejména, Gymnázium a SOŠPg
Liberec
14.00 / 15.00 *Dokola že, My...?*
ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm
19.00 / 20.15 *Na zdraví!*
Desgirafes, ZUŠ Jaroměř
19.00 / 20.15 *A letíme...*,
BEZMASKY, DDM Pelhřimov

23. června, neděle

14.00 / 15.15 *Du verstehst mich, nicht wahr?* Mrož v krabici,
Soukromá ZUŠ Trnka, Plzeň, MS
14.00 / 15.15 Rašín na E4, Nové
divadlo! YESSS!!! Svitavy, RD 40
min
19.30 Inspirativní představení:
Hanka Voříšková. *Večerníček*.
Dobré ráno – dobrou noc

24. června, pondělí

14.00 / 15.30 *O Kohoutovi aneb z*rd se mnou nebude vyje*ávat*,
Dobrej matroš, ZUŠ Planá
14.00 / 15.30 *Vy mlčíte, Karle?*
Rendez-vous, Gymnázium Turnov
19.00 / 20.30 *Piješ, pijem, pijeme*,
Reservé, ZUŠ F. L. Gassmana,
Most
19.00 / 20.30 *Kabaret Czermak*,
NEMÁME, Lužánky – SVČ, Brno

25. června, úterý

10.00 / 11.00 *Všichni tady chcípne!* 2v1, Most
10.00 / 11.00 *Medvěd, který nebyl*,
Čistírna, ZUŠ Pardubice-Polabiny

ZA TĚCH JEDENÁCT LET SI TO SEDLO

Bez Lenky Janyšové a Lenky Hu-

Dekanemor, Kámoš drámoš, ZUŠ Turnov

lakové by to na Mladé scéně nešlo! A protože letošním utajeným tématem přehlídky byl ideální dialog, nechali jsme hovor obou Lenek volně proudit a plynout a moc se jim do dialogu nevměšovali::

Jak prožíváte letošní ročník Mladé scény?

LJ: Já ho prožívám docela v klidu. Myslím si, že jsme už natolik sehraní, že dokážeme vyřešit různé otázky a úkoly velmi rychle.

LH: Já ho prožívám ve velkém neklidu, ale jen proto, že tady mám dvě děti. Zároveň si můžu dovolit vzít je sem, protože vím, že Lenka všechno zařídí.

LJ: Leni, jak se ti líbí rozdělení počtu účastníků podle hracího místa?

LH: Myslím, že už to bylo loni a předloni takové na hranici a že se mně zdálo, že je prostor Malé scény přeplněný. Uznávám, že jsi měla pravdu, aby se to rozdělilo. Pořád je to plné, ale všichni se vejdou, všichni si sednou. Jediné, co mi na tom rozdělení vadí je, že soubory hrají proti sobě a nevidí se. Ale zase hrají dvakrát a mají různé zážitky.

LH: A jak ty zvládáš to, že já si postupně během jedenácti let pořídím manžela, jedno dítě, druhé dítě a přivezu ti sem celou rodinu?

LJ: Mám takové emoční vlny. Když začneme chystat, tak je to celkem těšení, pohoda. Pak přijdou chvíle, kdy bych potřebovala mít možnost víc komunikovat a být víc u toho. Přijde zklidnění, pak velká erupce, protože dáváme dohromady program a bulletin a tam jsou asi největší emoce, protože moje životní tempo je jiné než tvoje, a tak se musíme sladit. Ale letos to bylo všechno v klidu a brzo. Možná nastal nějaký zlom.

LH: Většinu práce jsem dělala od dvou do pěti ráno, protože to většínou obě děti spí. Byl to čas, kdy se asi nepotkáme. Ale zase fungovalo, že když já už šla spát a ty ses chystala do školy, tak jsme se chytily mezi šestou a sedmou ráno.

Kolik se letos přehlídky zúčastnilo lidí?

LJ: Přehlídka má letos o něco nižší návštěvnost. Máme míň seminářistů.

LH: Přihlášených bylo 103.

LJ: Hrajících je kolem 120. A účastníků je celkově kolem 150, plus lektori. Takže ono to kolem 180 bude.

LH: Letos není seminář pro pedagogy, a tím bych je chtěla tak trochu napomenout. Každý rok se snažíme udělat něco jako odpočinkový seminář pro učitele na konci školního roku a vždycky se tam přihlásí třeba čtyři lidi, takže se nenaplní. Tak jsem prostě letos ten seminář neotevřela, proto je lidí trochu míň.

LH: Chtěla jsem se tě zeptat, jak se vypořádáváš s tím, že jsem ti sem přivezla tolik dětí a že lektorky jsou matky?

LJ: Je to jakési oživení přehlídky.

LH: Možná až moc velké, co?

LJ: Asi ne vždy je ideální, když malé děti chodí do divadla, protože když pláčou...

LH: K tomu potřebuju říct, že to nejsou moje děti, které pláčou. Já mám divadelní děti, a ty jsou úplně tichoučko a koukají na představení.

LJ: Děti ano, ale myslím, že ne v divadle.

Jaké bylo vaše poprvé na Mladé scéně?

LH: Vzpomínám si na zpravodaj Mladá na Malý. Ted' po jedenácté nevím, jestli bych ho schválila (smích). Bylo to dobrodružství. Nevíš, do čeho jdeš. Víš, že všichni hrozně chtějí, aby to bylo dobré. Byla jsem ráda, že když jsme dělali výběrové řízení, přihlásilo se asi pět nebo šest míst a mezi nimi se objevila Lenka s Malou scénou.

LJ: Pro mě to bylo nejen dobrodružství, ale takový velký pokus vstoupit do naprosto neznámých vod ve velkém nadšení. S Lenkou

jsme měly spousty setkání, kdy vznikál název přehlídky, celá koncepce, kolik tady bude souborů a kde se bude hrát, jak to bude vypadat, bude zpravodaj, bude logo? Bylo tolik otázek a tolik neznámých, takže to bylo velmi emotivní v dobrém slova smyslu. A velké těšení se a velká radost. Po prvním ročníku, byť jsme byli vyčerpaní, tak jsme měli pocit, že jsme zdolali velmi vysokou horu a přišlo mi, že jsme byli hodně stejně naladěni v tom, kam to vlastně chceme vést. A to si za těch jedenáct let sedlo.

Ideální dialog probíhal, probíhá a bude probíhat?

LH: Pokusy o ideální dialog jsou a je super, že cítím, že je snaha i na druhé straně.

LJ: Jo. Děti porostou. Já budu stárnout.

Ale Mladá scéna bude pořád mladá!

LH: Tak děkuju. (sklání se k LJ a dají si pusy, MLASK!)

Daniela Walová

MLADÁ SCÉNA 2019 VÝSLEDKY A OCENĚNÍ

Lektorský sbor ve složení Jiřina Lhotská, Viktorie Čermáková, Jana Soprová, Pierre Nadaud a Jakub Čermák udělil na Mladé scéně 2019 tyto **CENY**:

- souboru Kámoš Drámoš, ZUŠ Turnov za přesné zvládnutí žánru a komediální herectví v inscenaci *Dekanémor*
- souboru Mrož v krabici, Soukromá ZUŠ Trnka, Plzeň za odvážný a svébytný divadelní tvar a jeho herecké naplnění v inscenaci *Du verstehst mich, nicht wahr?*
- souboru Nové divadlo! YESSS!!! Svitavy za invenční uchopení

Medvěd, který nebyl,
Čistírna, ZUŠ Pardubice-Polabiny

předlohy Václava Havla v inscenaci *Rašín na E4*

- souboru NEMÁME, Lužánky – středisko volného času, Brno za vynikající výtvarnou a pohybovou stylizaci v inscenaci *Kabaret Czermak*

Lektorský sbor do programu přehlídky Jiráskův Hronov 2019 doporučil:

inscenaci *Kabaret Czermak* souboru NEMÁME, Lužánky – středisko volného času, Brno

inscenaci *Dekanémor* souboru Kámoš Drámoš, ZUŠ Turnov

inscenaci *Rašín na E4* souboru Nové divadlo! YESSS!!! Svitavy

Lektorský sbor do programu přehlídky Jiráskův Hronov 2019 nominoval:

inscenaci *Du verstehst mich, nicht wahr?* souboru Mrož v krabici, Soukromá ZUŠ Trnka, Plzeň

POHRÁVÁNÍ SI S DEKAMERONEM

Kámoš Drámoš z Trutnova přivezl variaci na pár příběhů z *Dekameronu* – a potěšil. Je patrné, že par-

ta mladých lidí z trutnovské zušky je sehraná, a jednotlivci na sebe dobře slyší. Hravá forma, kterou zvolili, je divácky vstřícná a pobaví – troufám si říci – i mimo festivaly. Je to typ divadla, které dokáže s hravou fantazií vyprávět příběhy, jež mají pointy, jsou vtipné a zároveň poukazují na jistou, už zažitou suverenitu v provedení, která vypadá na první pohled jednoduše... Je ovšem jasné, že jsou tu zúčtovány mnohaleté zkušenosti lidí, kteří jsou spolu delší dobu, slyší na sebe – pouze neplní pokyny svých vedoucích, ale zcela samozřejmě zapojují vlastní fantazii a invenci a fungují jako spoluvůrci. Jedná se o tzv. devising theatre, kde režisér není jediným tvůrcem inscenace, ale podílejí se všichni, podle svých schopností a fantazie. Jednoznačným kladem – alespoň pro mne – je mnohostranná, ale nikoli samoúčelná hravost. Ta se v tomto případě odvíjí už od samotného názvu – DEKANÉMOR, tedy na jedné straně odkazu na slavnou povídkovou knihu příběhů Giovanni Bocaccia *Dekameron*, kterými si krátí čas kdesi „v azylu“ uprchlíci před morovou epidemií, jednak ve slovní hříčce odkazuje k mementu mori.

Vzhledem k číhající smrti jsou to úmyslně příběhy o plnokrevném životě v těch nejlascivnějších podobách. Ze vzniklého celku, který zpracovává tři epizody, je patrné, že dílko vznikalo společnou improvizací. Jednotný tvar zajišťuje stylizace do formy jakýchsi rozmarných frašek, či spíše vyprávění ve stylu kramářských písní, s důrazem na pohybovou a mimickou složku. I když linie vyprávění, včetně pasáže týkající se fyzických požitků všeho druhu, hojně využívá non-verbálního vyjádření, výmluvné mimiky a gestiky, tvar je srozumitelný, hravý a svižný. A místo zdůraznění lascivity, která často provází adaptace Bocacciova *Dekameronu* na profesionálních či komerčních scénách, vzniká spíše

jakési poetická verze příběhů, kde sice témata tělesnosti nechybí, ale jsou servírována s vkusem, nadhledem a hravým humorem. Je třeba ocenit, že členové souboru jsou na sebe napojeni, a tak jejich společné vyprávění i jednotlivé gagy fungují, o čemž svědčí spontánní reakce publika. Jejich akce, i lehké náčrtky postav včetně groteskních (divácky vděčných) zveličení dílčích pohybových etud, v jejich provedení fungují jaksí samozřejmě – což je věc, která u amatérských souborů zdaleka není běžná. Kdo ví, zda soubor nenašel inspiraci například u Monty Pythonů – některé gagy mi připomněly právě humor a způsob práce této legendární skupiny. Je ovšem třeba zmínit i dobré propojení jednotlivých scénických složek – minimalistického herectví, drobných náznakových rekvizit, ale i vtipné využití zvuku (s pomocí netradičních nástrojů), či nápadité komponování jednotlivých dílčích událostí (např. porody). Návrh, který zazněl několikrát na diskusi, týkající se možnosti realizovat inscenaci v plenéru, rozhodně stojí za zvážení. Bezpochyby by dodal inscenaci i hercům novou zajímavou zkušenost a inspiraci.

Jana Soprová

NÁŠ LODIVOD UŽ JE ZAS JAK KÁRA...

Jaroměřské soubory pod patronací Jarky Holasové mají jedno společné – vždy dokážou zaujmout. Za léta objíždění festivalů sázíte na jistotu, že jejich projekt bude mít nápad, solidní herecké výkony, velmi často rafinovaně vypracované loutky, pozoruhodnou scénu. Tentokrát poměrně nově vytvořený soubor Desgirafes přivezl ironickou hříčku s nápadem nikoli originálním, ale vždy spolehlivě fungujícím. Totiž skutečným pivem, které se čepuje přímo na scéně ze sudu, a rozdává zájemcům. Tenhle moment si

z letošního festivalu bezpochyby budou pamatovat všichni. Autenticitu prostředí zajišťuje nejen těsný kontakt s diváky na scéně, tváří v tvář herečkám, kterým zjevně nedělá bezprostřední komunikace s obecnstvem problém, Máme zde tedy iluzi narvané přístavní hospody, kde kontinuitu opilecké noci zajišťuje kolovrátkové opakování oblíbené písně o ožralém námořníkovi doprovázené hrou na harmoniku. Do tohoto prostředí doslova vpadnou dva námořníci, obrovité loutky, s nimiž jsou srostlé dvě herečky, které dohrávají pití piva samy za sebe, a tak dodávají hře jakýsi brechtovský zcizovací efekt, a přiznanou formu divadla na divadle. Princip, kdy do chřtánu loutek (dva rozdílné principy, jedna z nich je mupeťák s pusou od ucha k uchu, druhá naopak zdánlivě pusou neotvírá) je nalito několik půllitrů, a následně jsme svědkem toho, jak nápoj opouští tělo zcela lidsky logickým způsobem, až lascivně naturalisticky, je bezpochyby zábavný. Opilí námořníci jsou vyhozeni z hospody, kde zůstali dlužní a... Zde teprve v tomto místě navazuje inspirace hororovou povídkou A. E. Poe *Král Mor* ve formě rakvičkárny. Náhle se ocitáme na místě smrti, a současně ve zcela jiném příběhu. Námořníci prodělají proměnu od velkých loutek v menší maňasy, kteří hrají na scéně vytvořené na horním horizontu. Společně s nimi se ocitáme v domě nakaženém morem. Opilečtí kumpáni se setkávají se Smrtkou, králem moru, ale spolehlivě ho přemohou alkoholem a uvězní. Zaklapne víko, a celý horní horizont se změní v rakev. Tento scénografický moment zaujme a jen tak mimochodem potvrdí schopnost souboru překvapit zajímavým zapamatovatelným detailem. Následně se vracíme do reality – jsme opět dole v hospodě, ale tady se už zadarmo ani na dluh nenalévá, tak nezbývá než skončit... Název inscenace *Na zdraví!* samozřejmě v kontextu s hororovou povídkou

vyznívá ironicky, ale v hospodě to vždycky . navzdory všemu - žilo a žije. Dokonce i ta smrtka kostička ví, jak si to alespoň na chvíli užít. „Hospodo, jedno pivo a hadr...“

Jana Soprová

ZÍTRA TO SPUSTÍME... TEN STROJ REVOLUCE!

Když v roce 1988 zazněl poprvé text hry *Zítřka to spustíme*, tehdy ještě utajovaného dramatika, v rámci scénické revue *Rozrazil*, málokdo tušil, že za necelé dva roky bude autor prezidentem, a že v následujících třiceti letech bude jeho jméno znít velmi hlasitě nejen u nás, ale v celém světě. Od té doby se kolo dějin několikrát pootočilo, a pro nejmladší generaci se události vzdálené třicet let staly historií. Loňská výzva Knihovny Václava Havla, aby studenti inscenovali ke 100.výročí republiky jeho hru o předvečeru převratné změny v našich dějinách, ukázala, jak živoucí a stále aktuální Havlov text *ZÍTRA TO SPUSTÍME* je. A o tom jsme se přesvědčili i včera, kdy obrovská demonstrace na Letné jako by se stala současným komentářem k představení Rašín na E4. Kolo dějin se znovu neklidně pootočilo...

Ale teď k samotné inscenaci Nového divadla YESS!!! Nesnadný Havlov text se v jejich interpretaci proměnil ve skutečný DIVADELNÍ zážitek. Žádná povinná pieta vůči autorově textu, ale zmocnění se Havlových myšlenek a celé hry s mladým elánem, a mladým chápáním a smyslem pro humor. K samotnému tvaru, na pomezí kabaretu a publicistického divadla, přibyla ke slově a situacím spousta pozoruhodných scénických nápadů. Využití principu šachové hry (k němuž odkazuje i název) jako série politických tahů, ale navíc zmnožení šachovnic, na nichž se odehrává simultánně

několik partií, směřujících ke stejnému cíli – velké změně. Invenční zpracování ikonických hudebních motivů (Vltava, Ach synku synku či Kde domov můj) v rozmanitých variacích schopných muzikantů, ale i vkomponování vlastních písní do inscenace. Nenápadné, ale velmi příjemné přidání lehce erotického motivu a nevysloveného motta *Cherchez la femme* (ať už v konkrétní podobě Rašínové Karličky, či přeneseně i Olgy Havlové – ano, ženy v pozadí vždy byly neviditelnou, ale důležitou součástí politiky). A na závěr nepatetické připomenutí významných momentů novodobé české historie v Rašínově snu, dojemné i ve své minimalistické podobě. To byly prvky, které spoluvytvářely kompaktní scénický tvar... Nepochybuji o tom, že autor hry by měl z tohoto života své hry radost. Tak jako já.

Jana Soprová

V ERBENOVI JE VŠE

Skupina mladých z Trutnova, z nichž některé jsme měli možnost vidět už v *Dekanémoru*, se v souboru *Rendez-vous* rozhodla inscenací *Vy mlčíte, Karle?* vytvořit protiklad k ukázněnému tvaru vzniklému v rámci zušky, a vytvořila volný projekt podle své chuti. Vznikla tak punková variace, v níž se propojují motivy z klasické balady s epizodami ze života mladých, tedy konkrétně jednoho zcela současného Karla. Jeho život pod pečlivým dohledem matky, která to s ním myslí nejlépe a přesně ví, co chlapec potřebuje, se fatálně mění ve chvíli, kdy se zamiluje do Lilie, nikoli nepodobné dívce-květině ze stejnojmenné básně Karla Jaromíra Erbena. A stejně jako v této nepříliš známé Erbenově básni, se právě matka stává příčinou tragédie, zničení mladé lásky.

Představení začíná ještě před začátkem, kdy diváci teprve vstupují

do sálu. Skupina mladých se na zšeřelé scéně připravuje na hru, komunikuje přitom s diváky, a teprve po zhasnutí v sále, se začne odehrávat jakési divadlo na divadle. Či spíše prolnutí básně a skutečnosti. Tím, že příběh víceméně postrádá řád a je spíše řetězením volných asociací na motivy Erbenových veršů, není si divák vždy jist, co se před jeho očima vlastně odehrává. Pocitově jsou to spíše takové vlny současných situací a slov, přeléváných sem tam citacemi veršů. Celé představení má specifickou atmosféru bezprostřednosti, z níž se ovšem ne vždy podaří vylovit ty správné významy. I když základní linka – generační konflikt mezi synem a matkou, a mladá, byť trochu podivná láska, je jasný. Vše spěje ke konečnému – a možná trochu nadbytečnému – soudu, kde je jako příčina tragédie obviněn nepřítomný básník. Neboť jeho verše jsou pro mládež škodlivé. Hlasy soudců v jeho baladách nacházejí vše od pornografie, přes domácí násilí až po rasismus a tak je následně básník soudním tribunálem prostě zakázán. Vyvěrá tu na povrch absurdita, kdy za činy současníků (v tomto případě matky) je obviněn v zastoupení někdo, kdo se nemůže bránit. Paradoxně básník, který s odstupem času přestává být pouhou povinnou četbou, ale stále častěji se stává pro nadčasovost svých básní inspirací pro vznik nových uměleckých děl.

Jana Soprová

O TOM, JAK JE TĚŽKÉ NEZTRATIT IDENTITU

Příběh o medvědovi, který se z ničeho nic po zimním spánku ocitne místo v přírodě v obludné továrně, získal kromě literárně-výtvarné podoby také podobu filmovou, a v posledních letech se několikrát objevil i na scéně v provedení amatérských souborů. Příběh, který je jen zdánlivě pro děti, ale svým apelem

v několika liniích přináší poselství i dospělým, byl inspirací také pro soubor Čistírna z Pardubic, pro který předlohu Franka Tatlína zdramatizovaly, opatřily scénografií a režírovaly Kristýna Mlatečková a Klára Litterová. Pro mladičky soubor základní linku ještě zjednodušily a zpřehlednily, a v celkovém provedení vystačily s minimem slov, a vsadily spíše na názornou akci. Jako v mnoha předchozích případech na letošním festivalu začalo se hrát ještě před příchodem diváků, kdy se soubor chystal k akci. Těsto, které hnětl Shakur Kima-sa, se ukázalo v průběhu děje jako velmi praktická a názorná rekvizita. A navíc se proměnilo v hlavní postavu, v prolnutí herce, který neživé hmotě propůjčil hlas i duši.

Medvěd, který po zimním spánku v přírodě procitá, aniž tuší, že mezitím se odehrály v jeho světě velké změny: na místě lesa vznikla továrna. Procitnuvší medvěd je zmaten přímo kafovsky, a následně navzdory svému medvědímu původu je zařazen do pracovního automatizovaného procesu. Mezitím se marně snaží vysvětlit, že je opravdu MEDVĚD, ale odpověď na všech úrovních zní: Ne, jsi jen člověk, který potřebuje oholit a neměl by nosit kožich. Je zmaten, kdy mu tuto odpověď dají nejen lidé, ale i zvířata. A každý z nich si (nejen symbolicky) uškubne kus jeho osobnosti. Celá záležitost ovšem končí happyendem. Továrna zkrachuje, lidé odejdou, a příroda se znovu začíná probouzet. Medvěd zůstává, pomalu sbírá kusy své roztrhané identity, a znovu se stává sám sebou (i když prožitý boj o vlastní identitu a neodbytné hlasy v jeho hlavě jej poznamenávají navždy). Kolektivní spolupráce na tomto drobném příběhu je milá, vtipná, a velmi zaujatá. Bylo to pro nás příjemné zakončení festivalu.

Jana Soprová

PROGRAM DIVADELNÍHO PIKNIKU VOLYNĚ 2019

PÁTEK 28. ČERVNA

18.30 – 21.00, Na Nové

DS J. K. Tyl České Budějovice /
režie: Jindřich Šupitár
Vratislav Blažek, Zdeněk Podskal-
ský: **Světáci**

21.30 – 22.30, Malý sál

Diskuse (Světáci)

**22.45 – 23.55, Na Nové – Parter
(pod jevištěm)**

OLDstars Praha / režie: Ondřej
Kulhavý

Ivan Vyrpajev: **Iluze**

00.20 – 01.20, Malý sál

Diskuse (Iluze)

SOBOTA 29. ČERVNA

14.00 – 15.40, Na Nové

Divadlo Maškara Praha / režie:
Josef Škarka

Alois a Vilém Mrštíkové, Josef

Škarka: **Tohle není Maryša**

16.15 – 17.15, Malý sál

Diskuse (Tohle není Maryša)

17.30 – 19.30, Na Nové

DS Zmatkaři Dobronín / režie:
Ladislav Valeš

František Zborník: **Skřivani už
jen v Shakespearovi**

21.00 – 22.25, Na Nové

Divadlo Pod čarou Písek / režie:

František Zborník

František Zborník: **O 14 dní dříve
aneb Svoboda nadvakrát**

23.00 – 01.00, Malý sál

Diskuse (Skřivani už jen
v Shakespearovi, O 14 dříve)

NEDĚLE 30. ČERVNA

10.30 – 11.30, zahrada Na Nové

DS Vojan Libice nad Cidlinou /
režie: Jaroslav Vondruška

Vlastimil Peška: **Měla babka čtyři
jabka** (doprovodný program)

14.00 – 15.50, Na Nové

DS Rájec-Jestřebí / režie: Iva
Šimková

Anita Augustin: **Jednou hole, jed-
nou na nože**

17.00 – 18.20, Na Nové

Divadlo Prkno Veverská Bítýška /
režie: Eva Petrželová

Kateřina Rudčenkova: **Vůně
třešňového dýmu**

18.40 – 19.40, Malý sál

Diskuse (Jednou hole, jednou na
nože)

20.00 – 22.20, Na Nové

Vlastenecký divadelní spolek
VLASTÍK Vrchlabí / režie: Jiří Se-
verýn, Jana Erbenová

Leo Rosten, Miroslav Hanuš: **Pan
Kaplan má třídu rád**

22.45 – 00.45, Malý sál

Diskuse (Pan Kaplan má třídu
rád, Vůně třešňového dýmu)

PONDĚLÍ 1. ČERVENCE

10.30, sraz Na Nové

**Komentovaná prohlídka města
Volyně** (doprovodný program)

14.00 – 16.15, Na Nové

Rádobydivadlo Klapý / režie: Vác-
lav Špirit

Maxim Gorkij: **Vassa**

17.00 – 18.00, Malý sál

Diskuse (Vassa)

18.30 – 20.00, Na Nové

Ty-já-tr/HROBESO Praha / režie:
Štěpán Pácl

Roland Schimmelpfennig: **Zlatý
drak**

20.30 – 21.20, Malý sál

Diskuse (Zlatý drak)

21.30 – 22.40, Na Nové

Divadlo Exil Pardubice / režie:

Jana Tichá

Eurípides, Petr Kolečko: **Kauza
Médeia**

23.15 – 00.15, Malý sál

Diskuse (Kauza Médeia)

ÚTERÝ 2. ČERVENCE

10.30 – 11.00, Mototechna

Tvoje BÁBA Most / režie: Pavel
Skála

Pavel Skála: **Poem macht
frei** (doprovodný program)

15.00 – 17.30, Na Nové

DS Karel Čapek Děčín / režie:

Jana Stejskalová

Marina Carr: **Maja**

17.45 – 19.15, zahrada

BURKE CUP – soutěž (nejen
divadelních týmů o pobyt na DPV

2020

18.00 – 18.30, Mototechna

Tvoje BÁBA Most / režie: Pavel
Skála

Pavel Skála: **Poem macht**

frei (doprovodný program)

19.45 – 21.10, Na Nové

Ty-já-tr/Hroboso Praha / režie:

Luděk Horký

Bohumil Hrabal, Tomáš Jarkovský,
Jakub Vašíček: **Ostře sledované**

vlak

21.45 – 23.45, Malý sál

Diskuse (Maja, Vlak)

STŘEDA 3. ČERVENCE

10.30 – 11.00, Mototechna

Tvoje BÁBA Most / režie: Pavel
Skála

Pavel Skála: **Poem macht**

frei (doprovodný program)

14.00 – 16.45, Na Nové

DS Vrchlický Jaroměř / režie: Jan
Sklenář

Molière: **Lakomec a další světci**

17.30 – 18.00, Mototechna

Tvoje BÁBA Most / režie: Pavel
Skála

Pavel Skála: **Poem macht**

frei (doprovodný program)

17.30 – 18.30, Malý sál

Diskuse (Lakomec a další světci)

19.00 – 20.10, Na Nové

Divadlo Exil Pardubice / režie:

Kateřina Fikejzová Prouzová

Nicolas Bedos: **Do zdi**

21.00 – 22.00, Na Nové

Kefírová sekta Louny / režie:

Oksana Kaplanová

Viliam Klimáček: **Nízkoúčný ži-
vot**

22.30 – 00.30, Malý sál

Diskuse (Do zdi, Nízkoúčný
život)

ČTVRTEK 4. ČERVENCE

13.30 – 19.30

Výlet na Otáčivé hlediště Český
Krumlov

Malé divadlo České Budějovice /
režie: Petr Hašek

Arthur Conan Doyle, Zdeněk Je-
celín: **Ztracený svět** (DP)

14.00 – 16.30, Na Nové

DS SemTámFór Slavičín / režie:
Jan Julínek

Patrick Ryan, Hynek Bouček,
Milan Schejbal: **Jak jsem vyhrál
válku**

17.00 **Vzpomínka na Františka
Zborníka**

20.00 – 21.45, **Na Nové**

Ty-já-tr/Načerno Praha / režie:
Lukáš Křížek

Jean-Michel Ribes: **Divadlo bez
zvířat**

22.15 – 00.15, **Malý sál**

Diskuse (Jak jsem vyhrál válku,
Divadlo bez zvířat)

PÁTEK 5. ČERVENCE

10.30, sraz **Na Nové**

**Komentovaná prohlídka města
Volyně** (doprovodný program)

14.00 – 15.50, **Na Nové**

DS Břetislav Břeclav / režie: To-
máš Uher

William Shakespeare: **Romeo
a Julie**

17.00 – 18.00, **Malý sál**

Diskuse (Romeo a Julie)

18.15 – 19.20, **Na Nové**

Divadelní studio Viktorka Holešov
/ režie: Konrád Popel

Václav Havel: **Audience**

20.30 – 22.00, **Na Nové**

Divadýlko na dlani Mladá Boleslav
/ režie: Petr Matoušek

Alois a Vilém Mrštíkové, Petr Ma-
toušek: **Vávra aneb Všechno, co
jste chtěli vědět o Maryše a báli
jste se Mrštíků zeptat**

22.30 – 00.30, **Malý sál**

Diskuse (Audience, Vávra)

SOBOTA 6. ČERVENCE

14.00 – 15.50, **Na Nové**

K.V.A.S. Karviná / režie: Lucie
Ráczová, Radka Zapletalová

Tomáš Kovanda: **Projekt**

N.A.Ď.E.Ž.D.A

17.00 – 18.00, **Malý sál**

Diskuse (Projekt N.A.Ď.E.Ž.D.A)

19.30 – 20.45, **Na Nové**

Divadelní studio D 3 Karlovy Vary
/ režie: Petr Richter

Tomáš Svoboda: **Srnky**

21.15 – 22.15, **Malý sál**

Diskuse (Srnky)

22.30, **Na Nové**

Šansonový večer Ester

Kočíčkové a Lubomíra

Nohavici (doprovodný program)

a slavnostní zakončení Divadelní-
ho Pikniku Volyně 2019 s vyhláše-
ním výsledků

NEDĚLE 7. ČERVENCE

09.00, **zahrada**

Snídaně v trávě

KLICPEROVO DIVADLO HRADEC KRÁLOVÉ

**NOVÁ SEZONA
V KLICPEROVĚ DIVADLE
NABÍDNE KLASIKU, FILM
I SLAVNÉ ROMÁNY**

„Život člověka utahá!“ – Anton Pav-
lovič Čechov *Strýček Váňa* (režie
Ivan Krejčí). „Ne. Já nepiju vodku
denně. A je dusno.“ Jedna z nej-

známějších Čechovových tragiko-
medií. Příběh o rodině, o lásce,
o planých nadějích a naivních ilu-
zích, o marných útěchách a marných
návratech a úmorném životě na
ruském venkově v pozici zkracho-
valé šlechty. Na statek, který spra-
vuje strýček Váňa se svou neteří
Soňou, přijíždí profesor Serebrja-

kov, Sonin otec a Ivanův švagr,
s novou mladou manželkou Je-
lenou. Svou bezohlednou sebestřed-
ností rozčeří zdejší poklidný život.
Hodně se pije, ponocuje a pláče.
Soňa by chtěla lásku, ale musí dřít
do úmoru. Váňa by chtěl lásku, ale
obětoval se a vyhořel. Doktor As-
trov miluje své ideály a naráží na

D I V A D E L N Í

všeobecnou rezignovanost. A starý profesor, který má osudy svých blízkých v ruce, si vesele parazituje a tyranizuje. Jiskra konfliktu je zažehnuta. Zbraň musí nutně vystřelit. Čechovova autobiografická postava Doktor Astrov zcela současně varuje před ekologickou katastrofou a devastací planety a zatím dojde během jedné noci a dvou dnů k devastaci mnoha lidských duší. To vše nám klasik podává se soucitem i cynickým humorem. „...a pak spolu uvidíme radostný, krásný, šťastný život, rozveselíme se a na dnešní naše neštěstí se ohlédneme s dojatým úsměvem – a uleví se nám.“ Premiéra bude v říjnu 2019 na hlavní scéně.

„Když nespím aspoň 600 let, jsem celý den mrzutý.“ – Woody Allen *Spáček* (režie Adam Skala). „My ti neublížíme! Přeprogramujeme ti mozek.“ – Miles Monroe je obyčejný chlapík. Hraje na klarinet a je spoluvlastníkem restaurace zdravé výživy Šťastná mrkev. Jednoho krásného dne se podrobí banální operaci žaludečních vředů, která ovšem nedopadne tak, jak asi sám

čekal. O 200 let později jej skupina vědců probouzí z kryogenního spánku. Miles se dozvídá, že svět už dávno není tím, čím býval. V čele státu stojí vševědoucí vůdce, policii potkáte na každém kroku, a když vybočujete z řady, přeprogramují vám mozek. Miles by se nejradši opět uložil ke spánku, namísto toho se z dříve bezvýznamného občana stane nejhledanější muž na světě. Výborná komedie Woodyho Allena z roku 1973, ve které si po jeho boku zahrála Diane Keaton, si nemilosrdně bere na paškál autoritativní politické systémy, zaručeně „dokonalé a spravedlivé“ ideologie, náboženství, pseudointelektuální elity a v neposlední řadě i klonování lidí. Hlavní postavou je nešikovný, nehrdinský hrdina, který se vlastní nemotorností dostává do komických a značně ztřeštěných situací. Nová autorská adaptace na pomezí sci-fi a grotesky unese diváky do zábavného světa, kde se pohybují futuristická monstra s tělem kraba a hlavou sociální pracovnice, kde je možné ubít člověka obří jahodou a kde společnost došla tak daleko, že se z orálního sexu udělují

doktoráty. A ve kterém je naštěstí stále prostor na lásku. „Pro mě by byl zázrak vědy jít do nemocnice na malou operaci a vrátit se domů s tím, že nedlužím činži za 2000 měsíců.“

Premiéra v říjnu 2019 ve Studiu Beseda.

„Všechny lidské jistoty jsou, prosím, jenom pravděpodobnosti.“ – Milan Kundera *Ptákovina* (režie Vladimír Morávek). – „Moc je úplně nejsladší, když je nepřiměřená. Když blbec vládne moudrému, slabý silnému, ohavná krásnému...“ Druhá divadelní hra Milana Kundery z roku 1966 se zabývá mocí a tím, jak dokáže zničit obyčejného člověka, když se jí nechá příliš omámit. Ředitel školy nakreslí z nudy na tabuli žlutý kosočtverec. Celá událost se následujícího dne začne vyšetřovat, čímž se ředitel sarkasticky baví. Je totiž znechucen světem, ve kterém každý na každého donáší a kde musí nestále něco hrát. A kde je potřeba tvářit se přísně a surově, aby si člověk zachoval svou slušnou tvář. A právě tehdy zahoří láskou k mladé učitelce Evě, která pocho-

pí podstatu jeho chování. Happy End se však zdaleka ještě nekoná. Kunderova *Ptákovina* byla po roce 1968 stažena z repertoáru všech divadel jako nevyhovující a po roce 1989 se hrála pouze jednou, a to v pražském Činoherním klubu. Sám autor si totiž nepřál, aby tato hra o osobních nedostacích a frustracích, které ovlivňují svět kolem nás, byla kdekoliv uváděna. Ale Klicperovu divadlu se dostalo té cti a jedinečné příležitosti tuto skvělou hru nastudovat. A bude to nastudování vskutku velkolepé, neboť spolu s touto hrou se na hradecké jeviště vrací bývalý dlouholetý šéf Klicperova divadla a oceňovaný režisér Vladimír Morávek. „Věci na tomto světě mají tak vratký smysl, stačí fouknout a změní se ve svůj opak.“ Premiéra v prosinci 2019 na hlavní scéně.

Krev! Poteče krev! – Edward Albee *Kdo se bojí Virginie Woolfové* (režie Michal Hába). – „Prosím? Ach promiňte. Já jsem vás neposlouchal. Nebo jsem myslel na něco jiného... Nehodící se škrtněte.“ Absurdní drama světoznámého dramatika Edwarda Albeeho, které při své premiéře roku 1962 způsobilo obrovský skandál. Nabouralo optimistickou poválečnou náladu Američanů a vysmálo se jejich budování „amerického snu“. Postavilo veškeré hodnoty na hlavu a zpochybnilo základní jistoty. Například jistotu, že jazyk slouží ke komunikaci: Večírek. Hostitelé jsou stárnoucí profesora a jeho žena, kteří si prostřednictvím virtuálního světa a virtuálních příběhů dokážou ubližovat s šokujícím gustem a razancí. Pravděpodobně proto, aby dokázali sami sobě, že ještě žijí. Hostem je mladý pár na začátku vztahu i kariéry, plný iluzí o budoucím životě. Romantická představa o harmonii manželské lásky je cupována na kousky. A Edward Albee tak činí skrze absurditu. Realita a iluze na sebe tvrdě narážejí, hrdinové hry unikají z nejistoty vlastní existence do

náručí iluze. Prolínání a konflikt těchto dvou světů žene děj jedné noci dál a dál. Skrze pichlavé, vtipné dialogy, psané s ironickým až cynickým nadhledem, založené na principu agresivní hry se odhalují ta nejintimnější tajemství, vyjevují se komplexy, traumata a úzkosti, hrají se kruté a cynické hry, všechny hranice jsou překročeny. A možná je pád na absolutní dno šancí na nový začátek. „Rád bych, aby ses postavila na nohy a rozdávala rány, pusinko, poněvadž tě chci prohnat po ringu a rád bych, abys byla fit!“ Premiéra v březnu 2020 ve Studiu Beseda.

„Bídny prach, který se zvedal za jeho sny“ – Francis Scott Fitzgerald *Velký Gatsby* (režie: Adam Svozil, Kristýna Kosová). – „A tak sebou zmitáme dál, lodě deroucí se proti proudu, bez přestání unášení zpátky do minulosti.“ Divadelní adaptace slavného stejnojmenného románu. Kroniky dvacátých let minulého století. Amerika. New York, svět svobody, jazzu, hospodářského růstu. Svět, ve kterém se s trochou píle může každý stát milionářem. Svět materiálního bohatství a morální prázdnoty. Nick přijíždí do New Yorku a postupně se stává součástí světa mimořádně bohatých lidí. Jeho dům sousedí s majestátním sídlem Jaye Gatsbe, který si nechává říkat Velký Gatsby, milionáře a podivína, pořádkáčího ve svém domě velkolepé bizarní večírky. Přes záliv bydlí Nickova sestřenice Daisy se záletným manželem. Daisy a Gatsbyho cosi spojuje. Stará láska nerezaví, ale žádná idyla to není. Za maskou amerického úsměvu, štěstí a bujarých večírků se skrývá bolest, sobeckost a zmařené sny. Po velkolepém flámu nastává nemilosrdná kocovina. Budoucnost, uznání, lásku a přátelství si nelze koupit. „Toužila, aby její život dostal už nějaký tvar, a to hned – a takového rozhodnutí se musí dosáhnout nějakou silou – silou lásky, peněz, nepochybných prak-

tických výhod – která je na dosah ruky.“ Premiéra v březnu 2020 na hlavní scéně.

„Když se člověk pro něco rozhodne, tak se toho má držet.“ – Laura Wade Doma, jsem zlato! (režie Jan Holec). – „Pořád si říkám, že nám brzy musí přijít dopis, kde bude stát: Štěstí je pořád ještě na přídě, aby bylo jasno!“ Judy je dokonalá žena. Její domácnost je čistá i v tom nejzapadlejším koutku, košile jsou vždy perfektně vyžehlené, jídlo navařené, a když se manžel Johnny vrátí udřený z práce, čeká na něho koktejl a nahřáté papuče. Perfektní domácnost jak z reklamy z padesátých let. Dokonalý život v dokonalé době. Až na to, že je rok 2019. Judy se však rozhodla mít dokonalý domov, ať to stojí, co to stojí. Je však možné žít ve snu, aniž bychom tak ublížili našim blízkým? Svižná, chytrá komedie z pera úspěšné britské dramatičky Laury Wade se zabývá postavením mužů a žen ve společnosti, to vše v nádherné retro estetice padesátých let. Tato hra se s lehkostí a humorem zamýšlí nad touhou dnešního člověka opustit složitý svět plný stresu a zmatku a vrátit se do doby, kdy vše mělo jednoduchá a jasná pravidla a věci byly nablýskané a krásné. Autorce se pomocí vtipných dialogů a skvěle napsaných postav nejen podařilo oživit nádherný svět idealizované minulosti, ale též se rafinovaně dotknout palčivých problémů, které trápí člověka v dnešní přetech- nizované a chaotické době. Hra slavila v Anglii obrovský úspěch a získala celkem pět nominací na nejprestižnější britskou divadelní cenu Laurence Oliviera, včetně té za nejlepší novou komedii. „Jakmile bys vstoupil, moh' bys s pracovním telefonem zavřít do šuplíku i všechny starosti.“ Premiéra v květnu 2020 na hlavní scéně.

„Nech přes noc otevřené dveře... člověk má pocit, jako by spal v zahradě...“ – Erich Maria Remarque

Tři kamarádi (režie: Petr Štindl). – „Pojď, napij se se mnou na naivnost, hloupost a na to, co k tomu patří – na lásku, víru v budoucnost, sny o štěstí – na nádhernou hloupost a na ztracený ráj...“ Robby, Otto a Gottfried. Kamarádi na život a na smrt. Kamarádi ze zákopů první světové války. Tři kamarádi. Kamarádství je taky to jediné dobré, co jim válka přinesla, jenže ani po návratu z ní nepřicházejí lehké časy. Demobilizovaní vojáci nemají ve vyhladovělém Německu dvacátých let jednoduchý život, a tak si kromě každodenní těžké práce ve společné autodílně musejí přivy-

dělávat všichni tři prodejem opravených automobilů a závoděním. V den svých třicátých narozenin potkává jeden z nich, Robby, osudovou dívku Patricii Hollmannovou, do které se hluboce zamiluje a právě láska, obyčejná, silná a ohrožená nepřízní osudu je to, pro co v bezvýchodnosti rozvráceného poraženého Německa stojí za to žít. Společný sen o lepším životě v nejisté a pulzující době, touha žít konečně naplno tady a teď a řídit se jen tak směrem k budoucnosti v opraveném cadillacu, touha chytit vítr, snaha zapomenout na prožité hrůzy v blahé nevědomos-

ti toho, co chystají dějiny, to jsou jen některá témata, která oslovují už několikátou generaci čtenářů a románu známého německého prozaika Ericha Maria Remarqua z roku 1936 tak zajistila nesmrtelnou popularitu. „Nejsem na tom špatně – ale přece jen je lepší o tom nepřemýšlet. Zvláště když je člověk sám. A hlavně večer ne. To se ještě občas vynoří něco z minulosti a strnule se to na člověka dívá mrtvými očima. Ale na to je tu kořalka.“

Premiéra v červnu 2020 na hlavní scéně.

Jana Slouková

VÝCHODOČESKÉ DIVADLO PARDUBICE

VÝCHODOČESKÉ DIVADLO PARDUBICE SÁZÍ V PŘÍŠTÍ SEZÓNĚ NA PESTROU DRAMATURGIÍ

Na velké scéně Městského divadla uvidíte šest nových inscenací: Jiří Havelka *Společenství vlastníků*, britce vtipnou komedii ze života vlastníků bytových jednotek – v jednom domě se odehrává na domovní schůzi, jejíž účastníci se na ničem nemohou dohodnout. Kdo z nás by to neznal? Komedie měla českou premiéru v provedení divadla VOSTO5 a sklízí jeden úspěch za druhým. U nás ji připravuje režisér Petr Štindl. Andrew Bovell – *Až ustane déšť* – tajemný dramatický příběh, v němž se konec světa sice očekává, ale možná neuskuteční... Napsal ho nejslavnější australský dramatik a hra pronikla raketovou rychlostí do celého

světa a všude sbírá ceny. Nad jejím textem jsme společně s režisérem Filipem Nuckollsem vydechli nevšedním úžasem. Uvedeme její českou premiéru. Filip se v Pardubicích poprvé představil inscenací Lovecké scény z Dolního Bavorska. Dále: Luther Davis – Robert Wright – George Forrest – Maury Yeston *Grand Hotel*, muzikál vzbuzující slzy i smích, naplněný strhujícími příběhy, jež se odehrávají v luxusním berlínském hotelu. Libreto vzniklo podle románu *Lidé v hotelu* rakouské spisovatelky Vicki Baumové, podle nějž byl natočen také slavný film. Hudba charakterizuje atmosféru přelomu 20. a 30. let minulého století. Tvůrcem inscenace bude „domácí“ režisér Petr Novotný. Ken Ludwig napsal hru *Sherlock v nesnázích*, brilantní komedii s detektivní zápletkou v prostředí tajemného hradu...

Naším divadlem už úspěšně prošly dvě komedie oblíbeného amerického komediografa Ludwiga *Tenor na roztrhání* a *Cyrano v Buffalu*. I zde vytvořil autor hlavní postavu na motivy skutečné osobnosti, Williama Gillettea, legendárního divadelního představitele Sherlocka Holmese. V naší komedii se pokouší sám vypátrat, kdo po něm v divadle vystřelil a kdo zavraždil vrátného. Tuto detektivní komedii, po jejíž realizaci už dlouho toužíme, si k inscenování vybrala režisérka Janka Ryšánek Schmidtová.

V novém repertoáru bude i hra Arnošta Goldflama *U Hitlerů v kuchyni*. Groteskní výjevy ze života vůdce v kabaretu s písněmi skupiny Tiger Lillies nám s černým humorem a nadhledem připomene, že i za nejstrašnějšími tragédiemi lidstva mohou stát zdánlivě nevinné úmy-

H R O M A D A

sly. Tvůrce inscenace Miroslav Hanuš, který byl léta kmenovým hercem a režisérem Divadla v Dlouhé, se v Pardubicích představil několika komediemi na GRAND Festivalu smíchu a vystupoval též jako moderátor jeho závěrečného Galavečera. Jan Werich – Jiří Svěrák – Oldřich Lipský, to jsou autoři podepsaní pod komedií *Tři veteráni*. Kultovní česká pohádka pro celou rodinu, známou z filmové podoby v její divadelní verzi připravuje režisér Petr Novotný a už teď hledá drobnou představitelku skřítků; ale nepátrejte po anonci na dětský či liliputánský konkurs, poradí si jinak. Premiéru uvidíte v létě na Kunětické hoře.

Na Malé scéně ve dvoře pro vás chystáme dvě nové inscenace: Mark Haddon – Simon Stephens *Podivný případ se psem*. Je to

křehká komedie na téma rodinných vztahů nahlížených pohledem dospívajícího autistického chlapce. Stejnomenou novelu britského spisovatele Marka Haddona, oceněnou prestižní Whitbreadovou cenou, zdramatizoval Simon Stephens. Jeho adaptace získala řadu cen a hraje se po celém světě. Mladá režisérka Kasha Jandáčková se chce ve své inscenaci zaměřit nejen na napínavý detektivní příběh, hravost a osobitý humor díla, ale i na hlubší dimenzi Christopherova vesmíru – John Patrick Shanley *Pochyby*, co je napínavá komorní hra o slabínách skálopevné víry ve správnost vlastních dobrých úmyslů. Drama amerického autora získalo několik celosvětově prestižních cen a roku 2008 bylo zfilmováno s Meryl Streep v roli Aloysius a Philipem Seymourem Hoffmanem v roli Otce Flynnna.

První česká inscenace se konala v Národním divadle v Praze, druhou divadelní realizaci u nás chystá režisér Pavel Krejčí.

Samozřejmě budeme i nadále pokračovat v zavedené tradici IN-projektů – vámi oblíbených scénických čtení v komorním prostředí, doplněných besedami s tvůrci po skončení představení. Zvát budeme i na další poetické pořady na nové, nejmenší scéně zvané Poedium v klubu. Už teď připravujeme večery ke stovkovým výročí básníků Jiřího Ortena a Ivana Blatného. A dál se nechte překvapit...

Jana Pithartová

D I V A D E L N Í

VE SLUŽBÁCH THALIE

PANU FRANTIŠKU LAURINOVÍ K 85. NAROZENINÁM

Bylo to někdy v první polovině 70. let, myslím v roce 1972 nebo 1973, kdy jsem absolvoval svůj první divadelní kurz pro amatéry. Konal se v Poděbradech, asi v rámci tehdejšího FEMADU. Doba děsuplné normalizace běžela na plné obrátky. Spousta výtečných profesionálních divadelníků nesmělo nebo nemohlo pracovat, bylo jim pouze dovoleno pomáhat amatérům. Myslím, že to byl tehdy i případ prof. Jana Císaře a režiséra Františka Laurina, kteří tenkrát kurz v Poděbradech vedli. Jan Císař nás školil v divadelní teorii a František Laurin nás uváděl do tajů režijní práce.

Považoval jsem se především za amatérského herce a měl za sebou první režii, která nedopadla u poroty v okresním měřítku sice špatně, nicméně nesla stopy začátečníka. Jiří Beneš, tehdy šéf časopisu „Amatérská scéna“, mi seminář doporučil.

Já jel do Poděbrad a slova obou přednášejících doslova hltal. Seminář mě natolik ovlivnil, že jsem u divadla vydržel až dodnes – a pan režisér Laurin na tom má průkopnickou zásluhu, za což jsem mu moc vděčný.

Zažil jsem ho i v dalších letech jako člena porot na přehlídkách, vedl další kurzy a po přehlídkách jezdí dodnes, i jako běžný divák. Vlastně jsme se při různých přehlídkách a festivalech jen potkávali a přátelsky pozdravili, vždycky jsem ho ale považoval za vzdělaného profesionálního divadelníka. A viděl i několik jeho inscenací, které mě nikdy nezklamaly. Naopak, patřil a patří k těm profesionálním kumštýřům, kteří se na amatérské divadlo nikdy nedívali s vrchu, uměli poradit, pomoci, co hodnotili amatéry s respektem. Byl vždycky velice slušným člověkem.

Tato vzpomínka je skromným pokusem přidat se k gratulacím Františku Laurinovi k jeho požehnanému věku. S přáním, aby svou neutuchající divadelní energii měl dál!

Václav Špirit

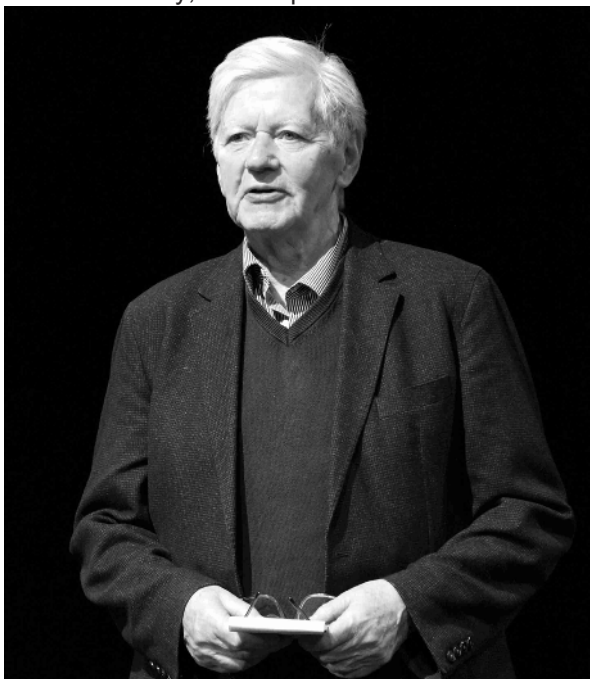
VÁŽENÝ PANE PROFESORE,

na podzim oslavíte krásné narozeniny, proto mi dovolu, abych Vám k vašemu jubileu popřál již teď dopředu.

Celý můj divadelní život po pubertě je spojen s Vámi (profesorem Císařem a Sašou Gregarem). Je to už bez mála 20 let, co jsme se poprvé setkali, abyste nám/mi udělil první rady. A já si to pamatuju velmi přesně dodnes.

V Třebové Vám moji kolegové z DS Hýbl nikdy neřekli jinak než „Krásný František“. Právě tak jsem o Vás slyšel ještě předtím, než jsme se poprvé setkali. Předcházela Vás pověst moudrého a laskavého porotce, který je vždy připraven pomoci. A tak jsem Vás měl tu čest poznat i já. Jako velkého elegána. V saku a s kloboukem. Jako majitele podmanivého hlasu, kterým i nepříjemné pravdy o chybách v našich inscenacích vlastně nezněly tak hrozně. Jako přemýšlivého, vstřícného, chápajícího, povzbuzujícího, vysvětlujícího, milého, empatického porotce, který se zájmem sleduje cestu a vývoj každého ze souborů, s kterými přišel kdy do styku. A především jako Krásného Člověka, se kterým zajít na oběd či skleničku pro mne bylo vždy vyznamenáním a velkou poctou. Posezení s Vámi kdekoli a nad jakýmkoli tématem pro mne bylo vždy velmi příjemným zážitkem. Lidsky hřejivým.

Co ale bylo tím nejsilnějším zážitkem s Vámi? Když jsem šel vloni poprvé jako student na DAMU. Byli jsme spolu na rychlém obědě v knihovně. Vy jste přiběhl z konzervatoře, měl jste málo času, spěchal jste zpět. Přesto jste mne ale doprovodil po obědě až před dveře Karlovy 26, popřál mi štěstí a zvolal: „Tak pravou!“ A já vstoupil dovnitř. A vy spěchal zpět do výuky. Jsem Vám za to neskonale vděčný, moc to pro mne znamenalo.

Velmi rád vzpomínám na všechny naše večery v Hronově či Poděbradech, kdy jsme mluvili o tisících tématech. Jste skvělým řečníkem, ale rovněž vstřícným a naslouchajícím posluchačem.

Jsem vděčný, že jsem Vás mohl poznat.

Vážený pane profesore, přeji Vám k Vaším 85. narozeninám mnoho zdraví, štěstí, spokojenosti, neutuchající elán a především se již teď těším na naše příští setkání.

S úctou a vděkem

Josef Jan Kopecký

MILÝ FRANTIŠKU LAURINE,

jezdím už více než dvacet let, pravidelně v lednu, do Alp, pod kopce zvané Rosengarten-Cattinaccio, narodil se tam slavný italský sjezdař Tomba. Tam se rozkládá království Laurino. Známe ho sněhem vysoko pokryté, ale i v létě jsem ho zažil – louky plné bylin, bílých a žlutých květů... V tradici toho kraje jsou zástupy pohádkových bytostí, jakýchsi místních elfů, ďáblíků i princezen, kterým vládne King Laurin, krásné místo. Vždycky si tam na tebe, Františku, vzpomenu, zvláště v horské hospodě U krále Laurina, neboť jsi také král nebo přinejmenším rytíř. Divadla a života.

Kolik už je to let, co jsme se spolu potkali poprvé. Určitě na Hronově, to vím určitě, i nějaké moje představení jsi tam, coby ctihodný a respektovaný porotce, viděl. A pak postupně, v různých hovozech, jsme si k sobě našli i bližší cestičky. I v porotě miletínských přehlídek, či v Brněnci, při tvých návštěvách Hradce Králové, kam sis rád na červnový divadelní festival odskakoval z léčení v lázních Bělohrad...

Tvá „porotcovská“ vystoupení vždy byla, a nejen pro mě, zážitkem. Nádherně jste se v Červeném Kostelci doplňovali s prof. Císařem: to co on řekl svou nezaměnitelnou (a oblíbenou) dikcí teatrologa, to jsi vždycky přeložil do slov amatérům bližším: „Víte přátelé, to, co jsem viděl, to, co jste tam měli trochu problematické, to se mi v mé režiséřské praxi také stalo...“ – Byla to vždy nejlepší cesta k pochopení výhrady nebo „jemné“ kritiky, při níž mohlo dojít k souznění obou stran. Proto tě amatérští divadelníci mají rádi. I jako lektora kurzů, které jsi u nás ve východních Čechách vedl, mnozí na ně s láskou vzpomínají jako na základní zdroj a podnět svého divadelního vnímání.

Viděl jsem řadu tvých krásných divadelních před-

D I V A D E L N Í

stavení i televizních inscenací. Jednou, když Viktor Polesný točil naši ústeckou *Vévodkyni valdštejnských vojsk* jsem tě zahlédl na Kavčích horách, při práci ve střižně. Zámával jsi na mě přes sklo, a šel mi potřást rukou. Dva dny jsem si ji pak nemyl, asi už o tom nevíš...

Vždycky, při nějakém vzpomínání, vystrčí růžek i vzpomínka možná nepodstatná – mnoho jsme jich hledali, když jsme se spolu pustili do knížky o tvých životních osudech, *Divadlo mého života* jsi ji nazval. Mnohé hodiny jsme spolu trávili s diktafonem, pak jsi trpělivě i ručně psal další a další pokračování, bavili jsme se hledáním nejsprávnějších slov a nejdramatičtějších epizod. A v závěru jsi citoval z knihy Františka Kožíka o Donu Quichotovi, který říká „Pomalou, pomalu odcházíme, neboť v ložských hnízdech už není letos ptáků“. Na což odpovídá Sancho: „Neumírejte, milostivý pane můj, ale poslechněte mé rady, a žijte ještě dlouhá léta. Třeba za nějakým křovím najdeme paní Dulcineu, vysvobozenou z čarů, a to bude potom radost...“

Přál bych ti, Františku, statečný Františku, který přes mnohé obtíže stále věříš životu, v němž je divadlo možná ne vším, ale pevným bodem, a kolem něhož tvoříš svůj svět, abys měl stále sílu a chuť dělit se o vše, co tebe samotného tvoří – ve škole, kde mladým adeptům herectví odkazuješ svůj nejsilnější životní odkaz, i mezi amatéry, kteří tě milují. Není dnes už mnoho osobností tvého rozměru, doba mobilní (a často debilní) stírá rozdíl mezi pragmatickou současností a košatou tradicí, kterou, i při svém moderním pohledu na svět a divadlo, považuješ i ve svých dnešních pětáosmdesátinách, za živnou půdu rozvoje, za mízu divadla.

Tvůj Saša Gregar

PŘÁNÍ TÁTOVI

Ahoj táto, blíží se ti narozeniny. Dovol, abych ti popřála především hodně zdraví, které nás drží na nohou a dovoluje nám užívat si všech radostí života. Přeju ti hodně lásky, musíš uznat, že přízně se ti od nás žen a dívek dostává hodně. Nevím, zda je to prohra či výhra, ale celý život jsi v naší rodině obklopen samými citlivými i svéráznými ženami. I domácí mazlíčci jsou u nás k „tvé radosti“ rodu ženského. Máš prostě na ženy štěstí. Do třetice ti, táto, přeju stále hodně tvé bláznivé fantazie. Tou jsi mě nakazil už v dětství, a i přes tvoji počáteční nevoli ji i já využívám ve své herecké profesi i v životě. Doufám, že ti ještě dlouho vydrží tvůj smysl pro humor, který si i já díky tobě nesu životem. Moc si vážím, že jsi mým tátou už 47 let. Vždy-

František se svou dcerou Sabinou

ky jsi byl pro mě citlivým a diplomatickým rádcem a nasadil jsi svojí něhou a empatií mým budoucím chlapcům opravdu vysokou laťku. S velkou úctou také sleduji tvoji životní a uměleckou cestu od angažmá v tehdejší Realistickém divadle v Praze, přes divadlo Národní, později vinohradské. Tvá mimopražská angažmá nejen v pardubickém divadle, ale i v řadě dalších míst po celé republice. Sleduji také tvoji lásku k amatérské scéně, přes všechny festivaly až k Jiráskovu Hronovu, kam jsi mě vozil už od dvou let. V neposlední řadě si velice vážím tvé pedagogické činnosti, jak na DAMU či na pražské konzervatoři. Myslím, že málokterý absolvent herectví se během svého studia s tebou nepotkal. Víím, že jako mladší herečka jsem se tvým připomínkám vztekle bránila, ale dnes jsi mým nejcenějším rádcem.

Táto, přeju nám všem, abychom se ještě dlouho co nejvíc setkávali, abychom spolu oslavili ještě hodně Vánoc, abychom spolu zase jeli třeba na Nový Hrádek, kde jsi vyrůstal, abychom si řekli ještě mnoho historek o starých hercích, které už upadají v zapomnění. Málokdo si totiž pamatuje to, co ty. A ještě jedna věc, které si na tobě nesmírně vážím. Je to pokora. K lidem, k profesi, k životu. Jen s ní může člověk něco dokázat. Když jsi byl malej, tvoje maminka i babička tě s láskou oslovovaly Hantíšku. Já ti ze srdce přeji, abys tím Hantíškem ještě dlouho zůstal. Mám tě moc ráda.

Sába

P. S.: Samozřejmě se připojují máma, Valentýna a Mája.

KAREL „C“ ŠEFRNA, OSMDESÁT!

Snad jen dvakrát jsem mohl nahlédnout do tvůrčí dílny svitavského Céčka a jeho zakladatele, dlouholetého principála, autora, herce, muzikanta a režiséra Karla Šefrny. Jinak skvělého zubaře. V mládí také léčil můj chrup: pokaždé mi po nějakém zákroku řekl – a teď si zakouříme. Zapálil si, i mě dal cigáro, pak sedl ke klavíru a hrál. Bolest, sic jen mírná, odešla do zapomnění. Jednou mi odpomohl i hypnózou, jejíž umění rovněž ovládá... Prostě, jako by se s ničím nepáral, byl věčný, pragmatický, praktický, a citlivý – jako jeho divadelní nadání. Dnes už nekouří, ale své jiné talenty pěstuje dál, i ve svém již úctyhodném věku, v září mu bude osmdesát...

To nahlédnutí pod pokličku tenkrát souviselo se skvělou céčkovskou inscenací *Fialový vítr*, ještě s Jindrou Pevným, Petrem Mohrem a ostatním svitavským sborem. Občas jsem tehdy něco připodotkl k nějaké nešikovnosti, ale atmosférou zkoušky (natož pak inscenací) jsem byl okouzlen – formulování snových představ, hledání výrazových prostředků – jako když básník vymýšlí variace slov, jako když malíř hledá linku, vybírá barvu... Byť věčně, pragmaticky a prakticky – ale vždy v řádu poezie, která se vzpírá banální interpretaci, kostrbaté stavbě.

Karel Šefrna tvoří na jevišti osobitým a nezaměnitelným způsobem (který je vlastní i jeho kamarádům – spolupracovníkům), a to v hledání zvláštní osobité metaforické zkratky, zasahující nejprve oko a ucho a pak hned duši. Uvědomil jsem si to i při práci na knížce, kterou jsme spolu k jeho osmdesátinám dávali dohromady: Karlovo myšlení je spontánní, „souborné“, kašle na banální klišé, na „pragmaticčnost“, na nějaká pravidla. Myslí v obra-

zech. Často jsem si kladl otázku, jak se to slučuje s jeho myšlením profesním, v tom „pragmatickém“ oboru, který kromě citu v prstech a řemeslné jemnosti vyžaduje především racionální řešení, jasnou cestu k cíli, jak se alespoň domnívám. Ale Karel v divadle racionální řešení či ověřené postupy často nerespektuje, jeho cesta k divákovým smyslům vede jinudy, banálně by se dalo říci: od srdce k srdci, od duše k duši. Ale také zásadně, jako když musíš říznout do masa – a nezabít.

V knížce, kterou jsme nazvali *Ostrov splněných přání*, podle jedné z prvních slavných céčkovských her, se o Karlově myšlení, ale samozřejmě o jeho cestě za neotřelým, moderním a živým divadlem, i o osobním životě, dočtete mnohé. I to, co na sebe dosud neprozradil – totiž, že je člověk vroucný a milující, psal to vždy s velkými rozpakami... Karel Šefrna, vášnivý rybář, něžný i expresivní muzikant, jemný i drsný básník, nehistrionický herec zastřený a jakoby opatrný a ostýchavý dikce (byť pro „neformální“ slovo nechodí daleko), se na světě i ve svých osmdesátých letech dívá očima okouzleného kluka. Nechť Bůh a příroda, i lidi vůkol, mu dopřejí slušnou řádku dalších let. S Karlem je dobře. A sranda. Je to správně mužskej...

Saša Gregar

MILÝ KARLE!

Všechno, co jsem o tobě dokázal napsat, jsem už napsal do knížky, která snad vyjde k tvým neuvěřitelným narozeninám. A tak ti přeju:

aby se ti dobře psalo, režírovalo a hrálo,
aby ti šly písničky,
aby ti ladily housle, basa i piáno,
aby ti lyže dobře klouzaly,
aby braly ryby,
aby ti víno chutnalo,
aby lidi zpívali,
aby tě měla Blanka pořád ráda
a abys dlouho žil, zdráv, šťasten a vesel byl!

Mám tě rád. Jsi kamarád.

Luděk Richter

smutné zprávy...

ODEŠEL VIKTOR TRNKA

V půlce ledna nás všechny zaskočila smutná zpráva: nečekaně zemřel ve věku 72 let jeden ze služebně nejstarších členů Divadla Exil, Viktor Trnka. Kamarád a skvělý herec, který proslul jako zábavný společník, nikdy nezkazil žádnou legraci. Ztvárnil desítky rolí všech žánrů, v posledních letech jste ho mohli vidět v kabaretu *Mravnost – marnost*, v *Rackovi*, *Sedmi kráskách* nebo *Maryše*.

Jeho tatínek byl profesionálním hercem a Viktorovi učarovalo divadlo amatérské. Věnoval se mu odjakživa. A když se v roce 2000 zakládalo Divadlo Exil, netrvalo dlouho a Viktor stál na jeho jevišti. Charismatický, osobitý, charakterní... S dalšími přívlastky bychom mohli pokračovat.

Byl charismatický bouřlivák, ale v osobním životě starý mládenec, který měl bouřlivé mládí za sebou. Mohli jste ho každý den, pokud nebyl v divadle, potkat na baru v Imperialu, přicházel s úderem osmé večerní, odcházel o dvě hodiny později. A protože tahle hospoda je od Divadla Exil co by kamenem dohodil, často jsme tam rádi, po představeních a zkouškách, za Viktorem chodili. A poslouchali jeho historky, žasli nad tím, co všechno zažil, jak je sečtělý. A jak se s ničím nemaže. Ale pozor – Viktor sice měl rád pivo a rum, ale věděl, že to dohromady s divadlem nejde, na zkoušky chodil připravený, pivo přišlo na řadu až potom. Rozčilovalo ho zdržování od práce klábosením, když už byl na place, tak chtěl, aby se makalo. Své role měl pod kůží, stačilo mu jen nastínit, co se od něj čeká a on už věděl. Jediné, čemu se vypěchoval, byla větší pohybová aktivita na jevišti, to pro něj moc nebylo.

Na premiéry nám nosil bramboráky vlastní výroby. Ačkoliv žil sám, poctivě si vařil. A výborně! Také rád jezdil na kole (také nejlépe někam na pivo). A v létě vyrážel na Moravu, do Uherčic, kde po léta měl brigádu na zámku.

Viktor ve vzpomínkách svých kolegů: (Věra Zapletalová): *Viktor Trnka – to byl člověk s velkým srdcem, se smyslem pro humor a nezaměnitelným smíchem. Poprvé jsme se herecky potkali v představení Sed-*

mikrásky – neměl rád žádné dlouhé a náročné choreografie – skoro pokaždé to bojkotoval se slovy, ať jdeme radši do Impiku na pivo. V Maryše mi zase ve chvíli, kdy jsem měla být smutná a plakat, pokaždé do ucha šeptal nějaké ptákoviny, aby mě rozesmál... Ale naštěstí se mu to nikdy nepovedlo, i když jsem jednou měla na mále. Byl to parťák do nepohody – naposledy jsme spolu stáli na prknech v kabaretu Mravnost-marnost. Jeho znamenitým „Oh, no!“ (čti: ou-nou) končilo celé představení. Doted' mi to zní v uších. Bylo mi cti stát po Tvém boku na jevišti!“ (Simona Andrejsová): „Viktor mě vřele přijal, když jsem do divadla přišla. Nechal si radit ohledně pěvecké techniky, měl přirozený projev plný energie. Před představením jsem měla výhradní právo mu rovnat motýlka a přepudrovat ho. Byl to pravý Exilák, který nechyběl na žádné větší akci.“ (Tomáš Klement): „Těžko vybrat jednu vzpomínku na Viktora. Vyberu nakonec tu úplně poslední. Šel jsem pár dní před jeho smrtí z divadla, Viktor zrovna vyšel ven na „kuřáckou“ před svou domovskou hospodu Imperial, nevšiml si mě. Hlavou mi blesklo, že bych běžel dál, beztak jsem pospíchal. Však Viktora určitě potkám brzo v Exilu a budeme mít čas si promluvit. Pak ve mně zvítězila slušnost, zpomalil jsem, a upozornil na sebe. „Ahoj Tomáši, rád tě vidím,“ usmál se na mě Viktor přes svůj charakteristický knír. V jeho podání to neznělo jako prázdná fráze. Vím, že mě skutečně rád viděl. A pak už si s chutí potáhnul z cigarety, já zase utíkal domů za rodinou. Dnes jsem rád, že jsem tehdy zastavil a s Viktorem se mohl rozloučit. I když

jsem to tehdy netušil, že je to naposled...“ (Saša Gregar): „S Viktorem jsem se potkal na jevišti jen jednou, v Mravnosti. Byl to skvělý herec, puďák, naturščik velkého dramatického srdce. Sedli jsem si spolu. A chtěli spolu secvičit i hru. Upravil jsem mu ji na tělo a takhle jedno dopoledne ji dal na poštu. Odpoledne mi volali, že už není...“ (Kateřina Fikejzová-Prouzová): „Když má někdo být mezi Exilem a Imperialem, je jasno! Je vám večer smutno? Můžete se podívat za kamarády do divadla nebo zajít „na jedno“ za Viktorem. Mluvili jsme samozřejmě vždycky o divadle, o knížkách, o filmech, o cestování... Viktor byl šarmantní, galantní, zábavný. Jako režisérka jsem si chrochtala blahem, když hrál Petra Sorina v Rackovi. Byl to herecký koncert. Pořád slyším v hlavě, jak říká: „Letěl tudy tichý anděl“. Bylo v tom něco až nadpřirozeného. A jako jeho soupeřnice na jevišti zase vzpomínám na to, jak jsme se v zákulisí společně nasmáli. Jo! A mám jednu výbornou historku o tom, jak si Viktor koupil vysněné boty. Až mě někde potkáte, ráda vám ji řeknu!“

Kateřina Fikejzová Prouzová

PAVEL ROČEŇ

Po dlouhé nemoci opustil soubor Divadla Exil Pardubice Pavel Ročeň, během posledních čtyř let jste ho mohli vidět v inscenacích *Racek*, *Kuřačky a spasitelky* a *Zázračné cvičení*. Svůj boj s rakovinou prohrál ve věku 51 let...

V září roku 2015 jsme začali zkoušet Čechovova *Racka* a chyběli nám herci. Kolegyně nám jednoho nabídla, prý nějaké herecké zkušenosti (z dětství) má, a je s ním legrace. Zkrátka fajn chlap, zná ho spoustu let, a ví, že by si chtěl divadlo vyzkoušet. A to byl Pavel Ročeň.

Dostal malou, ale výraznou roli nepříjemného, vztekaleho správce statku. Což nebylo zrovna jednoduché, protože Pavel byl pohodář. Ostýchal se křičet na jevišti na kolegyni Naďu Kubínkovou, i když ho povzbuzovala slovy: „Neboj, pojď do mě!“

Divadlo jako srdeční záležitost: hned od začátku bylo jasné, že Pavel je srdcař, divadlo si ho k sobě rychle připoutalo. Na zkoušky chodil připravený, včas, ochotně s čímkoliv pomohl, cokoli zařídil. A z nováčka se stal kamarád, jeden z nás. Když začal zkoušet svou druhou, tentokrát velkou roli v inscenaci *Kuřačky a spasitelky*, byl už nemocný. Věděl, že ho čeká boj, dlouhá a náročná léčba, ale na odpočinek nemyslel, chtěl hrát divadlo. A je neuvěřitelné, co všechno v roli Andreje dokázal. Jeho zdravotní stav se zhoršoval, on naplno každý měsíc odehrál v Exilu představení pro plné hlediště, pak jel na soutěžní přehlídku, kde dostal cenu za herecký výkon, a pokračoval na celostátní přehlídku, kde opět podal skvělý výkon, přestože mu bylo zle. Na našem nejslavnějším festivalu amatérského divadla, na Jiráskově Hronově, odehrál dokonce během jednoho dne dvě představení. Byť stát na jevišti celé dvě hodiny je náročný úkol i pro zdravého člověka. Muselo ho to stát obrovské úsilí.

Ale byl bojovníkem až do samého konce, dokonce začal zkoušet další inscenaci, *Zázračné cvičení*. Naučil se obrovské množství textu, a když se cítil trochu snesitelně, zkoušel s kolegy přímo v divadle. Premiéra se ale musela ze zdravotních důvodů odložit a vypadalo to, že možná na ni nedojde. Jenomže Pavel, odhodlaný bojovník, za pomoci své ošetřující lékařky, rodiny, přítelkyně Leony a parťáků na jevišti, to dokázal. A podal nadlidský výkon.

Přečtěte si kousek recenze, která vyšla v týdeníku Pernštejn. „V roli jednoho ze tří protagonistů vystoupil na jevišti Pavel Ročeň a skvěle, s výraznou vnitřní kázní, odehrál celé, téměř dvouhodinové představení, ačkoli se potýká s vážným onemocněním. Před něčím takovým – před láskou k divadlu a k touze předstoupit před diváky s vědomím, že bude nutné potlačovat bolest – lze pouze smeknout, a přemýšlet o tom, co je v našich životech nejpodstatnější.“

Každému herci se pod kůži vryjí repliky, věty, které říká na jevišti, některé ho dokonce provázejí celý život. Možná, že kdyby Pavel chtěl říci něco na rozloučenou, možná by si půjčil slova Andreje z *Kuřaček a spasitelky*: „Musí se žít. I ten sranec se musí žít. Tady nebo jinde...“

Kateřina Fikejzová Prouzová

ZPRÁVY ZÁVĚREM

VÝROČNÍ ZPRÁVA PŘEDSEDY VSVD ZA ROK 2018

přednesená
na Valné hromadě VSVD 16/2 2019
v divadle EXIL v Pardubicích

Milí divadelní přátelé, dámy a pánové, vážení hosté,
rok se s rokem sešel, máme tu další Valnou hromadu. Doufám, že i letos to bude především příjemné odpoledne – byť se s její přípravou nese i jedna nemilá komplikace: O vystoupení na naší Valné hromadě totiž projevily zájem dva soubory – a my museli vybrat pouze jeden z nich. Omlouvám se proto hned v úvodu Petru Hakenovi, který nám vystoupení nabídl jako první již před několika měsíci na našem Divadelním cenění – a s vystoupením dnes na VH počítal... My jeho nabídku vedli v patrnosti, ale jak šel čas, napadl nás ještě další soubor – a jelikož jsme Petrovu nabídku nebrali jinak než jako nabídku – dohodli jsme se na vystoupení s místním souborem, souborem divadla EXIL, který nazkoušel hru Do zdi (Viktorova cesta) s jubilantem Sašou Gregarem v hlavní roli. Nebyl v tom žádný zlý úmysl směrem k Petrovi! Přesto se ti, Petře, ještě jednou omlouvám.

Příští rok oslaví VSVD 30. výročí svého vzniku! Měli bychom proto už dnes uvažovat o tom, jak toto výročí oslavíme. Bude to jistě také jeden z bodů příštích jednání Rady VSVD. Že se naše sdružení transformuje, mění, to Vám ještě v rámci této zprávy řeknu. Přesto, nebo možná právě proto! Bychom oslavy uspořádat měli. Minimálně jako ohlédnutí za třemi desítkami let naší činnosti.

I v roce 2018 jsem ve svých úvodních psal o postavení divadelníků ve společnosti a o tom, jak naši současnou společnost vnímám. Napsal jsem mimo jiné (do jarní HROMADY 2018):

„Žijeme ve zvláštní době. Žijeme si pohodlně. Vlastně nám skoro nic neschází. Naučili jsme se žít bez zásadních problémů. Všechno poklidně plyne. Žádné silné vzruchy. Klidná voda. Bez peřejí. Dokonce možná i bez meandrů. Proč se

nervovat? Kvůli čemu? Všechno je přece v nejlepším pořádku! Opravdu? Události posledních týdnů a měsíců křičí. Ale nikdo neslyší? Nerad se pouštím na tenký led. Protože: Proč si dělat zle? ... mám pocit, že by nám věci kolem nás neměly být *jedno*. Že bychom se za hodnoty, ideály, svobodu, demokracii ... prostě měli postavit. Že bychom je měli hájit, že bychom se za ně měli rvát, že bychom za ně měli bojovat. Ono je to takové plíživé. Ale všudypřítomné. Zdá se mi, že už jsme si snad zvykli (?) na to, že se zásadní *problémy* překryjí něčím *křiklavým*. Stačí, když se řekne *pussy*. A najednou se přestane řešit, co se kde děje. ... Stále znovu mě překvapuje, kolik lidí je vděčných za *drobty* ze stolu – a je jim jedno, že *hostinu* spořádal někdo *jíný*. ...“

Resp. toto (na podzim 2018):

“Nový rok, doufejme, s sebou přinese jen samá pozitiva. Jako ten letošní? ... Češi mají být na co pyšní. Ale nesmějí ztratit *pokoru*. *Aroganci* to nikam nedotáhneme. Tím ale neříkám, že nemáme mít *zdravé sebevědomí*! Člověk by měl mít stále na paměti, že není počátkem, že je součástí nějaké historie, že utváří přítomnost a ovlivňuje budoucnost. ... Prožíváme jedno z nejlepších období naší historie, období prosperity, kdy možná začínáme být až rozežraní. ... Je na nás, abychom o věcech přemýšleli v širším kontextu. Tak jak to divadelníci konečně vždy dělají, protože právě divadlo se k věcem společenským dokázalo vždy vyjadřovat! Dokázalo pojmenovávat, někdy zesměšňovat, jindy apelovat! Vždy se stavělo do role mluvčího, který ukazuje prstem na dobré či špatné. ... Doufejme, že nám rok 2019 přinese jen samá pozitiva. Že výhry budou výhrami, nikoli Pyrrhovými. Že čest, slušnost, pracovitost, pravda, láska a *pokora* budou hodnotami, kterými vstoupíme do druhé stovky naší státnosti, do budoucnosti. Že budeme mít sílu změnit naši *přítomnost*. Že nezůstaneme pasivně netečními. Že i skrze naši vášeň – divadlo – přispějeme k tomu, aby si naše děti mohly říct: Ano, máme být nač pyšní. ...“

Jsem moc rád, že naši Divadelní HROMADU čtou nejenom naši členové, jsem rád, že dokonce vyvolává diskuse. Na můj poslední úvodník mi totiž přišla i reakce:

„Vážení, milí, drazí, divadelní přátelé!
Jak velice těžké je napsat úvodník „divadelní Hromady“. Kde neustále hledat témata a náměty? Věřím, že takový úvodníkář, musí zachovat jistá pravidla.

MOTIVY - TÉMATA - CÍLE JEDNÁNÍ

Dále nerozvádím. Do dnešního amatérského divadla se vloudili profesionálové (někdy i studující), kteří si z amatérů dělají pokusné králíky.

Cituji: Amatérské herectví nevyžaduje zdaleka znalost toho, co někdy nazýváme řemeslem, dokonce ani ne velkou dávku specifického hereckého talentu.

(Jan Císař)

Studenti různých uměleckých škol tzv. obšlehnu profesionální představení, která pak vydávají za vlastní nápady. Vesničané nemohou chodit dvakrát týdně do divadla, někdy i pro jistou vzdálenost. Omlouvám se profesionálům, kteří nezištně pomáhají amatérským souborům. Ale rozhodně nemám rád rádobyumělce, kteří vědí co je to autor, jak na jeviště přijít, jak z jeviště odejít. Dříve měli ještě ruštinu.

Proč stále úvodníkáři pláчете nad současnou politikou a jak je to vše smutné? V příloze Vám posílám svůj politický úvodník Světový vědecký fekalis-mus. Obsahuje veškeré zásady činoherní režie. Je to zpracovaný článek Zdravotnických novin z roku 1991. Měl být původně zdůrazněním minulé doby. Dnes, se stává k zamyšlení v širším kontextu doby dnešní. Doufám, že po zveřejnění se milí úvodníci budete politickým úvahám vyhýbat a psát jen o amatérském umění.

Svatopluk Václav Vobejda, absolvent pouhé Lido-vé konzervatoře. (za bolševika)

Všem amatérům zdar! I těm nebeským na vinici Páně!“

Milí přátelé,
politika ovlivňuje samozřejmě také Jiráskův Hronov, který se stále posouvá: v roce 2017 proběhl podle nové koncepce, v loňském roce s novým šéfem – Honzou Julínkem. Drobné komplikace nastaly, ale vše se řešilo již v místě – snad ke spokojenosti všech účastníků. Na co ale narážíme je: co od Jiráskova Hronova vlastně chceme. Nový programový ředitel totiž čím dál tím více tlačí na to, aby byl Hronov skutečně Avignonem. Chce

rozšiřovat programovou nabídku, chce další hrací prostory. Jen je třeba se ptát: na úkor vzdělávání? Kam se má tedy vzdělávání přesunout? Pro koho? Za jaké peníze? Řešit by to měl festivalový výbor, stále více bezzubý orgán, resp. odborná rada, která tento proces možná už i zahájila (viz loňská Volyně).

Co nového do dění kolem Jiráskova Hronova vstupuje jsou loňské komunální volby. Radnice v Hronově se totiž otřásla v základech. Hanka Nedvědová, bojovnice za Jiráskův Hronov, po dvaceti letech ve funkci starostky skončila. Co bude dál? Zaslechl jsem proklamace od místních, že nové vedení chce navázat tam, kde staré skončilo. Ale... Případné rozpory u místních by mohly zavdat příčinu k nové – další diskusi o konání žatvy v Hronově. Mohly by zavdat příčinu k přepracování koncepcí, poslání, podoby, ... Věřme, že vše dobře dopadne.

To se týká i plánu ARTAMy - podepsat dvoustrannou smlouvu mezi městem a ARTAMou, kterou chce nahradit statut Jiráskova Hronova. Smlouvu, jak víte, já dlouhodobě odmítám, protože, na rozdíl od ministerského výnosu, se každá smlouva dá vypovědět.

Jiráskův Hronov 2018 zavedl nový vizuál. Myslím, že všeobecně velmi dobře přijatý. Zavedl mnohem silnější působení JH na sociálních sítích, což opět hodnotím jen kladně. Především ale JH 2018 zvládl přípravu celého festivalu v rekordně krátké době (díky posunutí Volyně na červenec) bez navenek viditelných problémů. (Za sebe jen musím říct, že schůzka programové rady v jednu hodinu ráno v předposlední den Volyně byla náročná ☺) A nyní k radě VSVD, která neřeší jen a jen Hronov. Velmi poctivě se její činnosti věnovala Kateřina Fikejzová Prouzová v podzimním/zimním čísle HROMADY. Jako doplnění jejího článku mi snad dovolte jen drobné doplnění o Tylech: Kateřina psala o tom, že jsme Tyla již předali paní Růženě Kněžourkové, aby byla informace úplná, předán byl také Tyl Marii Kučerové – a to v jejím domácím prostředí v Divadle Exil. A Jaroslavu Ipserovi jsme jej předali na Divadelním cenění v Draku.

Předána již byla i cena ministra kultury Vladimírovi Hulcovi. Toho jsme navrhovali již v loňském roce, náš návrh nakonec podpořili i další – a tak mu byla předána cena na letošním Písku.

Co se postupových přehlídek týče, opět od nás vše víte ze stránek HROMADY (program, výsledky, hodnocení lektorských sborů). Obsáhle jsem

D I V A D E L N Í

Vás informoval také o našem zastoupení na Jiráskově Hronovu. Zrovna tak jsme se rozepisovali o vzdělávání a Divadelním cenění. Proto mi dovolte tato slova již neopakovat – a máte-li chuť, vraťte se k zmiňovaným článkům z podzimního/zimního čísla HROMADY ☺.

V otázce financování Vás, jako každý rok, odkazuji na přiložené zprávy pokladníka, resp. Zprávu revizní komise.

Závěrem mi dovolte říct, že jsem šťastný, že naše VSVD je tak aktivní, že pracuje a že jeho práce má díky Vám smysl.

Josef Jan Kopecký

ZPRÁVA REVIZNÍ KOMISE PRO DOPLNĚNÍ ZPRÁVY O HOSPODAŘENÍ VSVD ZA ROK 2018

Dne 2. 2. 2019 provedla revizní komise ve složení: Pavel Švorčík, předseda, Milan Zlesák a Ing. Jaroslav Josef, členové a pokladní Ilona Chytráčková, kontrolu účetnictví VSVD za účetní období roku 2018. Organizace se při vedení účetnictví řídí zákonem 563/1991 o účetnictví v platném znění a dle předpisu platného ke dni 31. 12. 2003 vede jednoduché účetnictví. Komise ověřila zápis o konečném stavu účtu a pokladny za rok 2017 a porovnála je s počátečními stavy na rok 2018, zapsanými v účetní knize a pokladně. Počáteční stav pokladny v r. 2018 byl 19 173 Kč, počáteční stav účtu v roce 2018 byl 225 800,09 Kč. Obě částky jsou totožné se závěrečnými částkami z roku 2017.

Komise dále zkontrolovala, zda údaje vedené v účetní knize odpovídají příjmovým a výdajovým dokladům, jakož i výpisům z účtu, a neshledala žádné rozdíly a závady. Rovněž tak zůstatky hotovosti v pokladně i na bankovním účtu u České spořitelny souhlasí s vedenou evidencí.

Byla provedena kontrola hotovosti v pokladně, která k 31. 12. 2018 činila 19 889 Kč a tato částka odpovídá rozdílu mezi ročními příjmy a výdaji vedenými touto formou. Výčetka hotovosti v pokladně je přílohou č.1 k této zprávě. Prostředky vedené přes bankovní účet činily k 31. 12. 2018 celkem 229 311,67 Kč a jako konečný stav odpovídají rozdílu mezi ročními příjmy a výdaji. Stav

bankovního účtu byl zkontrolován na konečném ročním výpisu z účtu.

Jednotlivé doklady jsou vedeny chronologicky. Výdajové a příjmové doklady a výpisy z účtu jsou odděleně číslovány. Všechny doklady jsou potvrzeny předsedou VSVD.

Komise dále zkontrolovala správnost součtů a neshledala nedostatky. Rovněž zkontrolovala zda u částek, které jsou předmětem rozhodování rady nebo valné hromady, jsou uvedena data o rozhodnutích, na jejichž základě byly částky přijaty a vyplaceny. V roce 2018 se jedná pouze o členské příspěvky AITA/IATA ve výši 1 200 Kč a příslušný dokument je k potvrzení o platbě přiložen. Další drobné výdaje (např. materiál, občerstvení, upomínkové předměty, doprava apod.) jsou vydávány na základě rozhodnutí členů výkonného výboru.

Příjmy VSVD za rok 2018 jsou výlučně z členských příspěvků a úroků z účtu organizace. VSVD nepřijala za kontrolované období žádný účelový příspěvek od jiných organizací o jejichž využití by těmto musela podávat zprávu. Členské příspěvky jsou vedeny adresně (jmenovitě) a je možné vysledovat v této oblasti plnění členských závazků. Dále byla provedena kontrola plnění úkolů vyplývajících z usnesení valné hromady. Komise konstatuje, že všechny uložené úkoly byly splněny.

Revizní komise děkuje paní Iloně Chytráčkové za vedení účetnictví v minulém období a doporučuje Radě VSVD, aby učinila totéž. Rovněž tak doporučuje, aby p. Chytráčková byla požádána o vedení účetnictví i v příštím období, neboť, ač sama již na poslední valné hromadě prohlásila, že je již stará rachejtle a zda bychom nechtěli někoho mladšího, dosud se nikdo vhodný nenašel. Revizní komise se shodla na tom, že se nic nedá dělat, a že ani nelze nějak násilně připravit p. Chytráčkovou o tuto významnou funkci, proto v ní bude muset ctěná paní Chytráčková i nadále pokračovat.

*Pavel Švorčík - předseda,
Milan Zlesák, Jaroslav Josef - členové
V Hradci Králové, 2. 2. 2019*

PŘEHLED HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2018

Počáteční stav k 1. 1. 2018

hotovost pokladna	19 173,00 Kč
zůstatek BÚ	225 800,09 Kč
celkem	244 973,09 Kč

Konečný stav k 31. 12. 2018

hotovost pokladna	19 889,00 Kč
zůstatek BÚ	229 311,67 Kč
celkem	249 200,67 Kč

Příjmy

členské příspěvky	14 200,00 Kč
úroky	23,06 Kč
celkem	14 223,06 Kč

Výdaje

vedení účtu	1 778,39 Kč
poplatky banka	109,42 Kč
daň z úroků	4,37 Kč
poplatek AITA/AITA	1 200,00 Kč
divadelní představení	4 000,00 Kč
občerstvení	2 261,30 Kč
tiskopisy	146,00 Kč
květina	496,00 Kč
celkem	9 995,48 Kč

Příloha č. 1

hodnota bankovek	počet bankovek	celková suma
2000,-	4	8000,- Kč
1000,-	10	10000,- Kč
200,-	6	1200,- Kč
50,-	9	450,- Kč
20,-	7	140,- Kč
10,-	9	90,- Kč
5,-	1	5,- Kč
1,-	4	4,- Kč
	celkem	19.889,- Kč

Pavel Švorčík - předseda
Milan Zlesák, Jaroslav Josef - členové
V Hradci Králové, 02.02.2019

DIVADLO JESLIČKY JOSEFA TEJKLA V UPLYNULÉ SEZÓNĚ ODEHRÁLO TĚMĚŘ 300 PŘEDSTAVENÍ

V divadle Jesličky se nezahlí. V uplynulé sezóně odehrálo neuvěřitelných 298 představení. Vezme-li v úvahu, že to bylo od září do června, tzn. v 303 dnech, hráli Jesličkáři vlastně denně. A to nejenom na domácí půdě, ale také na mnoha zájezdech.

V Jesličkách bylo v minulé sezóně 10 pedagogů a téměř 400 studentů, kteří odpremiérovali přes tři desítky inscenací.

Z výše uvedeného je jasné, že článek, který by popsal úplně a bezezbytku vše, co se v Jesličkách podařilo, by byl delší, než je rozsah této Divadelní HROMADY. Tak mi dovoluďte udělat jen takový průřez.

První premiérou sezóny bylo obnovené uvedení hry Davida Drábka Švédský stůl, který režisérka a dramaturgyně této inscenace Jana Portyková přepracovala a úspěšně uvedla pod jménem Swertisch (18. 11. 2018). Následoval silně redukovaný a upravený text Arnošta Goldflama Ženy a panenky (17. 12. 2018), který si pro část svého souboru vybrala režisérka Tereza Vodochodská. Jde o výpověď pěti generací žen, které spolu žijí pod jednou střechou. Oproti originálu ovšem tato inscenace končí smířením všech žen, které se v závěru cyklicky vrací k řešení každodenních problémů.

První premiérou v roce 2019 pak byla Vánoční koleda (22. 1. 2019) v úpravě a režii Jany Portykové, která své mladé studenty dovedla ke skutečně neuvěřitelně poučenému, pravdivému a silně emocionálnímu herectví. Následovala třeskutá komedie Michaela Cooneyho Habaďura (14. 3. 2019) v režii Josefa Jana Kopeckého, která se setkala s velkým diváckým ohlasem. Hned o den později (15. 3. 2019) uvedla svou premiéru Monika Janáková, která si pro svůj dospělý soubor vybrala hru Pavla Mossakowského Podchod., jehož děj se – jak sám název napovídá – odehrává v podchodu pod rušnou křižovatkou, kdy různorodá skupina lidí nedobrovolně řeší nezvyklou životní situaci. O týden později (22. 3. 2019) uvedl svou první premiéru této sezóny Aleš Dvořák. Soubor dospělých Embryí (který přebíral po Janu Dvořákově) ho přivedl na myšlenku zinscenovat divadelní

D I V A D E L N Í

adaptaci legendárního Formanova film *Hoří, má panenko*. Aleš Dvořák vycházel z několika již existujících adaptací a pro potřeby svého souboru ho ještě dále upravoval. A nutno podotknout, že v *Jesličkách* by se jen těžko hledal jiný soubor, který by předobrazům hereckých postav tak věrně a autenticky odpovídal.

Komedii *Hoří, má panenko* vystřídal další (méně humorná, místy až mrazivá) komedie *Naprostí cizinci* (30. 3. 2019), jejíž vůbec první divadelní adaptaci volně na motivy původního italského filmu napsala Tereza Vodochodská. 9. 4. 2019 svou jesličkovskou prvotinu zrežíroval – jinak již zkušený – režisér a pedagog Jan Holek, který se svou přednesovou skupinou vytvořil nabitý, vtipný, energický a svěží *Skeč kabaret*, plný anglického humoru a autorských písní. Po žánrově zcela odlišném tématu pak sáhla Jolana Brannyová, která zrežírovala vrcholné dílo španělského dramatika Federica Garcíe Lorcy *Dům Bernardy Alby* (16. 4. 2019), ve kterém opět potvrdila, že bravurně dokáže pojednat zejména výtvarnou složku inscenace, která byla i tomto případě opulentní. Karel Pešek pro svůj soubor vybral málo známou Erdmanovu absurdní komedii *Sebevrah* (21. 4.), která hercům

nabídla skutečně velké herecké příležitosti a s tím i nový přístup k herectví samotnému. Následovala detektivní komedie W. Kohlhaase *Ryba ve čtyřech* (25. 4.) v tandemové režii Jany Portykové a Zdeňka Tesaře. Monika Janáková se svými mladšími soubory uvedla hned dvě premiéry po sobě: bláznivou hudební komedii Heleny Eliášové *We are the talents* (28. 4.), která pojednává o zákulisí pěvecké talentové soutěže, a komedii Patricka Marbera *Muzikanti* (30. 4.).

Hudbou nabitě premiéry pak vystřídal Aleš Dvořák s krásným vyprávěním *O líné babičce* (6. 5.), která si na stará kolena chtěla vyhodit z kopýtka. Jana Portyková se poté v novém obsazení vrátila k *Holkám Elkám* (7. 5.). Velmi odvážně sáhl po titulu Wernera Schwaba Josef Jan Kopecký, když si k inscenování vybral hru *Pornogeografie* (13. 5.). Inscenace staví do silného kontrastu nízké a vysoké, což se krom tématu hry, která se odehrává v pornografickém ateliéru, odráží především v „obrozeneckém“ jazyce, kterým se líčí velmi nízké, řekněme pudové věci. Původní komediální hru Šárky Fenykové *Kurz efektivního rodičovství* (15. 5.) potom přepracovala a zrežírovala Tereza Vodochodská pod názvem *Kurz rodičovství*, ve

Inscenace Habaďůra, Divadlo Jesličky

H R O M A D A

kterém řeší střet dvou rodin a generační problémy. Do divadelní adaptace filmu se letos pustil i Aleš Dvořák, který 17. 5. odpremiéroval inscenaci Holičství – tedy jevištní zpracování filmu Sweeney Todd. O tři dny později měli v Jesličkách premiéru oblíbení Světáci v režii Jany Portykové a do konce května je ještě následovala 21. 5. Aristokratka v režii Aleše Dvořáka, 23. 5. Anonymní síť v režii Evy Sajdlové, 24. 5. Zlodějka knih v režii Terezy Vodochodské, 27. 5. Zmatek nad zmatek v režii Jolany Brannyové, Rychlé šípy (28. 5.) v režii Honzy Holka a Trempaslíci (29. 5.) v režii Jiřiny Krtičkové. Zlodějka knih, adaptace stejnojmenného filmu z období druhé světové války, vyvolala u diváků obrovskou odezvu. Jedná se o velmi silný příběh, který se navíc Tereze Vodo-

chodské podařilo velmi umně adaptovat pro jeviště. Vlny smíchu naopak vyvolala úprava Sněhurky a sedmi trpaslíků, kteří se na jevišti objevili jako trempové. Spontánní herectví dětí bylo odměněno zaslouženými ovacemi.

V červnu Jesličky svou sezónu zakončily třemi premiérami: 4. 6. to byla inscenace Směsice v režii Evy Sajdlové, 14. 6. Neználek Jolany Brannyové a 20. 6. Účastníci zájezdu Jany Portykové.

Byla to tedy velmi náročná, bohatá a vydařená sezóna. A všechny už dnes zveme na tu novou, která bude, doufejme, stejně pestrá.

Josef Jan Kopecký

